DESPRE FAŢA VĂZUTĂ ŞI NEVĂZUTĂ A INTEGRĂRII EUROPENE

Interviu cu Nicolae Idu, directorul Institutului European din România

Institutul European din România (http://www.ier.ro/) se ocupă, în principal, de traducerea în limba română a acquis-ului comunitar şi de realizarea unor studii de impact asupra aderării României la UE. Este locul unde se adună foarte multă informaţie cu privire la integrare şi, totodată, locul din care pornesc către cei interesaţi studii, analize şi subiecte de dezbatere pe teme comunitare. Avantajul unui astfel de institut este că poate cunoaşte lucrurile şi în detaliu, *"la firul ierbii"*, şi *"de sus"*, acordând atenţie procesului în ansamblu.

-Domnule director, cetăţenii României sunt în continuare cei mai euro-optimişti: în toate sondajele, procentul celor care sunt de acord cu integrarea în UE este foarte mare. Este un acord în cunoştinţă de cauză?

-În România, domeniul comunicării suferă foarte mult. Pe la jumătatea anilor '90, primul ambasador al Comisiei Europene la Bucureşti, D-na Karen Fogg, comenta înaltul procent favorabil integrării din sondajele de opinie în felul următor: *"Săracii Români sunt euro-ignoranţi"*. Entuziasmul aderării este, fără îndoială, legat de lipsa de informare. Dar problema comunicării este în suferinţă şi în celelalte state recent integrate, şi chiar în statele care sunt membre vechi ale UE. Nu ar trebui însă să aruncăm vina pentru această stare de fapt exclusiv pe seama instituţiilor. De multe ori, informaţia *"se transportă"*, dar ea nu produce efecte. Ar trebui să trezim interesul, nu pur şi simplu să *"transportăm"* informaţia. Am constatat acest lucru prin studiile de impact pe care le-a realizat Institutul European: ele au fost comentate în presă, dar la nivelul unor segmente informate ale publicului, ale administraţiei, nu au creat efecte. Acelaşi fenomen este valabil şi în alte straturi ale societăţii, de pildă în mediul de afaceri: oamenii de afaceri, dar şi angajaţii responsabili pentru viitorul lor nu manifestă suficient interes pentru informaţiile privind integrarea, nu cer astfel de informaţii.

-Probabil că oamenii s'au obişnuit cu ideea că de integrarea în UE se ocupă Guvernul, Ministerul Integrării, Ministerul de Externe, iar societatea nu are decât de aşteptat, pasiv, momentul când vom sărbători aderarea...

-Oamenii trebue să înţeleagă că problema aderării a fost a Guvernului, a politicienilor şi a funcţionarilor publici până s'au încheiat negocierile. Din acest moment, ea devine, în mod dramatic aş spune, o problemă a tuturor cetăţenilor, pentrucă fiecare va simţi în mod direct consecinţele negocierilor. Eu nu am, ca unii lideri de opinie, o viziune pesimistă şi catastrofică în legătură cu aderarea. Dar oamenii trebue să fie informaţi în legătură cu efectele: aderarea va genera ceva şomaj, ceva falimente, va schimba modul de funcţionare a instituţiilor. Sigur, sunt nişte costuri pe care ni le-am asumat implicit. Totuşi, în primul rând trebue să facem ceva pentru a creşte interesul pentru aceste probleme, mai ales în mediile de afaceri.

-Ce se poate face şi cine trebue să facă?

-Cred că este necesară o acţiune conjugată a autorităţilor, a asociaţiilor patronale şi a sindicatelor, altfel vom rămâne în această zonă de semi-ignoranţă şi ne vom trezi, după aderare, că suntem subiectul unor procese pe care nu le înţelegem.

Continuare în pag. 6

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual: 40 $ / 50 EURO

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 31 Nr. 332 - FEBRUARIE 2005 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BALAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZELANDĂ

ALIANŢA D.A. ÎN PRAGUL DESTRĂMĂRII?

• Prea mult amatorism şi lipsă de cadre • O parte din consilierii lui Ilici păstraţi la Cotroceni • Ministrul de Externe nu vrea să schimbe ambasadorii compromişi • Alianţa D.A. trece prin momente grele

Andrei BĂDIN

Din ce în ce mai insistent, veştile care vin din interiorul celor două partide membre, PD şi PNL, dau impresia că lucrurile nu stau nici pe departe aşa cum ar trebui. În plus, ambele partide sunt scena unor lupte intestine care cu greu sunt ţinute departe de ochii presei. Iar foştii securişti din ambasade sunt bine mersi. Ca să nu mai vorbim de oamenii lui Ilici dela Administraţia prezidenţială.

PNL aşteaptă scăderea popularităţii Premierului

În PNL, lucrurile nu sunt limpezi chiar dacă Premierul Călin Popescu Tăriceanu va prelua frânele partidului. Probabil disputele interne vor fi ţinute sub preş până în momentul în care vor apare primele semne ale erodării la guvernare, dată care nu este departe, deoarece, aşa cum scriam şi în editorialele precedente *"nota de plată"* a înţelegerilor cu Fondul Monetar Internaţional şi cu Uniunea Europeană vor duce în mod inevitabil la proteste stradale, în special datorită deteriorării nivelului de trai prin creşterile de preţuri anunţate. Pe de altă parte, momentul intrării efective în Uniunea Europeană va aduce pe termen scurt falimente spectaculoase, deoarece industria românească este nepregătită să facă faţă concurenţei din Europa Unită.

Deocamdată însă, ca în orice guvernare, primele luni reprezintă *"luna de miere"* acordată guvernării. Totul este roz, sondajele dau cifre halucinante, dar totul este o chestiune de speranţă mai degrabă. Adică, Românii îşi pun multe speranţe, dar tot la fel de repede vor arunca şi cu pietre, deoarece totul trece în primul rând prin stomac. Pe de altă parte, trebue observat şi faptul că Alianţa D.A. duce o lipsă acută de cadre. Personalităţi din cele două partide sunt plimbate prin diferite posturi, în funcţie de *"cerinţe"*. Vasile Blaga a fost numit iniţial şeful Administraţiei Prezidenţiale. Apoi, ministru de Interne. În cele din urmă a hotărît să nu mai renunţe la fotoliul de parlamentar, deoarece nu se ştie ce se întâmplă cu postul în guvern. Un alt caz este Adrian Videanu. Numit în guvern în funcţia de vicepremier, mai nou se pregăteşte să candideze în interiorul Alianţei la funcţia de primar. Sunt şi alte exemple care dau impresia de amatorism.

Bătălie în PD

Nici în PD lucrurile nu sunt limpezi. Congresul din vară se anunţă extrem de disputat. *"Moştenitorul"* lăsat de Băsescu în fruntea partidului, primarul Clujului Emil Boc nu stă deloc bine, din simplul motiv că este greu de condus un partid prin telefon. Pe de altă parte, disputele dintre grupul Radu Berceanu - Adrian Videanu şi Cosmin Guşă vor lăsa urme, mai ales dacă una din grupări va apuca o bucată bună din conducere, în urma alegerilor interne. Deocamdată, Guşă a fost îndepărtat din fruntea grupului parlamentar din Camera Deputaţilor. Ambele tabere au probleme mari imagine. În special, duetul Berceanu - Videanu. Berceanu este una din figurile cele mai compromise ale PD, fiind implicat în multe scandaluri. Despre Videanu există suspiciunea că ar fi fost avantajat de fostul guvern PSD pentru a pune mâna pe mai multe afaceri profitabile. Pe de altă parte, Videanu este mai nou celebru datorită propunerii reinventării legii ilicitului, în sensul că toţi Românii vor fi nevoiţi să îşi declare averea şi vor fi controlaţi şi sancţionaţi dacă nu declară chiar toate găinile din ogradă.

Videanu şi cei care l-au susţinut în acest demers ar trebui să se ocupe de corupţii din guvern şi din administraţie. Acolo sunt vilele, Mercedesurile şi furtul din avutul public şi nu la majoritatea Românilor care îşi duc zilele din ce în ce mai greu. În cele din urmă, propunerea lui Videanu este inutilă, deoarece nu există aparatul funcţionăresc în stare să colecteze declaraţiile de avere şi mai ales să le controleze. Testul de soliditate al Alianţei D.A. va fi desemnarea candidatului la Primăria Capitalei. Ambele partide îşi vor propriul candidat. În special, PD ţine morţiş să-şi păstreze Primăria.

Cota unică deocamdată ineficientă

Cota unică prezentată de guvern ca o mare realizare nu se dovedeşte din păcate ca un început cu dreptul al guvernului Tăriceanu. Pentru a atenua pierderile de la buget se reinventează alte taxe, în special pentru micii întreprinzători. În plus, FMI vrea creşterea taxelor. Iar unii comercianţi anunţă că vor da în judecată guvernul pentru dublarea taxei pe dividende, mai ales că aceasta se aplică retroactiv, adică şi pe dividendele care vor fi luate anul acesta, pe acţiunile în curs de anul trecut.

Şi în alte domenii lucrurile stau la fel de incert şi lasă, aşa cum am spus, impresia de amatorism. *"Bomboana pe colivă"* a pus-o ministrul de Externe, Mihai Răzvan Ungureanu, care a anunţat sec, că nu va opera schimbări în diplomaţie, în special la cei numiţi politic. Recent, unul din *"politici"*, Dan Ghibernea, ambasadorul României la Londra, a compromis vizita Preşedintelui Băsescu în Regatul Unit, iar jurnaliştii au fost bătaia de joc a angajaţilor Ambasadei României la Londra.

Continuare în pag. 4

CINE SE TEME DE "U.E."?

Marin PÂRVULESCU

Cei care se lamentează, susţinând că populaţia nu a fost informată în legătură cu aşa zisele *"costuri"* ale aderării la Uniunea Europeană, o fac din ignoranţă sau dintr'o interesată rea credinţă. Invocarea în această privinţă a sacrificării sub control veterinar a porcilor sau interdicţiile în privinţa zaibărului şi ţuicii de dude, este absurdă. Românii vor putea produce orice şi prelucra cum vor, orice produse pentru uz propriu.

În schimb milioane de semeni ai noştri, vor putea cutreera nestingheriţi ţările Europei şi se vor putea angaja fără discriminări, în locuri de muncă mai bine plătite. În ţară vor intra produse de calitate mai bună şi cu preţuri rezonabile stimulate de scutirea de taxe vamale.

În aceste condiţii însă, se profilează nori negri pentru producătorii şi prestatorii de servicii din România. Ei vor avea de ales, fie să mărească salariile pentru a nu rămâne fără mână de lucru, să îmbunătăţească calitatea produselor şi să menţină preţurile pentru a face faţă concurenţei, fie să dea falimentul. Ori, cei care profită în mod inadmisibil de actuala situaţie sunt nimeni alţii decât *"oamenii de afaceri"* români îmbogăţiţi, cu mici excepţii, pe căi oculte, în condiţiile lichidării pârtinitoare şi *"pe din dos"* a averii *"socialiste"* realizată prin infometarea îndelungată a populaţiei.

Continuare în pag. 4

Pag.2 Stimate Domnule G. Ciuhandu Valerian STAN

Pag. 5 TRAIAN BĂSESCU UN PREŞEDINTE UIMITOR ŞI DISTONANT

MIRCEA VULCĂNESCU George GEORGESCU Pag.11

Pag. 14 VIZITA LUI TRAIAN BĂSESCU ÎN BASARABIA

AROMÂNII IERI ŞI AZI Vasile TEGA Pag. 16

Pag. 23 KGB-UL ÎŞI SCOATE MASCA

editorial

ROMÂNII DIN AFARA GRANIŢELOR ŢĂRII

Sub acest titlu înţelegem să includem pe toţi Românii care se găsesc risipiţi pe întinsul lumii, aproape sau departe de graniţele ţării.

Unii sunt de multă vreme stabiliţi în ţările în care locuiesc azi. Dar pe noi ne interesează în special categoria celor din EXILUL ROMÂNESC, adică acei care au fost forţaţi de evenimentele politice impuse naţiunii noastre să părăsească ţara.

Exilaţii sunt, în esenţa lor, luptători dedicaţi unui ideal românesc. Acest exil continuă să existe şi astăzi, căci lupta care a fost întemeiată şi clădită în EXILUL ROMANESC este încă trainică, coerentă şi de actualitate.

Cu toate încercările de infiltrare din partea agenţilor cominternişti, din 1945 şi până nu de mult, aceşti agenţi au fost inoperativi, deoarece acţiunile lor n'au putut atenua naţionalismul anti-comunist al exilului, ei nu au putut afecta dinamica exilului. Este bine să menţionăm că nu vorbim de *"refugiaţii economici"* şi nici de *"disidenţii ocazionali"*. Numai acei care au luptat pentru eliberarea Ţării şi a Statului Român de Drept formează şi astăzi EXILUL POLITIC ROMÂNESC. Ei s'au rupt dureros de ţara lor, din cauza unui regim care a instaurat o dictatură bazată pe forţă şi pe o ideologie străină de idealurile, de structurile spiritualităţii şi de tradiţiile istorice ale neamului lor.

Membrii Exilului românesc, în locurile lor de refugiu, au organizat cu conaţionalii lor grupuri, asociaţii culturale şi politice, ca să aducă la cunoştinţa ţărilor şi popoarelor care îi găzduiesc, toată tragedia care s'a abătut asupra ţării lor şi pericolul pe care îl poate reprezenta comunismul şi pentru alte ţări.

Spre deosebire de exilaţi, au fost şi mai sunt încă refugiaţi care, odată ajunşi în libertate, nu s'au mai interesat de soarta României, ci au căutat să se îmbogăţească, în căutarea unui trai mai bun. Alţii au devenit informatorii Securităţii, urmărind pe adevăraţii exilaţi politici, socotiţi ca un mare pericol ce ameninţa existenţa regimului comunist din ROMÂNIA.

Problema Românilor din afara graniţelor ţării trebue să intereseze pe toată lumea românească azi, în special pe noul guvern al României. Guvernul plecat de curând, a dus o politică antiromânească. PSD nu a fost interesat în rezolvarea situaţiei Românilor din afara graniţelor. Pe ei i-a interesat numai integrarea Românilor exilaţi din afara graniţelor ţării în şuvoiul politic al PSD-ului. Despre ceilalţi Români nu i-a interesat, în ideea de a-i încadra într'o viziune mai largă de cuprindere a tuturor Românilor. Politica externă a PSD-ului, prin Geoană, a fost un exerciţiu de mediocritate.

În ultimii ani s'au făcut multe tentative de cucerire a Exilului Politic, îndeosebi a celui din America. Cele mai multe au eşuat şi intenţiile lor au murit. S'au făcut legi speciale, s'au înfiinţat fundaţii, publicaţii ce au dus o intensă campanie de denigrare a Exilului. Apoi s'a creat un INSTITUT cu intenţia de cercetare a EXILULUI, prin care se urmărea de fapt acapararea realizărilor EXILULUI. PSD nu a reuşit să ducă la îndeplinire un proiect special iniţiat pentru controlarea cât mai largă a Exilului Românesc. Obiectivul nu a fost atins, primul impediment fiind soliditatea nucleului de ideologie naţională şi anticomunistă.

Totuşi, astăzi, după schimbarea de perspectivă ideologică şi revenirea la bunul simţ, la omenia şi la viziunile adevărate ale omului român, sperăm că noua conducerea a Ţării va promova o bună înţelegere a problemelor tuturor Românilor din afara graniţelor istorice şi tradiţionale româneşti, fie ei stabiliţi de multă vreme în alte părţi, ca exilaţi, sau absorbiţi ilegal în spaţiile altor ţări, ca urmare a unor pseudotratate impuse prin forţa armată.

Guvernul nu poate neglija soarta acestor Români care încă nu şi-au pierdut identitatea naţională, iar unii dintre ei suportă o viaţa aspră, chiar încărcată de asupriri inumane, fără respect pentru demnitatea lor de a fi parte din naţiunea română.

Această problemă revine în sarcina Ministerului de Externe ca urgenţă şi poate fi soluţionată cu ţările care au în cuprinsul graniţelor lor grupuri de Români, al căror statut trebue schimbat într'un statut de legalitate şi de respect al identităţii lor, prin înţelegeri bilaterale, cu tratate bine parafate, iar nu ca acela semnat de Geoană şi de Iliescu, cu prietenii lor dea Moscova.

La ora actuală există o atmosferă de linişte binefăcătoare, care îngăduie tuturor să facă o retrospectivă, să analizeze prezentul şi să încercre a surprinde liniile de orientare ale viitorului. În fond, oricare ar fi dezamăgirile personale, nu se poate nega existenţa unor puncţi de înţelegere, căci toate drumurile duc la necesitatea de a consolida poziţia naţională.

EXILUL POLITIC ROMÂNESC care, cu trecerea anilor, şi-a câştigat experienţa necesară şi maturitatea gândirii, va merge mai departe, având certitudinea dreptăţii împlinirii uni act de cuget românesc. Indiferent cine suntem, ce suntem şi cum ne vedem unii pe alţii, suntem datori în calea realizărilor naţionale să ne ridicăm la o cât mai mare dăruire şi demnitate românească.

Calea pentru apropierea de exil trebue făcută însă cu destulă grijă, căci acest exil are o combinaţie şi o structură variată de formule doctrinare care trebue tratate cu grijă şi cu obiectivitate.

În plus, subliniem încăodată că noul Guvern va trebui să analizeze cu mare atenţie găsirea unei soluţii legale de a încadra Românii de sub ocupaţii străine, în sfera generală a naţiunii noastre.

George BĂLAŞU

Stimate Domnule Gheorghe Ciuhandu,

Vă adresez aceste câteva rânduri îngrijorat de posibilitatea ca demersurile pe care le-aţi iniţiat pentru *"unificarea creştin-democraţiei din România"* să ducă la dispariţia PNŢCD.

Indiscutabil, unirea tuturor celor care îşi asumă principiile creştin-democraţiei este un lucru foarte necesar, şi cred că PNŢCD trebue să facă şi în continuare tot efortul pentru aceasta. În acelaşi timp, însă, la fel de obligatoriu mi se pare ca unificarea să se facă în jurul PNŢCD, fără ca denumirea partidului, sigla sau simbolurile acestuia să fie schimbate. Sunt câţiva ani buni de când neprietenii PNŢCD predică neîncetat despre desuetudinea partidului, a denumirii şi a simbolurilor sale. Mai nou, neprietenii partidului au început să atace şi istoria lui, inclusiv pe marele patriot Iuliu Maniu, ilustrul Dumneavoastră înaintaş.

Este un lucru bun că le întindeţi o mână, inclusiv acelora care, după ce au făcut cariere politice strălucite pe seama PNŢCD, l-au părăsit şi l-au atacat continuu. Dacă unirea promite să servească viitorului, cred că ar fi bine să se treacă peste ceea ce a fost rău în trecut. Unificarea creştin-democrată, consolidarea şi modernizarea partidului sunt cerinţe absolut obligatorii.

Dar, stimate Domnule Ciuhandu, nu lăsaţi ca sub paravanul unei pretinse uniri, PNŢCD să primească lovitura de graţie. Este obligatoriu să observaţi cu atenţie cine sunt apostolii cei mai vechi şi mai pasionaţi ai renunţării la identitatea partidului. Nu cred că aveţi vreo îndoială că dispariţia partidului lui Maniu, Mihalache şi Coposu a fost şi este un vis foarte drag Securităţii şi tuturor celor care de-a lungul deceniilor au fost deranjaţi de valorile acestui partid şi de patriotismul conducătorilor lui. De asemenea, nu cred că aveţi vreo îndoială că după 1989 Securitatea a reuşit în România tot ce şi-a propus. Lucrul acesta n'ar trebui să vă sperie, ci doar să vă facă să luaţi aminte la el!

Un PNŢCD cu o altă identitate nu va mai fi PNŢCD. Nu luaţi decizii grave fără să vă consultaţi cu membrii partidului! Întâmplător, îmi este cunoscut, de exemplu, că în chiar aceste zile membri ai PNŢCD din exil vă trimit mesaje foarte importante care fie nu ajung la Dvs., fie nu primesc nici un răspuns. Consultaţi-vă, de asemenea, cu personalităţile importante din partid sau care au avut legături istorice cu PNŢCD. La fel, nu uitaţi cât preţ punea Corneliu Coposu pe colaborarea cu organizaţii civice precum AFDPR sau Alianţa Civică.

Vă doresc, stimate Domnule Ciuhandu, tot ce e mai bun!

Valerian STAN

12 Ianuarie 2005

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG:

În România adie vântul schimbării

În subtitlul articolului apărut în prestigiosul ziar german se menţionează că voinţa de reformă a Preşedintelui, României, Traian Băsescu nu mai poate fi pusă la îndoială. Precizarea constituie, am putea adăuga la rândul nostru, un semnal încurajator dat procesului de aderare a ţării la Uniunea Europeană. De altfel, cursul politic european al noului Preşedinte al României este de mai multe ori subliniat pe parcursul relatării semnate de Karl Peter Schwarz, bine familiarizat cu problematica locului. El îşi începe însemnarea precizând că la abia o lună dela instalarea lui Traian Băsescu la Cotroceni, a devenit limpede pentru toţi că lupta împotriva corupţiei şi abuzurilor de putere va fi luată în serios. De altfel, într'un interviu televizat, Traian Băsescu a şi declarat că mai degrabă ia în calcul alegeri anticipate decât o diluare a programului Alianţei Liberal Democrate Dreptate şi Adevăr.

Primii cărora le-a fost dat să simtă pe propria piele că Băsescu nu glumeşte au fost deputaţii micului partid PUR - care au abandonat alianţa cu PSD după alegeri trecând de partea Premierului Tăriceanu. Articolul trece în revistă toate etapele conflictului dintre preşedinte şi umanişti, soldat în cele din urmă cu declaraţia făcută de preşedintele acestora din urmă, Dan Voiculescu, potrivit căreia din perspectiva aderării României la Uniunea Europeană ţara are nevoie de stabilitate, motiv pentru care PUR va sprijini programul guvernamental.

Dar ziaristul german nu omite să mai facă o precizare: PUR şi-a dat seama că în cazul unor alegeri anticipate nu ar mai avea nici o şansă de a participa la guvernare. Iar morala întregului conflict, după aplanarea lui, este şi ea deductibilă: Băsescu a dat de înţeles că nu admite compromisuri putrede - simptomatice altminteri pentru era Iliescu. În materie de stil, Băsescu îşi rămâne fidel sieşi - ca pe vremea când fusese Primarul Capitalei. Discursurile sale politice directe, univoce, i-au asigurat simpatia alegătorilor şi promit să fie eficiente şi în campania de combatere a corupţiei. Ipoteza este confirmată prin modul în care Băsescu s'a adresat autorităţilor de poliţie, invitându-i pe înalţii ofiţeri care invocă absenţa unor informaţii suficiente, să se plimbe împreună noaptea prin Bucureşti pentru a le arăta unde se practică prostituţia şi cum poliţiştii îi acoperă pe proxeneţi.

Vântul proaspăt şi răcoros care adie peste România - aşa cum titlul articolului sugerează - este alimentat şi de dislocarea identităţii dintre stat şi partid ca pe vremea lui Iliescu şi Năstase. Curţii Supreme de Justiţie - un organ intens politizat, condus până nu demult de PSD - Traian Băsescu nu a ezitat să-i lanseze un avertisment: dacă aderarea României la Uniunea Europeană ar eşua, aceasta ar fi doar datorită corupţiei şi lipsei de independenţă a Justiţiei. Judecătorilor nu le mai rămâne altceva de făcut decât să-şi dovedească imparţialitatea politică.

Social-democraţii îl acuză pe Traian Băsescu de cezarism demonstrând prin aceasta indirect, criza în care se află. Guvernul Tăriceanu dispune aşadar de răgazul de a-şi continua programul de reforme iar pentru consolidarea cursului politic, tot Traian Băsescu este cel care propune o unire a PD cu PNL, aceştia din urmă aparţinând Internaţionalei Liberale, în timp ce democraţii mai fac parte din Internaţionala Socialistă. Băsescu pledează pentru această alianţă şi prin includerea micului PNŢCD în Uniunea Europeană a Partidelor Populare. Avantajele unei astfel de soluţii pentru o ţară care doreşte să intre în 2007 în Uniunea Europeană sunt cât se poate de vădite. Rămâne de înfrânt doar rezistenţa care persistă la conducerea partidelor, conchide Karl Peter Schwarz, în relatarea apărută în ziarul german.

RODICA

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că Redacţia acestui ziar nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice/La Voix Roumains
ISSN 0705-8365

Redacţia şi Administraţia
P.O. BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5

TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 100 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 50 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 40 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

PERIOADA CONGRESELOR

Mihaela MOISIN

Partidele politice din România nu au ajuns încă la stadiul de maturitate. După cum, nici electoratul român. Este de altfel şi greu, după zecii de ani de dictatură proletară, în care a existat un singur partid, cel comunist.

După 1989, partidele istorice tradiţionale ale României au intrat în legalitate, s'au refăcut, dar au fost rapid infiltrate de comunişti, securişti, care le-au dorit distrugerea printr'o măcinare internă. Ceea ce de fapt s'a şi întâmplat. Cel mai bun exemplu este Partidul Liberal, care s'a fărâmiţat în primii ani după '89 în multe fracţiuni.

În ce priveşte PNŢCD, acesta, infiltrat şi el, s'a ţinut tare ani în şir, în mod deosebit datorită înaltei ţinute morale a Seniorului Coposu.

În pragul pregătirilor pentru aderarea la Uniunea Europeană, partidele se găsesc în perioadă a congreselor, a încercării fiecăruia dintre ele de a se schimba, a se renova, a renaşte.

Mai întâi, a avut loc Congresul PNŢCD. Acesta s'a curăţat (sperăm) de cadrele infiltrate, şi-a ales un conducător nou, bine cunoscut în Banat, în persoana lui Gheorghe Ciuhandu, primarul reales al Tmişoarei. Restructurarea partidului s'a făcut însă mult prea târziu pentru a avea şansa participării la guvernarea României. Este şi prea curând după dezamăgirea Românilor din perioada 1996-2000.

Eşecul guvernării din această perioadă s'a datorat numai parţial conducerii PNŢCD, ci în cea mai mare măsură mariajului de convenienţă cu partide de doctrine opuse şi şantajului acestora în cadrul faimoasei Convenţii Democratice.

PNŢCD se bucură de mare suport din partea Partidul Popular European, care doreşte ca *"PNŢCD să fie nucleul în jurul căruia să se coaguleze mişcarea creştin democrată din ţara noastră".* Ca unul care s'a fript cu supă şi suflă şi în iaurt, însă PNŢCD este foarte atent la negocieri cu alte partide.

Alianţa PNL-PD, care arată frumos pe dinafară, dar are şi ea problemele ei interne, aşa cum a avut şi Convenţia Democrată. Deosebirea constă însă în seriozitatea şi intransigenţa Preşedintelui Traian Băsescu, care din cât se vede, nu este uşor nici de influenţat, nici de şantajat.

Deşi, se discută de o fuziune PD-PNL, aceasta probabil că nu o să aibă loc nici acum, şi nici mai târziu, datorită doctrinelor de partid opuse, PD trăgând mai mult spre stânga. De fapt, este greu ca aceasta să se întâmple, când PNL este sfătuit de Internaţionala Liberală, la care este afiliat, să nu fuzioneze cu PD. Pe de altă parte, nici PD nu ar dori să se transforme într'un partid liberal, el fiind deja afiliat la Internaţionala Socialistă.

În aceste zile are loc Congresul PNL, pentru lucrările căruia Viorel Cataramă, preşedintele PNL Bucureşti a depus o moţiune în şase puncte. Printre acestea, menţionăm ideea alăturării PNL de PNŢCD, care deja este afiliat la Partidul Popular European (PPE). Cataramă crede că PNL şi PNŢCD *"pot să alcătuiască, în condiţii de deplină egalitate, marele şi adevăratul pol de dreapta"* al scenei politice din România. El doreşte ca aceasta să se întâmple până la 31 Decembrie 2005. De asemenea, Cataramă consideră că, în condiţiile în care funcţionează actuala coaliţie guvernamentală, ar fi o greşeală ca Tăriceanu să fie şi preşedintele PNL şi primministru, *"ceea ce poate conduce la decizii subiective şi emoţionale din partea PNL în cazul unor posibile crize guvernamentale".*

În luna Mai va avea loc Congresul PD, cu care ocazie locul de preşedinte al PD rămas liber prin alegerea lui Traian Băsescu în funcţia de preşedinte al României va trebui ocupat. Şi în cadrul PD, intern, au loc tensiuni. Cozmin Guşă îşi doreşte preşedinţia, deşi statutar nu se bucură de acest drept, deoarece nu are cinci ani vechime în partid, pe de altă parte Radu Berceanu, Emil Boc, Vasile Blaga, sunt la fel de posibili pretendenţi la această funcţie. Puternica personalitate a lui Traian Băsescu va fi greu de înlocuit, în orice caz. Se spune că s'au creat tabere în conducerea PD, lucru desminţit de Ministrul de stat Adrian Videanu.

În acelaşi timp, însă, partidul comuniştilor, cu nume permanent schimbat, doar cosmetizat, din PCR ajuns azi PSD, a rămas cel mai puternic, prin disciplina de partid impusă, moştenită din regimul comunist.

Şi PSD se pregăteşte de congres. Nici Ion Iliescu şi Nici Adrian Năstase, amândoi potenţiali candidaţi la preşedinţia partidului, nu vor să comenteze pe această temă. Mai ales că, atunci când doi se ceartă, al treilea poate câştiga. Preşedintele organizaţiei de Tineret al Partidului Social Democrat (TSD), Victor Ponta, consideră că *"Adrian Năstase este un accident pentru PSD".* De asemenea, declară că *"după părerea mea acum există o singură barcă, dar care ia îngrozitor de multă apă. Poate că mai trebue să renunţăm la unii din această barcă".*

Sperăm că toate aceste probleme şi rezultatele congreselor ce se vor desfăşura curând nu vor influenţa prea mult eforturile Preşedintelui Băsescu şi ale Premierului Tăriceanu de a normaliza situaţia României.

FELICITĂRI GUVERNULUI TĂRICEANU

Andrei-Iustin HOSSU

Deşi sunt simpatizant PNŢCD, la 28 Noembrie 2004 am votat pentru ambele camere ale Parlamentului, Alianţa PNL-PD. M'am bucurat imens că Alianţa PNL-PD a câştigat alegerile parlamentare, fiind astfel legitimată constituţional să formeze guvernul. Bucuria mi-a fost desăvârşită la 12 Decembrie 2004, prin biruinţa lui Traian Băsescu la alegerile prezidenţiale.

Marţi 21 Decembrie 2004, la TVR 1 am vizionat cu infinită bucurie ceremonia dela Palatul Cotroceni: plecarea definitivă a fosilei bolşevice, Ilici Iliescu şi instalarea Preşedintelui Traian Băsescu.

Miercuri 29 Decembrie 2004, la TVR 1 am vizionat cu infinită bucurie ceremonia dela Palatul Cotroceni: în faţa Preşedintelui Traian Băsescu, în prezenţa Patriarhului Teoctist, depunerea jurământului cu mâna pe Biblie, a membrilor guvernului în frunte cu Premierul liberal Călin Popescu Tăriceanu. Majoritatea miniştrilor sunt tineri, între 33-46 de ani. Dincolo de competenţa profesională, vârsta lor biologică le aduce două mari avantaje: 1. nici unul dintre ei nu este comunist; 2. sunt prea tineri, aşa că n'au avut când să se otrăvească, să le fie inoculat virusul ucigător al comunismului. Aceşti tineri miniştri sunt - potrivit cântecului Pieţei Universităţii - *"vestitorii veacului ce vine"* (al abia-începutului seçol XXI)! Doamne, ajutăle!

În aceeaşi zi, Miercuri 29 Decembrie 2004, întrunit în prima sa şedinţă, Guvernul Tăriceanu a emis două ordonanţe de urgenţă binefăcătoare pentru Români şi România: aplicarea cotei unice de impozitare de 16% cu începere dela 1 Ianuarie 2005; anularea ordonanţei de urgenţă a defunctului şi răufăcătorului guvern Năstase care, din motive electorale, în Octombrie 2004 anulase datoriile lui RAFO Oneşti. Gata cu pomenile electorale, gata cu evazioniştii fiscali, gata cu ciocoii tâlhari (aşa-zişii *"baroni locali"*) ai PSD! - hotărăşte atât de inteligentul şi de frumosul Ministru al Finanţelor, liberalul Ionuţ Popescu.

Fiindcă sunt filosof cartesian prin raţionalitate şi kantian prin modalitatea de gândire, pun întrebarea în litera şi spiritul lui Immanuel Kant: ce îmi este îngăduit să sper? Şi răspund: abia acum, cu Guvernul liberal Tăriceanu, începe cu adevărat o nouă şi luminoasă eră - era libertăţii creatoare, era liberalismului românesc decurgând din Marii Brătieni - în istoria României!

Ca ardelean (în sensul blagian al noţiunii) sunt fericit că în fruntea Statului Român sunt doi regăţeni, bărbaţi inteligenţi şi integri moral: dobrogeanul Traian Băsescu şi bucureşteanul Călin Constantin Anton Popescu Tăriceanu.

Dă, Doamne, să se plinească dorinţa Mamei mele, Laetiţia Hossu: *"Peste 4 ani, vor fi aleşi tot liberalii la guvernare. Peste 5 ani, va fi reales Preşedinte al României Traian Băsescu".*

VISELE UNOR NOPŢI DE IARNĂ

Viorel PALTIN

O noapte de iarnă nu este o feerie, dacă ne gândim la lungimea acesteia în comparaţie cu scurtimea zilei... Sub pătura albă de nea îşi dorm somnul vegetal seminţele aruncate sub arătura de toamnă, hibernează copacii şi pomii fructiferi. În aerul întunecat şi îngheţat, pe margini de pădure, sub braţe de stejari, fagi şi sub cetini de brazi sau pe luciul luminii lunare care se răsfaţă pe mari câmpii toropite de ger visele pot fi doar prăbuşiri în somn şi dincolo de el, ca un fel de cădere în moarte, cu subconştientul mereu alert, din cauza frigului presimţit, chiar sub plapumă. Şi apoi facturi neplătite, cu cifre de coşmar, care te pândesc ca nişte haite de lupi şi îţi dau impresia că te prăbuşeşti odată cu ele în neantul electronic din care au ieşit implacabile şi în care nimeni nu poate să le mai întoarcă niciodată... Nu, hotărît lucru, iarna nu e un anotimp propice pentru vis! Nu la noi, în această ţară care nu mai reuşeşte de zeci de ani să scape de frig. Şi totuşi unora, celor mai nefericiţi - copii mari ai vechiului şi noului veac - li se întâmplă să viseze... Se făcea cu mai mulţi ani în urmă li se însura băiatul, li se mărita fata... Veneau apoi prin vreme nepoţii, nişte urmaşi *"virtuali"*, pe care îi conduceau la grădiniţă, la şcoală... Câţi ani să fi avut fiul lor acum, dacă în Decembrie '89 era încă un copil? S'a făcut bărbat în toată firea, şi-a deschis o afacere a lui, călătoreşte des în ţară şi străinătate, o duce bine. Uite, de Crăciun le-a cumpărat copilaşilor săi o mulţime de daruri, între care patine cu şine cromate, schiuri cu canturi de oţel şi bocanci solizi şi ţinte strălucitoare. În cutia aceea mare a adus un computer, ultima generaţie şi o imprimantă, pentru ăla mare, care se va face informatician şi va lucra cândva la o firmă... suedeză sau... italiană, sau... engleză sau... americană... Dar dacă ar lucra în firma lui românească prosperă sănătoasă ce rău ar fi?... Şi ar rămâne acasă, în ţara lui, că noi de neam suntem cu dragoste de ce-i al nostru... Şi fata noastră, care era atunci de 19 ani, s'a măritat de mult... Fusese împuşcată doar puţin, abia îi atinsese glontele inima, dar s'a vindecat îndată ce a ieşit dela... crematoriu. Acum are şi ea mai mulţi copii şi sunt mari. Se luptă cu greutăţile, ce să facă biata?! Însă se descurcă şi ei, că are un soţ răzbătător, şofer de cursă internaţională, câştigă în euro... Dar cel mai rău e când îl visez pe ăla mic. Avea doar doisprezece spre treisprezece ani şi învăţa bine. Se făcea aviator sau marinar sau doctor, îi plăceau avioanele, vapoarele - era tare milos la boli şi la răni. A pansat-o pe *"Buni"* când s'a tăiat la bucătărie la degete cu cutia de conservă. Uite, pe ăla nu pot să-l visez fără să plâng... I-au retezat capul cu un mic obuz de artilerie. Auzi să tragă ei într'un copil cu artileria! După lovitură nu ştiu cum şi-a găsit capul în praful drumului şi îl ţinea în mâini, a mai alergat aşa câţiva metri şi îl arăta la toată lumea. Mă tot gândesc în visul meu nebun: cum să mai înveţe el fără cap? Uite că m'am trezit şi - ce văd? Tocmai am primit cu poşta de ieri dela un *"baron"* local o felicitare de Crăciun. E chiar cel pe care l-am votat în alegeri. Îmi spunea că şi datorită sacrificiului copiilor mei poporul nostru şi-a dobândit libertatea, că eu trebue să fiu mândru şi alte câteva chestii de astea... Vecinul meu, care a stat la puşcărie, politic, vreo 15 ani pe timpul comunismului şi care e bătrân rupt, încât de-abia merge până la farmacie să-şi cumpere leacuri de cord, a primit şi el, dela acelaşi om politic al nostru, o felicitare de Crăciun, prin care i se spune: *"Să uităm trecutul. Să ne reconciliem, doar suntem Români, cretini!"* Voia să scrie probabil *"creştini"*, dar l-a mâncat pe *"ş"*. Ştiţi ce mi-a spus vecinul? Zice: *"Cum să uităm trecutul, ar însemna să mă uit cu totul pe mine însumi. Eu sunt pe de-a'ntregul numai trecut! Sunt creştin, dar nu cretin, cum scrie el!"* Cu adevărat, nopţile de iarnă oricât de lungi, nu sunt bune pentru vise... şi nici pentru realitate!

LIBERTATEA DE EXPRIMARE ŞI DESCHIDEREA ARHIVELOR COMUNISMULUI

Ana BADEA

Primul ministru, Călin Popescu Tăriceanu, a declarat într'o emisiune televizată că este nemulţumit de modul cum au fost conduse societăţile publice de Televiziune şi Radio, dar a evitat să vorbească despre schimbarea consiliilor de administraţie. Mai multe zeci de angajaţi din Radioul şi Televiziunea publică au cerut în ultimele zile schimbarea conducerilor celor două instituţii reclamând cenzura şi încălcarea libertăţii de exprimare.

Primul ministru a adoptat o poziţie moderată întrucât nu doreşte să dea impresia că întreprinde epurări politice. Guvernul are deja probleme cu schimbarea funcţionarilor din diferite instituţii ale statului, atrăgându-şi acuzaţiile PSD că sacrifică nişte profesionişti pentru a-şi satisface propria clientelă. Pe de altă parte nici nu este în puterea Guvernului să schimbe ceva, deşi ca lider politic, primul ministru are, desigur, la dispoziţie toate pârghiile.

Toată lumea ştie însă că actualii directori dela Radio şi Televiziune nu se bucură deloc de preţuirea Alianţei PNL-PD. Posturile publice au avut o conduită mai mult decât partizană, făcând propagandă în beneficiul PSD şi discreditându-i pe opozanţi. Absenţa unui minim echilibru politic a descalificat aceste posturi, cu atât mai mult cu cât imediat după alegeri au schimbat tonul, începând să-i măgulească pe noii guvernanţi.

Stilul acesta servil e o tradiţie în mass-media publică din România. Înainte de alegeri, în ciuda unor semnale încurajatoare venite dinspre asociaţiile străine de presă cum sunt *"Reporters sans frontières"* sau presa scrisă independentă din România, ziariştii din aceste instituţii s'au temut să protesteze. Cu câteva excepţii notabile: reporterul din televiziune Alexandru Costache, căruia i s-au alăturat două ziariste cu experienţă mai îndelungată în presa românească, Anca Lăzărescu şi Raluca Stroie. După alegeri însă vântul de libertate care a început să bată la Bucureşti i-a încurajat pe mai mulţi ziarişti să-şi declare pe faţă nemulţumirea. În faţa Guvernului am asistat ieri la un miting al câtorva zeci de angajaţi din Radio şi Televiziune, care, după cum au anunţat îşi vor continua protestele şi în zilele următoare. Protestatarii din Radio s'au organizat într'o asociaţie numită Iniţiativa Profesională Radio România care intenţionează să prezinte probe privind felul cum au fost manipulate emisiunile informative şi cum a fost deturnată misiunea publică a instituţiei. În plus protestatarii au emis ipoteza că mai multe persoane din conducerea instituţiei ar fi avut legături vinovate cu Securitatea şi au anunţat că vor cere oficial CNSAS să întreprindă investigaţii.

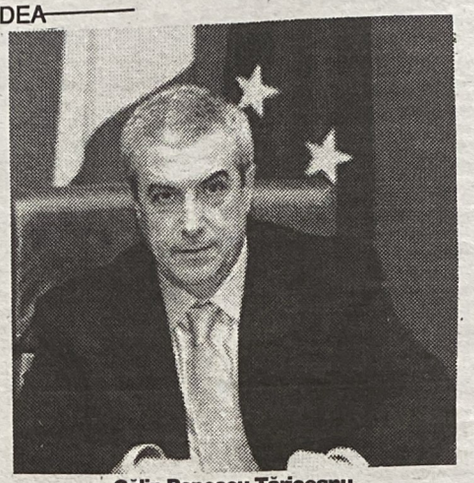

Călin Popescu Tăriceanu

Dar în condiţiile de acum este greu de făcut o verificare a dosarelor de Securitate din cauză că SRI şi alte servicii, care administrează arhivele, furnizează de regulă Colegiului CNSAS doar ceea ce li se pare lor convenabil. În orice caz este de semnalat că oamenii nu se mai tem ca înainte, aşa încât e posibil să apară de acum încolo tot felul de dezvăluiri interesante. Cât priveşte schimbarea conducerii celor două instituţii publice, ea rămâne în sarcina Parlamentului şi probabil că nu va fi un subiect care să poată fi abordat chiar din primele zile ale sesiunii.

ALIANŢA D.A. ÎN PRAGUL DESTRĂMĂRII

Urmare din pag. 1

Vrând să îi reclame ministrului aceste nereguli, jurnaliştii care l-au însoţit pe Băsescu în Marea Britanie au fost uimiţi să vadă că acesta a şters-o englezeşte. O atitudine care se păstrează, în privinţa unor ambasadori securişti, dar şi la Palatul Cotroceni, unde oamenii fideli lui Iliescu sunt bine mersi.

Spioni în spaţiul francofon

Actualii ambasadori români la UNESCO şi în Finlanda, Andrei Magheru şi Neagu Udroiu, de altfel doi apropiaţi ai lui Ion Iliescu, au fost agenţi de influenţă ai regimului comunist. De fapt, fişele lor dela Securitate sunt publice încă din 1990, când au fost publicate de cotidianul *"România Liberă"*. Ambii au avut misiuni clare din partea Securităţii: prin relaţiile cu jurnalişti din spaţiul francofon (în special Franţa) şi personalităţi din această zonă, să îi influenţeze favorabil pe aceştia în beneficiul regimului comunist. Cei doi aveau, conform fişei dela Securitate, *"ţinte"* foarte clare, printre care şi ziarul *"Le Figaro"*, de orientare de dreaptă.

Regimul Ceauşescu avea după 1980 o problemă importantă de imagine în Franţa. Serviciile secrete dezvăluiseră că Securitatea pusese la cale mai multe atentate împotriva unor disidenţi români. Un ofiţer de Securitate, Matei Haiducu, dezertase după ce a fost trimis să îi ucidă pe scriitorii Paul Goma şi Virgil Tănase. În acelaşi timp, mai mulţi diplomaţi români au fost prinşi spionând în Franţa. Relaţiile bilaterale erau extrem de încordate, mai ales că şi Preşedintele Francois Mitterrand îşi anulase o vizită în România din cauza acestei situaţii şi se declarase public un oponent al regimului Ceauşescu, pe care îl acuza de încălcarea drepturilor omului. De asemenea, pe acest fond, disidenţii români din Franţa şi-au înăsprit tonul la adresa regimului comunist. Paul Goma, Monica Lovinescu sau Virgil Tănase deveniseră vedetele televiziunii şi presei scrise franceze. În mod ciudat însă, ei nu aveau sprijinul celui mai reprezentativ ziar de dreapta francez, *"Le Figaro"*. După analizarea fişei de Securitate a lui Magheru şi Udroiu, a reieşit că Securitatea încercase să anihileze vocea critică a acestui ziar şi în mare parte a reuşit. După 1990, Andrei Magheru şi Neagu Udroiu au ocupat diferite funcţii. Andrei Magheru a fost numit ministru consilier al Ambasadei României la Ottawa, iar Udroiu a fost directorul agenţiei naţionale de presă ROMPRES (fosta Agerpress).

Magheru a avut mari probleme în Canada după 1996, când la Bucureşti avusese loc alternarea la Putere. Organizaţiile româneşti din Canada au declanşat atunci o amplă campanie împotriva unor diplomaţi dela Ambasada României la Ottawa. Primul vizat a fost ambasadorul dela acea vreme, Tudorel Postolache, o persoană apropiată regimului Ceauşescu (în prezent este ambasador în Marele Ducat al Luxembourgului). La scurtă vreme, acesta a fost rechemat de Preşedintele Emil Constantinescu. A urmat Andrei Magheru, căruia i s'a republicat fişa dela Securitate. În cele din urmă şi acesta a fost schimbat. Magheru a fost *"recuperat"* după 2000 de către Preşedintele Iliescu, care l-a numit reprezentant special la Forumul Francofoniei, iar apoi ambasador la UNESCO. După 2000, acelaşi lucru s'a întâmplat şi cu Udroiu, care a fost numit ambasador în Finlanda.

Din Germania în Egipt, via cabinetul lui Adrian Năstase, Marcel Dinu este un diplomat cu state vechi. Se află de mult la vârsta pensionării. Între 1980 şi 1989 a fost ambasador în Germania Federală. Este cunoscut de exilaţii români care în acea vreme pichetau des sediul reprezentanţei diplomatice a României dela Bonn, transformată tocmai din această cauză de către Marcel Dinu într'o adevărată fortăreaţă. Dinu era şi portavocea regimului comunist lăudând binefacerile acestuia. Pe seama sa, Români din Germania au pus şi mai multe reţele de spionaj care funcţionau în Germania Federală, în mare parte formată din *"diplomaţii"* din subordinea lui Dinu. După 1989, Dinu a fost consilier al lui Adrian Năstase şi ambasador la Chişinău, iar în prezent este ambasador la Cairo, în Egipt.

Gheorghe Paşcu, fostul trezorier al lui Iliescu, păstrat consilier de Băsescu la Cotroceni. Fostul trezorier al campaniei electorale din 1996 a lui Ion Iliescu, Gheorghe Paşcu, şi consilier în ultimii patru ani al fostului preşedinte la Palatul Cotroceni, a fost păstrat în personalul Preşedintelui Ion Iliescu. Paşcu continuă şi sub mandatul lui Băsescu, în calitate de consilier de stat, şeful departamentului financiar şi de logistică al Administraţiei Prezidenţiale. De fapt, nu este singurul dintre oamenii lui Iliescu păstrat în funcţie de Traian Băsescu. Astfel, Sorin Ştefan Stanciu a rămas consilier de stat la Compartimentul probleme cetăţeneşti. Lista este întregită cu Dumitru Honciu, consilier de stat-Protocol, Gheorghe Anghelescu - Cancelarie şi Dan Vuerich - Personal şi Organizare.

Afişe ilegale de 1,3 milioane USD

Consilierul prezidenţial Gheorghe Paşcu a fost implicat în afacerea afişelor electorale pentru Ion Iliescu în campania electorală din 1996. Pe atunci, Paşcu era trezorierul PSDR (actualul PSD). Cele zece transporturi cu afişe electorale pentru campania lui Iliescu au fost trimise şi depozitate la domiciliul lui Gheorghe Paşcu, dar pentru acestea nu au fost descoperite acte vamale, ceea ce a alimentat speculaţiile privind ilegalitatea transportului. Conform anchetatorilor francezi care au investigat cazul Adrian Costea, afişele respective, în valoare de aproape nouă milioane de franci (circa 1,3 milioane USD), au fost tipărite de o firmă controlată de Costea şi trimise în România prin vama Borş. Procurorii au descoperit că cele zece transporturi de afişe electorale aparţinând fostului PDSR fuseseră aduse în România prin încălcarea legislaţiei vamale. În caz a avut loc şi un proces, însă instanţa a decis că plângerea a fost depusă la patru ani după ce pretinsa încălcare a legislaţiei vamale a avut loc şi că, astfel, dreptul la acţiune a fost prescris.

Procurorul şef al Secţiei de combatere a corupţiei şi a criminalităţii organizate, Ovidiu Buduşan, care furnizase autorităţilor franceze documentele care priveau cazul Costea a fost demis fără motiv în Martie 2001. Demiterea a avut loc după ce acesta începuse să investigheze scandalul de corupţie care implica acuze de finanţare politică ilegală, spălare de bani şi trafic de combustibil în Serbia, în timpul embargoului.

Andrei BĂDIN

VICEPREMIERUL GEORGE COPOS: "NICU CEAUŞESCU A FOST UN OM NECĂJIT, NEFERICIT"

Într'un interviu acordat revistei *"Academia Catavencu"*, George Copos povesteşte, printre altele, despre fiul cel mic al cuplului Ceauşescu. Reproducem acest pasaj.

Reporter: Dacă nu v'ar fi pus PUR-ul şi Tăriceanu vicepremier, oricum aţi fi ajuns vicepremier, pus de Ceauşescu

Copos: Nu. Trebue să faci diferenţa între UTC şi UASCR. La Uniunea Studenţilor erau selectaţi cei mai buni studenţi, şefi de promoţie.

R: Nu vă e ruşine de acest lucru

C: Am fost mândru că am fost 10 ani şeful departamentului social şi turism al UASCR. Am fost mândru de asta şi nu mi-e ruşine de nimic din ceea ce am făcut în acea vreme.

R: Problemă sunt poveştile cu Nicu Ceauşescu.

C: Nicu Ceauşescu a fost un om necăjit.

R: Ha, ha, ha.

C: Crede-mă, a fost un om necăjit, un om nefericit. Am fost la el la închisoare, deşi eu nu eram un apropiat al lui. În '84 am fost într'o vizită în Japonia cu el, în rest, nu am avut nici o vizită de lucru în comun. Era un om nefericit. Nu se înţelegea deloc cu părinţii lui. Nu a fost lăsat să se căsătorească cu cine voia.

R: Şi de asta a iubit toate femeile din ţară.

C: Da, s'a răzbunat pe asta. În '90 am fost la el la închisoare...

George Copos

CINE SE TEME DE "U.E."?

Urmare din pag. 1

Există de aceea motive să se creadă că **cei care se tem de UE sunt chiar aceştia** şi care, din funcţiile politice deţinute, au târâgânat, deloc întâmplător, îndeplinirea condiţiilor de aderare. De aceea România se află în prezent într'o premieră europeană: **UE a întrerupt negocierile de aderare fără a le fi terminat ci doar pentrucă timpul afectat se epuizase.** Românii e s'a stabilit în schimb, clauza amânării aderării cu un an în cazul neîndeplinirii unor condiţii, pe timpul monitorizării.

În perioada de apogeu a *"războiului rece"*, o ştire a tensionat şi mai mult situaţia. Un submarin-spion sovietic cu propulsie atomică, aflat în imersiune, ar fi eşuat în apele teritoriale suedeze. Deşi guvernul Suediei a concentrat imediat forţele specializate pentru căutarea epavei rămase la fund, ziariştii de investigaţie au sesizat imediat că de fapt, forţele militare suedeze făceau tot ceea ce era posibil pentru a nu o descoperi şi a evita astfel un conflict cu Moscova, care putea duce la invadarea ţării de către armata roşie.

Analogia celor de mai sus cu boicotarea negocierilor de către negociatorii români, astfel încât acestea să eşueze sau măcar să fie întârziate, se impune dela sine. **Teama pentru primirea în UE a României**, chiar şi în condiţiile neîndeplinirii criteriilor, **se pare a fi fost** pentru întreaga ierarhie locală şi centrală a fostei puteri, (identificată cu deţinătorii structurilor economico-financiare, aparţinând preponderent P.S.D.), **un adevărat coşmar.** Respingerea cu vehemenţă, cu doi ani în urmă a propunerii ministrului de externe francez, ca România să fie primită în UE fără a fi îndeplinit criteriile de aderare, precum şi ostilitatea frecventă a primului ministru A. Năstase, faţă de responsabili ai UE de care depindea bunăvoinţa aderării, determinându-i astfel la împotrivire, pot fi relevante.

Este de presupus că în **cazul respingerii** (pe care contau), **a aderării României la UE**, pe timpul continuării guvernării lor, **Iliescu şi A. Năstase, ar fi ieşit la rampă cu un discurs deja pregătit, pentru a *"înfiera cu indignare unelitirile anti-româneşti occidentale"***, situaţie în care **poporul român urma a-şi relua locul alături de *"prietenii tradiţionali"*** dela Răsărit.

Marin PÂRVULESCU

TRAIAN BĂSESCU, UN PREŞEDINTE UIMITOR ŞI DISTONANT

Românii au ales, în fruntea ţării lor, un fost comunist. Site-ul Largeur.com revine, cu acest articol, asupra a ceea ce numeşte *"o victorie uimitoare"*, făcând *"portretul unui om adevărat"*.

Românii nu şi-au revenit încă. De o lună, au un nou Preşedinte. De două săptămâni, un nou Guvern. În principiu, este vorba de oameni noi, de o altă factură politică decât cei al căror mandat s'a încheiat. Însă numai în principiu, căci, în fostele dictaturi din Europa de Est, nu este uşor să găseşti politicieni complet nepătaţi de orice manifestare de susţinere, de supunere a regimurilor defuncte.

O perioadă de 15 ani este suficientă pentru ca cei cu vârsta de circa 30 de ani să fi deprins puţină libertate, puţin liberalism, puţină autonomie, dar aceasta nu modifică un fond cultural. Există reflexe învăţate în familie ori în societate, de către părinţi, la şcoală ori la locul de muncă, ce rămân întipărite în minţile cele mai dispuse la schimbare. Există, însă, şi o frumoasă şi proaspătă disponibilitate spre nou - astfel, ţara trăieşte într'o stare de graţie. Şi se bucură în fiecare zi - deşi criticile nu lipsesc - că l-a adus în fruntea sa pe Traian Băsescu, un fost căpitan al Marinei comerciale, scrie Largeur. com.

Atenţie, însă: acest Băsescu nu este un novice! Sub fostul regim, el a fost comunist, îndeajuns de bine integrat pentru a acumula o frumuşică sumă în dolari, scrie Gerard Delaloye, semnatarul articolului inserat pe site-ul sus-menţionat. În 1989, el contribuie la căderea lui Ceauşescu, astfel încât se regăseşte la guvernare, în cel dintâi Cabinet *"revoluţionar"*, al lui Petre Roman. În 1996, când forţele de centru-dreapta au reuşit - pentru prima dată - să îl alunge dela putere pe Iliescu şi pe prietenii săi, Băsescu este ministrul Transporturilor. O funcţie în care se face remarcat pentru eficacitatea sa. El dispare odată cu schimbarea Guvernului, revenind, apoi, în prim-plan cu prilejul alegerilor locale din anul 2000. Surprinzător, el cucereşte Primăria Capitalei, făcând un *"sprint"* cutezător în ultima clipă a campaniei electorale. România îl descoperă, atunci, pe acest politician atipic, care se deosebeşte vizibil de toţi colegii lui prin limbajul său clar, precis, concis, scrie site-ul Largeur.com. Nu se poate spune nici măcar că Băsescu practică vorbirea franceză; el întruchipează adevărul, îl trăieşte cu o pasiune comunicativă. Şi cu un umor acid, căruia îşi datorează în foarte mare măsură notorietatea. Timp de patru ani, în ciuda unui legislativ municipal dominat masiv de adversarii săi politici, el nu a încetat să dea drumul unor propoziţii scurte pentru a spune ce ar face dacă ar deţine cu adevărat puterea.

Astfel încât, sătui de această hărţuire, cei aflaţi la putere (Iliescu, Năstase etc.) decid, în Iunie 2004, să facă totul pentru a-l alunga dela Primărie, afirmă sursa citată. Ministrul Afacerilor Externe, tânărul şi elegantul Mircea Geoană candidează împotriva lui în alegerile locale şi... suferă un eşec brutal. Băsescu îl învinge zdrobitor şi - un lucru nemaivăzut - obţine *"dintr'un foc"* toate sectoarele Capitalei, cu excepţia unuia singur (de fapt două, doi şi cinci, n.red.). Partidul la putere (Partidul Social Democrat, PSD) iese un pic *"jumulit"* cam peste tot, fără ca strategii lui să conştientizeze fragilitatea poziţiei lor, scrie Largeur. com.

Traian Băsescu

Ei abordează pregătirea legislativelor şi a prezidenţialelor din Noembrie (2004) în aceeaşi stare de spirit, cu aceleaşi metode, convinşi că puterea nocivă a unui Băsescu izolat în Primăria Capitalei nu va mai găsi locul în care să se exercite.

Eroare! La începutul lunii Octombrie, cu câteva săptămâni înainte de alegeri, opoziţia îşi schimbă brusc liderul, şi îl prezintă pe Băsescu drept candidatul său la Preşedinţie, împotriva lui Năstase, succesorul firesc al lui Iliescu. Primarul Bucureştiului se lansează, atunci, într'o campanie-fulger în cursul căreia el nu se poate baza decât pe propriile-i forţe, pe imaginaţia sa, pe umorul lui, pe capacitatea sa de a pune degetul chiar pe rană.

Aparent, nu este dejuns: în seara primului tur de scrutin, prietenii lui Iliescu pot - pe bună dreptate - să se laude cu câştigarea majorităţii în Parlament. Opoziţia are doar 31 la sută din voturi, iar Băsescu stagnează la circa 32 de procente, în timp ce rivalul său este creditat cu aproape 45 la sută din sufragii. Atât în provincie cât şi în Capitală, sunt denunţate importante fraude, privind 1,3 milioane de voturi.

Oamenii sunt scârbiţi şi se pregătesc să nu meargă la urne. Băsescu nu este deloc dezgustat şi îşi continuă atacul în forţă, ţinând mai multe mitinguri pe zi, în întreaga ţară. În cele din urmă, reuşeşte să obţină o confruntare televizată cu (contracandidatul său) Adrian Năstase. Dezbaterea este trucată, jurnaliştii excesiv de favorabili primuluiministru aflat la încheierea mandatului, însă Băsescu reuşeşte să întoarcă situaţia în favoarea sa, cu unul dintre discursurile pentru care este cunoscut. La un moment dat în cursul dezbaterii, indignat de limba de lemn şi de aroganţa lui Năstase, el se întoarce spre acesta din urmă, întrebându-l preocupat: *"Spune-mi, nu ţi se pare ciudat că, la 15 ani dela revoluţia din 1989 şi dela căderea comunismului, tot doi foşti comunişti îşi dispută Preşedinţia ţării?"*. Această remarcă simplă de bun-simţ îl dezorientează complet pe Năstase care, de această singură dată, nu îşi poate nega originea comunistă, cu atât mai mult cu cât şi celălalt se bagă în aceeaşi oală!

Adrian Năstase îşi caută cuvintele: observatorii apreciază - în unanimitate - că acela a fost momentul în care acesta din urmă a pierdut alegerile. Într'adevăr, în ziua de 12 Decembrie, Băsescu se impune strălucit, cu 52 la sută din voturi!, aminteşte Largeur.com.

Frumoasă, impozantă şi stupefiantă victorie. Din păcate, însă, este doar victoria unui om singur. În peisajul politic românesc, Băsescu uimeşte şi distonează (în limba franceză, joc de cuvinte între verbele *"étonner"* - a mira, a uimi, şi *"détonner"* - care înseamnă atât a distona, dar şi a detona, n.red.). Seduşi, oamenii se întreabă cum va face pentru a rezista singur împotriva tuturor. El nu se poate baza pe Parlamentul care l-a ales din nou preşedinte (al Camerei Deputaţilor, n.red.) pe Năstase. Aparatul de Stat - în special Poliţia, Justiţia şi Armata - se află în mâinile foştilor comunişti, care jură cu toţii că acest Preşedinte nu va avea *"bătaie lungă"*. Chiar şi Guvernul, deşi - teoretic - de aceeaşi orientare ca şi a sa - este înţesat cu oameni care au o mentalitate ce vine direct din fostul regim şi care se rezumă la un sonor *"Profită de situaţie şi umple-ţi buzunarele!"*.

Mai mult, forţele politice care l-au secondat pe Băsescu în ascensiunea sa sunt departe de a fi unite. Propriul său partid (Partidul Democrat, PD) este recunoscut de Internaţionala Socialistă, în timp ce cealaltă componentă a alianţei victorioase (Alianţa Dreptate şi Adevăr, DA, n.red.), Partidul Naţional Liberal (PNL) se află pe poziţiile unui Nicolas Sarkozy (cunoscut om politic francez, liderul partidului Uniunea pentru o Mişcare Populară (formaţiune politică neogaullistă, de dreapta, de guvernământ, din care provine însuşi şeful statului, Jacques Chirac, n. red). A spune că situaţia politică din România a devenit instabilă ori chiar volatilă este un eufemism, apreciază semnatarul comentariului de pe site-ul Largeur.com.

Cu toate acestea, noul erou nu se lasă tulburat doar pentru atât. Convins că are dreptate, împotriva unor intriganţi de joasă speţă şi, mai ales, încrezător că are sprijinul poporului, el trăieşte pe un norişor, rupând cu uzanţele cele mai împământenite, notează Largeur.com.

Astfel, de Anul Nou, el a preferat să meargă la miezul nopţii în Piaţa Universităţii, pentru a destupa câteva sticle de şampanie cu tinerii care se întâlnesc în mod tradiţional acolo, decât să adreseze urări naţiunii cu un aer de gravitate afectată şi solemnitate. Foarte vesel, Preşedintele României nu se distingea de curioşii adunaţi acolo decât prin asiduitatea cu care era urmărit de camerele de luat vederi, conchide site-ul Largeur. com.

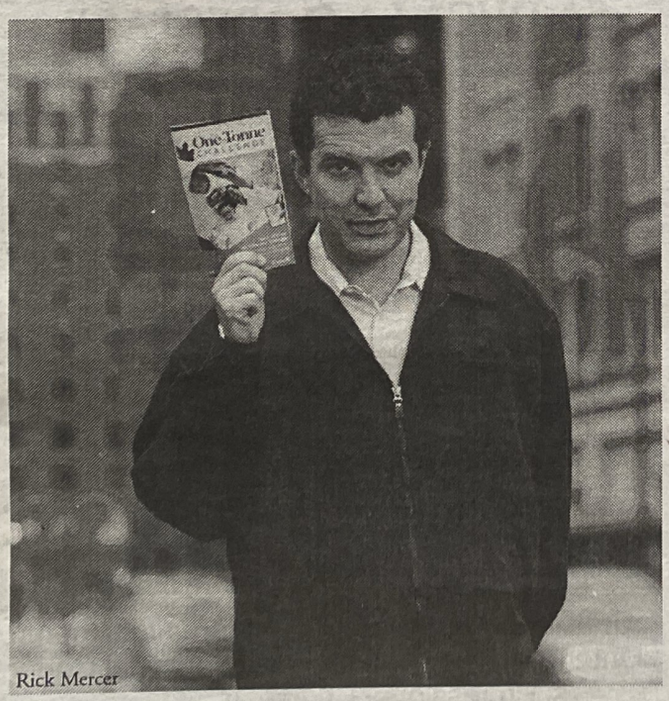

Rick Mercer

Every Canadian loves a challenge, right?

On average, each Canadian produces five tonnes of greenhouse gases a year. Driving, heating and cooling our homes, using appliances... almost anything we do that uses fossil fuels for energy also creates greenhouse gas (GHG) emissions. And these emissions are causing our climate to change.

Take the One-Tonne Challenge – reduce your energy use and your GHG emissions by 20%, or one tonne. You'll save money, and help to protect our climate and our air quality.

Get your Guide to the One-Tonne Challenge.
Visit **climatechange.gc.ca** or call
1 800 O-Canada (1 800 622-6232), TTY 1 800 465-7735.

One-Tonne Challenge Take action on climate change

Government of Canada Gouvernement du Canada

Canada

DESPRE FAŢA VĂZUTĂ ŞI NEVĂZUTĂ A INTEGRĂRII EUROPENE

Urmare din pag. 1

Există deja unele iniţiative ale Camerelor de Comerţ sau ale câtorva asociaţii patronale, dar masa publicului pe ca-re trebue să îl informăm este foarte mare şi cu interese foarte diverse. Conferinţele de genul *"aducem 100 de oameni de afaceri şi le vorbim în general despre consecinţele acquis-ului în domeniul mediului"* nu sunt suficiente, pentrucă fiecare trebue să ştie concret ce se va întâmpla cu el şi cu afacerea lui. Pe de altă parte, mass-media au un rol important în acest proces de informare; problema este cum determinăm mass-media să se ocupe de asemenea subiecte...

-Oamenii din televiziuni spun că tema integrării nu face audienţă...

-Am să le răspund că poate nu reuşesc să transmită astfel de subiecte într'o manieră interesantă. Este problema celor care lucrează în mass-media să găsească formule interesante pentru a *"vinde"* astfel de subiecte. Uneori, pentru a trezi interesul, unele subiecte au fost prezentate în presă într'o manieră dramatică sau catastrofică, în genul *"va trebui să punem cipuri la vaci, nu vom mai avea voie să tăiem porcul conform tradiţiei, se vor desfiinţa cazanele de ţuică"* şi altele asemenea. Au fost informaţii denaturate, iar tema tăierii porcului a fost prezentată cu totul fals. În România însă s'a creat reflexul de a explica orice prin *"aşa ne cere Uniunea Europeană"*. De exemplu, creşterea preţurilor la utilităţi este justificată în acest fel. Dar nu se trece mai departe de această fază. Au existat voci care au spus că e mai bine să ne modernizăm, să progresăm, şi abia după aceea să intrăm în UE, când vom fi mai bine pregătiţi. Or, eu nu cred că putem ţine pasul, nu ne putem dezvolta singuri. Uniunea Europeană este o ancoră care ne oferă nu doar fonduri, dar ne dă şi modelul şi ne împinge dela spate. Preţurile la utilităţi oricum trebuiau mărite, pentru a face eficient acest sector: oamenii erau furaţi, pentrucă tot ce dădeau la bugetul statului mergea în sectorul energetic sub formă de subvenţii, pentru a acoperi pierderile şi ineficienţa. La fel cu şomajul: se spune că va fi şomaj pentrucă *"vine UE peste noi"*. Fals: va creşte şomajul pentrucă noi n'am rezolvat la timp nişte probleme ţinând de eficienţa economiei, n'am făcut restructurările necesare. Polonia a rezolvat această problemă din 1993-1994, sub forma unei terapii de şoc. Noi, cu gradualismul nostru, am ajuns abia acum să facem restructurarea.

-În anii '90, când Polonia făcea terapie de şoc, la noi exista un discurs antioccidental foarte abstract, de tipul *"nu ne vindem ţara"*, care făcea apel la demnitatea naţională şi la *"neamestecul Europei în treburile noastre interne"*. Există, acum, riscul să apară un nou tip de *"discurs antioccidental"* sau de reacţii anti-UE generate de consecinţele concrete ale aderării?

-Noi nu putem să ne sustragem unui fenomen mai general, pe care l-am observat în statele care au aderat în 2004, unde a luat forma unor proteste publice. Agricultorii polonezi, de pildă, au ieşit în stradă acum un an şi jumătate pentru a protesta împotriva felului în care guvernul lor negocia capitolul *"Agricultura"*. Am fost în Polonia în Septembrie 2004 şi am constatat că agricultorii sunt cei mai fericiţi dintre Polonezi. Vor fi şi la noi reacţii, dar după momentul aderării vor fi şi zone în care efectele pozitive se vor simţi rapid. În Polonia, asemenea efecte vizibile s'au produs chiar în agricultură, nu numai pentrucă agricultorii polonezi primesc subvenţii din fonduri europene, dar şi pentrucă produsele lor, fiind mai ieftine, se exportă bine pe pieţele UE. Nu văd de ce nu s'ar întâmpla ceva asemănător şi în România, deşi noi avem o problemă structurală în agricultură - cu fragmentarea excesivă a fondului funciar şi cu o mare parte a populaţiei active ocupată în agricultură. România e prea săracă pentru a fi eurosceptică sau europesimistă, aşa încât, în ansamblu, reacţia va fi preponderent pozitivă. Fenomene precum şomajul sau falimentele sunt cunoscute, ne-am mai confruntat cu ele, aşa încât nu vor genera reacţii anti-UE prea puternice.

-Revenim, atunci, la problema cunoaşterii şi a informării: reacţiile adverse pot fi evitate dacă cetăţenii ştiu din timp ce-i aşteaptă. Or, conţinutul integral al negocierilor nu s'a făcut public până acum...

-Nu s'a făcut public şi mă îndoiesc că până la un anumit moment se va publica integral, pentrucă şi în zona Uniunii Europene aceste negocieri au fost considerate confidenţiale, ca orice negocieri în curs. Şi acolo sunt interese care reflectă poziţia statelor membre. Confidenţialitatea trebuia aşadar păstrată. Dar pe anumite segmente se pot transmite informaţii celor care sunt afectaţi. Am înţeles că există o asemenea iniţiativă, lansată de Preşedinţie şi de Ministerul Integrării, se vor organiza seminarii şi conferinţe la care vor participa oamenii interesaţi să primească informaţiile necesare. În acelaşi timp însă cei interesaţi ar trebui să manifeste o atitudine activă, să meargă la cei care deţin informaţiile şi să le solicite.

-În absenţa informaţiilor, se creează impresia că, odată încheiate negocierile, nu mai putem face altceva decât să aplicăm, cuminţi şi ascultători, ceea ce s'a bătut în cuie. Cum stau de fapt lucrurile, ce marjă de manevră mai avem, ce anume mai putem schimba?

-Lucrurile nu sunt, practic, bătute în cuie, negocierile nu s'au desfăşurat *"la milimetru"*, ci s'au negociat strategii, perioade de tranziţie, derogări dela acquis-ul comunitar. Dar lucrurile pot evolua pe plaje destul de largi. De exemplu, s'au negociat nişte cote de export; or, România întotdeauna a avut probleme cu acoperirea acestor cote şi în anii trecuţi: am avut facilităţi în relaţiile comerciale cu UE şi nu am putut să le valorificăm. Apoi, marea problemă va fi crearea unor capacităţi de cofinanţare pentru fondurile europene: după cum se ştie, fondurile sunt acordate unor proiecte în care o parte a finanţărilor trebue asigurată de autorităţile române. Este o muncă enormă nu numai să faci proiecte - până la urmă, pentru asta se pot angaja firme specializate care ştiu cum se fac asemenea proiecte - dar şi să asiguri, prin planificarea bugetară pe câţiva ani înainte, finanţările necesare. Or noi, care avem în fiecare an una sau mai multe rectificări bugetare, nu avem experienţă în planificarea bugetară multianuală, nu ştim ce venituri vom avea peste doi-trei ani. Iar dacă nu vom avea fonduri pentru cofinanţare, nu vom putea folosi banii primiţi dela UE. S'a spus că România va fi un beneficiar net, din punct de vedere financiar, în relaţiile cu Uniunea Europeană. Această afirmaţie trebue privită cu oarecare reţinere. În Polonia s'a făcut un studiu şi s'a ajuns la concluzia că în primii doi ani vor fi contributori: nu vor putea să cheltuiască toţi banii alocaţi, dar vor plăti contribuţiile la bugetul comunitar, pentrucă aşa s'au angajat. Trebue să acceptăm şi noi că poate în primii ani ni se vor aloca prea mulţi bani, pe care nu-i vom putea cheltui; la bugetul comunitar vom avea o contribuţie de 800 de milioane de euro, dar vor fi ani în care ni se vor aloca 2 miliarde de euro. Pentru aceşti bani, va trebui să găsim resurse de cofinanţare. Este o problemă foarte serioasă.

-Schimbarea de Guvern afectează într'un fel sau altul procesul de integrare, există perspective politice diferite între fostul şi actualul Executiv?

-Cred că elementul de continuitate trebue păstrat, aşa cum a fost păstrat şi până acum, singurele elemente de diferenţiere dela un ciclu electoral la altul fiind viteza şi profunzimea procesului de aderare, adică accentele - care sunt, desigur, importante. La acest moment şi în viitor, guvernele trebue să aibă în vedere aprofundarea şi accelerarea procesului. Într'un studiu realizat de Institutul nostru anul trecut subliniam ideea că România are cu atât mai multe avantaje cu cât aderă mai repede, spre deosebire de alte opinii, venite mai ales din mediile de afaceri, care considerau că ar fi mai bună o amânare, pentru a ne pregăti mai bine. Pe ansamblu, România va câştiga cu cât va adera mai repede, căci este vorba în primul rând de efectele benefice asupra sistemului. Uniunea Europeană ne oferă un model, ne oferă expertiză şi sprijin pentru a produce această transformare: până la urmă, acesta este lucrul cel mai important, nu neapărat banii care ne vin pentru a subvenţiona agricultura sau alte sectoare.

-Se pot redeschide capitolele de negociere?

-În principiu, se pot redeschide şi acest lucru poate fi generat în două moduri. În primul rând de apariţia unor situaţii noi, importante, legate de acquis-ul comunitar. Dar nu cred că va apărea o asemenea situaţie în perioada următoare. Pe de altă parte, se poate întâmpla ca România să treacă la nişte politici interne diferite de ceea ce a negociat, şi în acest caz UE, ca partener, poate cere redeschiderea unui capitol pentru a lămuri diferenţele apărute. Şi această situaţie cred că este puţin probabilă. Oricum, capitolele nu s'ar redeschide pentru ca unul dintre parteneri să câştige ceva în plus, ci pentru a aduce la zi unele diferenţe apărute în politicile de integrare. Cel mai important pentru integrare rămâne însă sistemul instituţional, care în anii de tranziţie a suferit numeroase presiuni din partea politicului. Dacă politicienii se vor apleca mai atent asupra acestui sistem, lăsând deoparte ambiţiile politice, atunci perioada de până la aderare va deveni mai relaxată.

-Pe bună dreptate oamenii sunt preocupaţi de chestiunile concrete - cote, reglementări, taxe, costuri şi altele. Dar, văzută dela o oarecare înălţime, integrarea este mai ales o problemă *"culturală"*, de schimbare a mentalităţilor. Cum stăm din acest punct de vedere?

-Nu există, desigur, un standard după care să putem măsura această dimensiune. Dar putem aproxima o impresie generală. E clar că noi ne confruntăm cu o problemă de mentalitate. A crescut numărul celor care merg în Occident, mai ales din raţiuni economice. Ajunşi acolo, foarte mulţi se adaptează greu, în schimb *"exportă"* multe dintre cutumele noastre, care au multe elemente originale, dar şi unele influenţe venite din zonele vecine, din Est. Avem o problemă în a ne considera, încă de pe acum, cetăţeni ai Uniunii Europene. Iar aceasta nu se reflectă numai la nivelul omului obişnuit, ci în toate sferele societăţii, chiar şi la vârf. Uitaţi-vă cum se desfăşoară dezbaterile privind acest proces: se canalizează exclusiv pe teme precum *"suntem sau nu pregătiţi?"*, *"ne-o iau Bulgarii înainte sau nu?"*, *"ne-am făcut temele sau nu?"*. Or, un cetăţean al Uniunii Europene nu gândeşte aşa. Un cetăţean al UE se gândeste la *"ce trebue să facă UE ca să-i fie lui bine"*, nu *"ce trebue să facă el ca Român pentru a fi acceptat"*. Trebue să începem să gândim ca nişte europeni, să avem un cuvânt de spus în politicile europene. De exemplu, cine trebue să facă politica UE la graniţa de Est? Spania, Danemarca, Marea Britanie? Evident, nu, ci România şi Polonia, care ştiu cel mai bine ce e cu Ucraina sau cu Moldova. Chiar dacă aceste politici se elaborează la Bruxelles, ele vor fi puse în aplicare aici, aşa încât trebue să ne însuşim o poziţie activă, cum se cuvine unui stat aflat pe picior de egalitate cu celelalte state membre.

-Ce s'ar întâmpla dacă s'ar amâna integrarea cu un an?

-Dacă ne uităm înapoi, observăm că România a mers cel mai bine când a fost împinsă dela spate: a existat un *"accession partnership"*, un instrument foarte puternic al Uniunii Europene, prin care ni s'a fixat, de fapt, ce avem de făcut, căci noi aveam mari probleme în a ne defini priorităţile. A fost şansa şi totodată neşansa noastră să fim împinşi dela spate. Şansa - pentrucă am avut un partener care ne-a arătat ce avem de făcut; neşansa - pentrucă n'am putut să facem aceste lucruri singuri şi mai devreme. Dacă se amână aderarea cu un an, nu s'ar întâmpla mare lucru: suntem totuşi pe scara trenului, mai avem de făcut un singur pas. N'ar fi de dorit totuşi să se întâmple acest lucru. Întâi, din motive de imagine: iar am fi arătaţi cu degetul. Apoi, pentrucă în acel an am pierde nişte fonduri. In sfârşit, pentrucă s'ar amâna cu un an posibilitatea de a ne exercita drepturile de stat membru al UE, de a participa la diversele comitete şi comisii unde ne-am promova interesele. Pe de altă parte, ştiind de unde am plecat şi cum am evoluat, trebue să privim lucrurile cu realism. Avem totuşi o şansă să nu se întâmple aşa, chiar o şansă în plus. Schimbarea de putere demonstrează că, totuşi, democraţia a făcut paşi importanţi la noi, iar România nu mai e defazată faţă de ceea ce s'a întâmplat în statele vecine: în toate ţările care au aderat la UE, cei care au pregătit aderarea au pierdut puterea. Şi în Irlanda s'a întâmplat la fel în anii '70. Apoi, noile priorităţi de natură fiscală pun accentul pe stimularea activităţii economice. Uniunea Europeană e acuzată adeseori de prea mult paternalism, de prea mare importanţă acordată elementelor de natură socială, în comparaţie cu Statele Unite, iar noi am fost uneori mai ortodocşi decât Uniunea Europeană din acest punct de vedere. Este cazul să începem să stimulăm munca şi să stimulăm partea sănătoasă a economiei. Reducerea impozitelor va determina investiţiile şi economisirea. Totul depinde de felul în care clasa politică înţelege momentul crucial în care se află România. În Irlanda a existat un fel de pact secret între putere şi opoziţie care a permis realizarea reformelor, după care şi unii şi alţii au dispărut din viaţa politică: cei dela putere pentrucă făcuseră reforme dureroase, iar cei din opoziţie pentrucă li s'a reproşat că nu se opuseseră suficient. A fost un sacrificiu politic în beneficiul Irlandei. Eu am dat acest exemplu unor importanţi lideri politici dela noi, dar nu au avut nici o reacţie, nici o replică. Politicienii, administraţia publică şi oamenii de afaceri trebue să se concentreze cu toţii pe acest efort de a valorifica şansa istorică pe care o avem. În ultimii 15 ani, noi am făcut o mare greşeală: am ignorat aproape total creşterea resursei umane. Nu mă refer numai la procentul din PIB alocat învăţământului - care este important, dar nu suficient - ci şi la celelalte componente. Irlanda, Ungaria şi Cehia, de exemplu, au orientat o mare parte din fondurile comunitare către creşterea resurselor umane. Dacă nu vom face acest lucru şi dacă nu vom reforma învăţământul superior, vom plăti un tribut important după momentul aderării. Dacă vom înţelege toate aceste lucruri, atunci vom putea adera la 1 Ianuarie 2007. Dacă nu, atunci vom amâna şi aderarea, şi posibilitatea de a valorifica oportunităţile oferite de Uniunea Europeană.

DECLARAŢII CARE AR TREBUI SĂ DUCĂ LA O ARESTARE

Pleşiţa: Nu-mi pare rău că i-am dat doi pumni lui Goma.

Generalul Nicolae Pleşiţa, fostul şef al Serviciului de Informaţii Externe de pe vremea lui Ceauşescu, a declarat, la emisiunea *"Dan Diaconescu în direct"*, că nu regretă că l-a bătut cu brutalitate pe disidentul Paul Goma în timpul anchetei.

"L-am luat de barbă şi am dat şi cu stânga, şi cu dreapta! Nu-mi pare rău, pentrucă banditul ăsta a făcut mult rău României", a adăugat Pleşiţa. Totodată, a afirmat că s'a folosit de relaţia de prietenie dintre fiul său şi fata fostului său subordonat pentru a-i transmite anumite mesaje generalului Ioan Pacepa, aflat în Statele Unite.

Referitor la fuga din ţară a lui Pacepa, generalul Pleşiţa susţine că acesta a plecat după ce a avut o discuţie cu el în biroul său. Tot la emisiunea respectivă, generalul şi-a amintit şi faptul că a trimis în mai multe rânduri agenţi pentru a extermina disidenţii *"periculoşi"*, dar *"n'au fost omorâţi decât vreo doi-trei, printre care nu se află şi Culianu"*.

TRADUCERI AUTORIZATE
(CERTIFIED TRANSLATIONS)
Membru ATIO & CTIC
Diplomă şi Foaie Matricolă ~ Adeverinţe
Certificat Naştere – Căsătorie - Cazier
Hotărâre Divorţ - Acte Sponsorare
LUCIAN EFANOV
Tel: 416 - 587 - 6603
Specializat în acte de echivalare studii pentru Ontario College of Teachers ~ Medical Council şi Professional Engineers of Ontario
Fax: 905 - 619 - 9345
E-mail: postscriptum@lycos.com
Web site: PostScriptum.Netfirms.com
Traduceri profesionale, la preţuri rezonabile!
Post-Scriptum Translations

PERIOADA DE GRAŢIE

Gabi BRÂNZARU

Urmăream în aceste zile fluxul de ştiri din ţară şi am surprins entuziasmul popular cu care Preşedintele Băsescu a fost *"înghiţit"* de ieşeni în Piaţa Unirii, sărbătorind cu aceştia evenimentul dela 24 Ianuarie 1859.

Dl. Băsescu, tocmai se întorcea din prima vizită oficială externă dela instalarea sa la Cotroceni, pe care iată o efectuase la fraţii noştri de peste Prut, în Basarabia.

Era clar pentru toţi că cei peste 5.000 de ieşeni care se adunaseră să-l întâmpine în Piaţa Unirii, nu fuseseră aduşi acolo cu arcanul ca în vremurile când PSD subordona toate instituţiile şi tătuca Iliescu venea în vizite de lucru. Nimic din acele vizite n'au semănat cu vizita lui Băsescu şi, entuziasmul maselor de oameni veniţi să-l întâmpine pe noul Preşedinte ales în Decembrie 2004 a creat mari dificultăţi SPP-iştilor din escortă.

La urările făcute de Băsescu în campania electorală, *"SĂ TRĂIŢI BINE!"*, ieşenii au răspuns acum cu pancarte pe care era scris, *"SĂ TRAIASCĂ MAMA TA!"*

Discursul dela Iaşi al noului Preşedinte, des întrerupt de aplauzele publicului, a făcut referire la relaţiile cu Republica Moldova şi la lupta împotriva corupţiei. Băsescu a amintit că *"ocaua lui Cuza"* de acum 145 de ani, trebue înlocuită azi de aplicarea şi respectarea legii.

Da, nu pot spune decât că într'adevăr, ar fi frumos ca acest vis să se realizeze şi am asista cu adevărat la instaurarea democraţiei reale şi adevărate, în România.

Entuziasmul popular de care este înconjurată noua putere, Preşedintele Băsescu în mod special însă şi Alianţa DA, îi obligă pe aceştia la o reformă radicală a societăţii româneşti. Gândind, la cât de multe sunt de făcut în acest sens, şi că politicienii României lasă foarte mult de dorit în ceea ce priveşte educaţia lor politică, recunosc că-mi este puţin teamă că toate aceste promisiuni vor rămâne ca temă de campanie electorală, aşa cum a mai fost. Se ştie că mulţi dintre politicienii de astăzi provin din sistemul economic închis al României lui Ceauşescu, când accesul la bogăţie nu se putea face decât prin legături cu nomenclatura şi trafic de influenţă. Dacă va dori cu adevărat schimbarea, Băsescu va avea de luptat cu un sistem de tip găunos, format pe relaţii exclusiviste, de monopol, bolşevic şi mafiot, bazat pe principiul *"cine nu-i cu noi, e împotriva noastră"* şi care a funcţionat din plin pe timpul guvernărilor din regimul Iliescu.

Justiţia trebue să fie cu adevărat independentă şi cei care au încălcat legile trebue judecaţi nu după apartenenţă şi simpatii politice. Totodată foarte mulţi din nomenclatura comunistă şi securistă anterioară anilor '89 sunt azi răspândiţi în toate partidele politice, în Justiţie şi-n instituţii ale statului care prin natura lor trebue să dea Românilor încredere în Statul de Drept şi pentru mulţi dintre ei haina pluralităţii politice nu le-a schimbat comportamentul de tip mafiot. De aceea o lege a lustraţiei ar fi bine venită în societatea românească.

Nu vreau să fiu un cârcotaş şi nici să încep a critica actuala putere. Am votat cu Băsescu în turul 2 şi am fost observator din partea PNŢCD la ambele scrutinuri dela Montreal. Însă nu pot uita entuziasmul popular care a însoţit CDR-ul în instalarea sa la guvernare în '96, şi paradoxal, de aceştia sunt conduse de persoane contestate şi contestabile, care au legături vinovate cu regimul comunist sau complicităţi de dată mai recentă cu PSD-ul.

laşi sprijin bucurându-se şi PSD-ul în 2000.

Deocamdată nu pot remarca, pe lângă eşecul blondei dela Ministerul Integrării, a numirii lui Silvian Ionescu la Prefectura Bucureştiului şi mai nou a fotomodelului Mioara Mantale, decât încăpăţânarea vicepremierului Videanu de a promova un proiect de lege prin care Românii sunt obligaţi să-şi declare sărăcia.

La priorităţile pe care le are în acest moment România şi sesizând jocul la două capete făcut de partidul televiziune PUR-Antena1 condus de Dl. profesor Dan Voiculescu, un miliardar în top 10 şi care are un trecut cu multe umbre, ar fi păcat ca după 15 ani să mai ratăm altă şansă. Poate alegerile anticipate ar fi o soluţie şi dacă Băsescu vrea, el ştie cum să le facă. Între o ştire a jurnalului Antenei1 despre miniştrii PUR şi scandalul pentru putere din PSD, am rămas fără glas când am văzut că undeva în România pe domeniul dela Balc al omului de afaceri Ion Ţiriac, acesta a organizat o vânătoare pentru vreo 30 dintre miliardarii lumii care într-o singură zi, au căsăpit nici mai mult nici mai puţin decât 185 de mistreţi. Dl. Adrian Năstase, însoţit de ghinionistul Ilie Sârbu, a reuşit performanţa de a se clasa pe locul 1 cu 28 de exemplare ucise. Aşa că nu-mi rămâne decât s-aştept cu nerăbdare clipa, când mister Bombo va vâna în Congo şi Andrea Marin, la emisiunea Surprize... Surprize... îl va ruga pe logodnicul ei Ion Ţiriac, să numere ouăle invitaţilor.

RECUL ÎN REFORMA JUSTIŢIEI

Ministrul Justiţiei, Monica Macovei, a criticat alegerea în fruntea Consiliului Superior al Magistraturii a două figuri controversate, considerând că cel mai înalt for al magistraţilor şi-a sacrificat astfel credibilitatea. Paradoxal, ministrul de Justiţie este primul care pare să pună la îndoială şansa reformării Justiţiei pe termen scurt. E nefiresc ce se întâmplă în România şi este rezultatul politicii negative duse în toţi anii din urmă.

Ministrul Justiţiei se află în opoziţie explicită cu mai marii Magistraturii şi nici nu are deocamdată la îndemână mijloace de a-şi promova punctele de vedere. Consiliul Superior al Magistraturii a ales în fruntea sa doi magistraţi, Ion Popa şi Ilie Picioruş, cu un trecut care nu îi recomanda pentru această demnitate. Judecătorul Ion Popa organizase un concurs pe care tot el l-a câştigat, iar procurorul Ilie Picioruş se ocupase înainte de 1989 de dosarul opozantului anticomunist Gheorghe Ursu.

Monica Macovei a declarat că *"numirea lor este ruşinoasă şi că afectează credibilitatea Consiliului Superior al Magistraturii"*. Din acest moment comunicarea cu acest for pare compromisă. În orice caz, oricât de lipsit de autoritate va fi CSM-ul, este mai limpede ca oricând că Ministerul de Justiţie nu va influenţa deciziile acestui for. Dar, din nefericire pentru situaţia actuală, de aici nu rezultă că Justiţia românească, eliberată de presiunile Guvernului, ar fi intrat subit într'o eră fericită. Şi asta din cauză că instanţele de judecată şi forul magistra-

Monica Macovei

Procurorul Ilie Picioruş, de exemplu, a explicat că s'a ocupat de cazul Ursu, dar că nu ştia cine este şi că l-a tratat ca pe un simplu traficant de valută, conform dosarului dela Miliţie. Procedura penală a susţinut Picioruş nu îl obliga să-l audieze pe inculpat. Magistratului nu îi este însă ruşine că a fost o rotiţă în mecanismul criminal al regimului comunist, dimpotrivă, după cum a declarat în şedinţa CSM, are conştiinţa împăcată.

Procurorul Ilie Picioruş este tipic pentru miliţianul, securistul sau magistratul din perioada comunistă. El execută fie ordinele, fie partitura rolului atribuit, dar fără să se întrebe dacă este bine sau rău; complet indiferent la urmările actelor sale, pentru care nu îşi asumă nici o responsabilitate. Răspunderea revenea sistemului, adică unei instanţe impersonale. Tipul acesta de om a făcut posibilă perpetuarea regimului comunist şi este un eşec al reformelor din România faptul că aceste persoane se mai află în marile demnităţi publice. Regimul Ion Iliescu s'a întemeiat prin excelenţă pe aceşti oameni, care şi-au schimbat pur şi simplu stăpânul.

Ministrul de Justiţie, Monica Macovei, după primele declaraţii de dezavuare, a spus totuşi că doreşte să colaboreze bine cu CSM, întrucât acest for are *"rol esenţial în cariera magistraţilor"*.

Un eşec în reformarea Justiţiei nu poate fi ascuns. Legile care asigură independenţa magistraţilor au fost promovate abia după ce poziţiile importante au fost ocupate de dinozaurii din justiţia comunistă.

ÎN 2005, INVESTIŢIILE VOR SCĂDEA CU UN MILIARD DE EURO

Investiţiile străine directe care vor fi atrase de România în acest an se vor ridica la aproximativ 2,5 miliarde de euro, dacă nu vor exista fenomene de instabilitate economică, a declarat preşedintele Agenţiei Române pentru Investiţii Străine (ARIS), Alexandru Popa.

Pentru anul trecut, cifra a fost de 3,4 miliarde de euro, cifră la care s'a ajuns din cauza creşterii interesului investitorilor pentru oportunităţile oferite de România dar, mai ales, din cauza finalizării unor privatizări majore, cea mai importantă fiind tranzacţia prin care OMV a cumpărat Petrom.

Preşedintele ARIS spune că investitorii străini s'au orientat preponderent spre trei domenii: piesele auto, serviciile şi electronicele.

"România este una dintre cele mai atractive locaţii internaţionale pentru domeniul componentelor auto. În ultimul trimestru din 2004, ARIS a înregistrat un interes sporit pentru dezvoltarea de proiecte în acest domeniu, unele fiind deja anunţate public, altele fiind într'o etapă de negociere, de confidenţialitate. Fără a le lua în calcul pe ultimele, vorbim despre un volum de capital străin de aproximativ 500 de milioane de euro.

De asemenea, sectorul serviciilor va înregistra o creştere semnificativă, pe măsura dezvoltării şi diversificării puterii de consum a populaţiei. ARIS indică domeniul electronicelor ca fiind un alt sector care va contribui semnificativ la fluxul de capital străin.

Celestica, companie desemnată de revista <Capital> drept investitorul anului 2004 pentru proiectul de investiţii de 100 de milioane de dolari adus la Borş, este unul dintre liderii mondiali şi, odată cu propria investiţie, anunţă aducerea altor investitori care vor susţine dezvoltarea afacerii pe orizontală", spune şeful ARIS.

15.000 de noi slujbe

Agenţia estimează că locurile de muncă ce se vor crea la finalizarea investiţiilor de tip greenfield demarate în 2004 se ridică la peste 15.000.

Pe lângă investiţia de 100 de milioane de dolari a Canadienilor dela Celestica în fabrica de subansamble electronice, cele mai mari investiţii greenfield ale anului trecut au fost fabrica de componente dela Cluj a Francezilor dela Montupet (120 de milioane de euro), fabrica de anvelope deschisă de Pirelli la Slatina (110 milioane de euro), fabrica de geamuri dela Călăraşi a Francezilor dela Saint Gobain (100 de milioane de euro) şi unitatea de producţie de circuite integrate pentru piaţa auto pe care Nemţii dela Ruwel au deschis-o la Cluj (80 de milioane de euro).

În clasamente, stăm prost

Totuşi, lucrurile nu sunt chiar roz, fie şi dacă ne raportăm numai la banii aduşi de străini în ţările din jur. În plus, Românii, în ansamblu, nu simt încă efectele investiţiilor străine.

"Sperăm ca schimbările macroeconomice şi juridice din 2005 să creeze continuitatea necesară obţinerii unui volum semnificativ de capital străin atras, având în vedere că încă nu se poate vorbi despre un impact benefic pe care acesta l-ar genera la nivelul populaţiei", recunoaşte Popa.

"Chiar şi pentru anul record 2004, efectul direct al atragerii investiţiilor străine directe asupra populaţiei se ridică la doar circa 200 de dolari per capita, comparativ cu alte ţări din regiunea central şi Est-europeană, cum ar fi Croaţia, care în 2003 a atras 444 de dolari per capita, Cehia (254 de dolari), Estonia (665 de dolari) sau Ungaria, cu 248 de dolari.

Se va putea vorbi despre beneficii aduse populaţiei de către investiţiile străine directe doar în momentul în care vom reuşi să atragem 4-5 miliarde de euro pe an, care vor situa România în aceeaşi linie de eficienţă cu alte ţări din Europa centrală", mai spune preşedintele ARIS.

Corupţia, prima sperietoare

Probleme apar odată cu demararea noilor investiţii, când investitorii se văd puşi în faţa unei atitudini birocratice specifice, cu mecanisme informale pe care nu le pricep şi care permit alunecarea printre practicile legale, afirmă Popa.

Investitorii vorbesc despre problemele legate de corupţie, despre necesitatea eliminării blocajelor din Codul muncii, şi despre nevoia acută de transparenţă instituţională. Deşi România a început să fie mai atractivă, *"cel mai mare risc este că nu reuşim să administrăm acest trend de succes, ignorând valorile şi standardele europene care susţin un mediu de afaceri funcţional"*, crede şeful ARIS.

CITIŢI CUVÂNTUL ROMÂNESC

MUZICA-VIDEO
CARTI-ZIARE
din ROMÂNIA, la dvs. ACASĂ!

MUZICĂ peste 500 AUDIO CASETE si CD:
MUZICĂ POPULARĂ/ROMANŢE, MUZICĂ UŞOARĂ
COMICE-BASME-COLINDE, muz.CLASICĂ
CD-ROM-uri cu SUBIECTE DIN ROMÂNIA

VIDEO :+100 FILME: Nea Marin, Dacii, BD, Pacala, ORAŞE, DATINI; TEATRU: Caragiale-Birlic, Take-Yanke-Kadar etc. Revelion, Revoluţia 89
Muz./dansuri populare celebre, Divertis, Crăciun

CĂRŢI: 2000 TITLURI: ROMANE, ISTORIE, DICŢIONARE, FILOZOFIE, POLITICA, POLITISTE, DRAGOSTE, BANCURI, COPII, CĂRŢI DE BUCATE etc.

ABONAMENTE LA ZIARE-REVISTE!
COTIDIENE,SĂPTĂMÂNALE,LUNARE: "Evenimentul" "CAŢAVENCU", "SPORT", "REVISTA VIP", "Form AS" REV.PARANORMAL,"REBUS","FEMEIA MODERNĂ" "OLIVIA","VIVA","PLAYBOY","POVESTEA MEA","BURDA"etc

Cereti formulare si liste gratis!

ARTIMMEX
import-export & distribution of publications and media
Reprezentanţi ELECTRECORD şi INTERCONT MUSIC
4 Farmington Cres.
Toronto, ON M1S 1G1 CANADA
e-mail: order@artimmex.com
INTERNET: www.artimmex.com
Tel: (416) 332 9777 - Fax: (416) 332 8777

GHEORGHE FULGA, DIRECTORUL SERVICIULUI ROMÂN DE INFORMAŢII EXTERNE:

"Plasarea geografică a ţării noastre pe axa de acţiune a unor organizaţii teroriste de factură separatistă şi fundamentalistă reprezintă un factor major de ameninţare la adresa securităţii naţionale a României"

Deschiderea graniţelor, garantarea libertăţii de mişcare, liberalizarea schimburilor de mărfuri şi servicii, circulaţia rapidă a informaţiilor au permis terorismului şi crimei organizate efectuarea unui salt important din punct de vedere al sferelor de acţiune şi din cel conceptual; organizaţiile teroriste şi criminale şi-au adaptat rapid structura, metodele şi mijloacele utilizate la noile realităţi, au diversificat formele de pregătire a personalului şi au asigurat o mai pronunţată conspirativitate reţelelor, membrilor şi activităţilor, scrie Gheorghe Fulga, directorul Serviciului de Informaţii Externe din România, într'un articol semnat în revista *"La Lettre Diplomatique"*.

(...) Exportul radicalismului islamic dinspre zonele aflate pe *"axa răului"* spre cele cu conflicte inter-confesionale latente, coroborat cu alegerea Europei de Sud-Est ca zonă de refugiu şi refacere a grupărilor extremist-teroriste, menţine în actualitate riscul ameninţărilor teroriste, probabilitatea concretizării acestora fiind sporită de existenţa în aproape toate ţările din regiune a unor comunităţi puternice de cetăţeni arabi, în rândul cărora se află şi susţinători sau membri ai organizaţiilor teroriste Kongra Gel, Hamas, Hezbollah, Fraţii Musulmani, Al-Qaida etc.

În spaţiul post-iugoslav, riscurile de securitate sunt agravate de persistenţa formaţiunilor paramilitare, de genul Armatei Naţionale Albaneze sau al Armatei Naţionale a Muntenegrului, care propagă idei extremist-separatiste, tensionând climatul de securitate şi aşa foarte fragil.

Apariţia pe continentul european *"a celei de-a treia generaţii"* de luptători antrenaţi în diverse tabere de instruire ale Al-Qaida (foşti voluntari din state occidentale care au luat parte la luptele din Afganistan, Cecenia, Bosnia şi au revenit în statele de origine, unde au creat reţele de sprijin pentru continuarea Jihadului (împotriva SUA şi aliaţilor acestora), constituie un alt factor de risc major pentru climatul de securitate în Europa de Sud-Est.

Resurecţia preocupărilor pentru afirmarea identităţii confesionale sau etnice inspirată de o acutizare a naţionalismului şi a efervescenţei religioase a creat un teren mai mult decât favorabil pentru apariţia unor manifestări extremiste şi fundamentaliste. Mişcările masive de populaţie determinate de sărăcie sau de războaiele etnice locale şi religioase au adus aceste conflicte în lumea occidentală, migranţii devenind, de regulă, surse de sprijin politic şi financiar pentru grupările teroriste din locurile de baştină. În multe situaţii, diaspora din ţările Vest-europene furnizează şi sprijin uman *"calificat"*, teroriştii provenind din astfel de medii, având o pregătire net superioară mai ales pe linia utilizării mijloacelor moderne de comunicaţii sau cu aplicabilitate militară.

Factorii de insecuritate generaţi de cursa înarmărilor s'au amplificat după dezmembrarea Tratatului dela Varşovia, a URSS şi RF Iugoslavia, având ca efect disponibilizarea unor mari cantităţi de armament şi material strategic, precum şi a unei părţi a personalului militar sau civil implicat în cercetarea, producţia, comerţul şi paza acestor materiale.

Aceste dezvoltări au favorizat sustragerea, deturnarea şi tranzacţionarea de armament şi materiale sensibile pe pieţele ilicite, având ca destinaţie zonele de conflict, state, grupări teroriste şi organizaţii criminale interesate, dar şi migraţia de specialişti, cercetători şi experţi militari din Europa de Sud-Est către ţări şi grupări proliferatoare, prin racolare sau din considerente economice.

Pe acest fond, s'a ajuns la proliferarea grupurilor şi bandelor de traficanţi ilegali de armament, componente şi produse strategice, unele dintre acestea fiind create şi conduse de foste cadre ale structurilor de apărare şi de informaţii din ţările respective, care au folosit legăturile deja create, experienţa profesională, informaţiile ce le deţineau şi au exploatat situaţiile de criză, haosul, confuzia, corupţia şi superficialitatea în sistemul de control, permeabilitatea frontierelor etc.

Cele mai active în domeniu au fost şi sunt încă structurile de tip mafiot de sorginte rusă, care acţionează pe arii extrem de întinse, precum şi cele albaneze care controlează zona balcanică.

Migraţia ilegală este componenta cea mai dinamică a crimei organizate. Volumul migraţiei internaţionale şi în special al celei determinate de cauze economice pe traseul Sud-Nord, a crescut în mod dramatic.

Grupările criminale şi cele teroriste au preluat controlul acestui fenomen, au introdus elemente organizatorice noi, dispun de mijloace de falsificare a documentelor şi controlează companii de transport maritim, feroviar şi rutier, transformând totul într'o industrie extrem de profitabilă. Pe diverse segmente, grupările criminale angajate în traficul de droguri cooperează şi cu alte organizaţii ilegale, sporind astfel profitul obţinut. Migraţia ilegală a devenit o afacere de miliarde, grupările criminale din domeniu câştigând circa 20.000 - 30.000 dolari per imigrant. Datorită cutumelor religioase şi culturale proprii, unele categorii de migranţi refuză să se integreze în noile societăţi, devenind astfel factori de risc în planul stabilităţii politice şi economice. Alte grupuri de migranţi sunt percepute ca o ameninţare din cauza sprijinului pe care îl acordă unor organizaţii teroriste sau de gherilă. Un exemplu tipic pentru zona Balcanilor l-a reprezentat diaspora albaneză din Occident, care a reuşit prin eforturi conjugate să rupă *"de facto"* Kosovo de Uniunea Serbia şi Muntenegru şi să destabilizeze Macedonia.

Instabilitatea regională a favorizat o creştere mai mult decât semnificativă şi a traficului de droguri, acesta constituind o sursă majoră de venituri pentru grupările teroriste sau de tip mafiot, în special cele cu alură internaţională. La toate acestea se adaugă ofensiva procesului de islamizare a unor categorii minoritare (romi, pături defavorizate economic sau medical) din spaţiul ex-iugoslav, îndoctrinarea acestora pentru a susţine proiectul *"Statului islamic pur"*, pericolele rezultate din asocierea cercurilor islamice radicale cu mişcările sau organizaţiile naţionalist-extremiste şi regruparea militanţilor radicali în formule organizatorice noi (fundaţii, asociaţii culturale, religioase, de caritate etc.), care servesc interesele unor organizaţii sau state care susţin terorismul.

În procesul de islamizare şi îndoctrinare religioasă sunt implicate şi o serie de organizaţii neguvernamentale, întâlnite mai frecvent în spaţiul post-iugoslav şi Albania, care condiţionează aproape orice sprijin umanitar de realizarea unor obiective ce ţin de propagarea islamului. Mai mult, orice investiţie este precedată de construirea de moschei, centre cultural-religioase, instituţii de învăţământ numai pentru Musulmani.

România se situează la confluenţa unor vectori de instabilitate regională rezultaţi din schimbările geopolitice care au dominat ultimul deceniu al mileniului trecut. Existenţa în apropierea graniţelor româneşti a unor stări conflictuale latente ce se pot reaprinde, degenerând în confruntări deschise, evoluţiile mişcărilor separatist-autonomiste din spaţiul ex-iugoslav, prezenţa şi activitatea gherilei albaneze, securitatea fragilă a unora dintre statele din regiune, expansiunea entităţilor teroriste către Europa de Sud-Est, transformă spaţiul adiacent României într'o zonă complexă, care oferă condiţii favorabile (sociale, economice, politice şi de structură etnico-religioasă) germinării şi dezvoltării unor nuclee extremist-teroriste şi ale crimei organizate transfrontaliere.

Relativa vecinătate geografică cu Orientul Mijlociu, recunoscut ca *"gazdă"* a principalelor organizaţii teroriste cu vocaţie de internaţionalizare şi creşterea fluxului migraţionist dinspre statele din această zonă spre Europa de Sud-Est au determinat adoptarea unor măsuri specifice de prevenire a transformării teritoriului naţional în spaţiu de refugiu sau de tranzit al entităţilor radicale.

Plasarea geografică a ţării noastre pe axa de acţiune a unor organizaţii teroriste de factură separatistă şi fundamentalistă (Kurzi, Albanezi, Ceceni etc.), care încearcă să creeze sau să consolideze nuclee în spaţii extranaţionale, reprezintă în contextul internaţional actual un factor major de ameninţare la adresa securităţii naţionale a României. Proximitatea geografică a României de zonele în care ameninţările asimetrice şi-au făcut simţită mai activ prezenţa şi participarea ţării noastre la acţiunile de stabilizare/reconstrucţie a zonelor aflate în conflict (Afganistan, Irak, Kosovo etc.) pot furniza suficiente motive exponenţilor terorismului de a înscrie România pe lista ţintelor vizate, în timp ce aderarea la NATO şi perspectiva încheierii negocierilor cu UE fac din România o ţară din ce în ce mai atractivă pentru fluxul migraţiei ilegale, în special de sorginte asiatică.

În România, acţiuni de prevenire şi combatere a ameninţărilor asimetrice au avut loc, în formule organizatorice diferite, cu mult înainte de Septembrie 2001, însă dinamica fenomenului terorist şi a criminalităţii transfrontaliere a determinat o reorientare strategică, paralel cu creşterea resurselor umane şi materiale necesare identificării factorilor de risc.

VOT ASUPRA ADERĂRII ROMÂNIEI LA U.E. PE 13 APRILIE

Parlamentul European îşi va spune cuvântul asupra aderării României şi Bulgariei la 13 Aprilie. Preşedintele Parlamentului, Josep Borrell, şi-a exprimat speranţa că votul va fi favorabil, permiţând semnarea tratatului de aderare comun la 25 Aprilie, dar premierul român Călin Popescu Tăriceanu a recunoscut că România va fi judecată după realizările sale concrete.

Călin Popescu Tăriceanu şi-a asigurat toţi interlocutorii la Bruxelles că România e hotărîtă să îndeplinească toate criteriile pentru a putea adera la Uniunea Europeană la 1 lanuarie 2007. Potrivit premierului, priorităţile sunt clare: independenţa justiţiei, combaterea corupţiei, modernizarea instituţiilor, libertatea presei, reforma fiscală şi dezvoltarea economică.

După două zile de întâlniri cu preşedinţii Comisiei şi Parlamentului European, şi cu liderii principalelor grupuri parlamentare (creştin-democraţii, socialiştii şi liberalii), domnul Popescu Tăriceanu se declară mulţumit.

Monitorizarea României va fi făcută în primul rând de Comisia Europeană, prin două rapoarte - în Aprilie şi Octombrie - care ar putea duce, în cel mai rău caz, la recomandarea amânării aderării cu un an, care ar trebui aprobată apoi cu o majoritate calificată de cele 25 de guverne ale Uniunii.

"Dacă vom constata întârzieri, vom fi forţaţi să facem această recomandare", declară preşedintele Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso. Pentru orice eventualitate, el i-a dat chiar premierului român numărul său de telefon.

Monitorizarea va fi însă făcută în paralel şi de Parlamentul European, care trebue să aprobe prin vot majoritar aderarea României şi Bulgariei pentru a permite semnarea tratatului cu cele două ţări la 25 Aprilie.

Preşedintele Parlamentului European, Josep Borrell, a declarat că e o perioadă crucială pentru România. *"Parlamentul European va vota la 13 Aprilie şi sper ca rezultatul să fie pozitiv"*, a declarat domnul Borrell, anunţându-şi intenţia de a vizita România înainte de vot.

Amintind că unele grupuri politice parlamentare şi-au exprimat până acum îngrijorarea faţă de stadiul pregătirilor în România, domnul Borrell a apreciat însă angajamentul noului guvern de a accelera reformele mai ales în Justiţie, Administraţie şi în combaterea corupţiei.

După întâlnirile dela Bruxelles, noul guvern trebue să-şi dovedească acum capacitatea de a respecta angajamentele asumate, şi nu numai formal. Timpul e foarte scurt, iar Bruxellesul nu pare dispus să facă nici un rabat.

NU UITAŢI!
PLĂTIŢI ABONAMENTUL LA CUVÂNTUL ROMÂNESC

COMMON SENSE Automotive Inc.
General Repairs to All Makes & Models

John (Ion) Moran

- Maşini la mâna a doua pe gustul dvs.
- Reparaţii generale la toate modelele
- Certficare tehnică
- Specialişti în aer condiţionat, în partea electrică şi electronică, fuel injection

Tel: 905 545 1331
Toll Free: 1 866 863 5714
Program: Luni-Vineri: 8.30-18.00
Sâmbătă: 8.30-13.00
702 King Street East, Hamilton, Ont. L8K 1T3

Democraţie în continuitate cu totalitarismul?

Eugen TOMA

Democracy after communism

During the last 14 years no visible progress was made in Romania in order to abolish the effects of communism rule. From the beginning of the totalitarian regime more than 1.6 million people were sentenced to jail in awful conditions while their families were socially persecuted. Today one million people continue to be pushed aside as being descendants of the victims of communism. No lustration law was issued to equalize the chances among Romanian citizens.

A necessary condition to eradicate the general social corruption in the Romanian society is to take legal steps towards effective democratization.

"Art.1. Legea penală are drept scop apărarea Republicii Populare Române şi a ordinei sale de drept împotriva faptelor periculoase pentru societate, prin aplicarea măsurilor de apărare socială faţă de persoanele care săvârşesc asemenea fapte.

Sunt periculoase pentru societate în înţelesul alineatului precedent orice acţiuni sau omisiuni care aduc atingere structurii economice, sociale sau politice ori siguranţei R.P.R., sau tulbură ordinea de drept statornicită de popor în frunte cu clasa muncitoare."

Astfel începe primul articol al Codului Penal comunist (text reeditat în 1 Martie 1957). Avem în faţă punctul de pornire al legislaţiei de clasă, aceea care a condus activitatea *"organelor de stat"* înspre obiectivul leninist al revoluţiei bolşevice, - exterminarea fizică a membrilor *"claselor exploatatoare"* şi marginalizarea supravieţuitorilor. Cu acest tip de *"justiţie"*, clasa politică dela noi vrea să rămână... în continuitate din 1990 încoace. Această acţiune a reuşit. Fără o lege a lustraţiei (care în alte ţări Est-europene şi-a găsit forme de aplicare), fără o lege eficientă a demascării membrilor activi ai fostei Securităţi, fără o lege a arhivelor care să nu fie blocată de pretextul aşa-zisei siguranţe naţionale, - ştergerea trecutului are toate şansele să meargă mai departe.

Ni se spune: suntem acum democraţi, din Codul Penal au fost radiate articolele justiţiei de clasă. Cum rămâne atunci cu sutele de mii de sentinţe date pe baza legislaţiei comuniste timp de 45 de ani? Efectele acelor sentinţe rămân neatinse în continuare! Am aflat, acum câţiva ani că justiţia română consideră că împotriva lui Iuliu Maniu şi Ion Mihalache condamnările pronunţate *"au temei legal"*. Într'adevăr: procesele în comunism, judecate potrivit Codului Penal comunist, au toate temei legal. Dar suntem liberi să cerem revizuirea lor prin recursul la care apelăm dacă sentinţa a fost dată prin încălcarea legii. Un militant pentru drepturile omului ar putea în acest punct să se întrebe dacă legea comunistă este cea care a fost încălcată, pentrucă nu se poate înţelege cum poate fi încălcată o lege strâmbă...

Cum i se respectă drepturile fundamentale unui fost persecutat politic sau urmaşilor lui în România? Cu insolenţă, foştii condamnaţi sunt invitaţi să folosească cu încredere mecanismul democratic al reabilitării. Niste vinovaţi (faţă de statul comunist) trebue deci să se dezvinovăţească: victimele comunismului trebue să-şi rezolve singure problema reabilitării lor (faţă de ce şau de cine anume?), să-şi recâştige drepturile prin tribunal. O adevărată mană cerească pentru avocaţi, procurori şi judecători iar, pentru împricinaţi, un şir de chinuri ce se vor extinde pe multă vreme în secolul ce abia a început.

Pentru restabilirea drepturilor persoanelor persecutate politic în trecut, un regim democratic transparent ar trebui să răspundă la următoarele întrebări:

- câte recursuri în anulare s'au făcut, câte s'au aprobat, câte s'au respins?
- în câte cazuri *"nu s'a găsit dosarul"*?
- câte repuneri în proprietate s'au produs în urma acestor recursuri?

Există în prezent o încercare, greu de calificat, de escamotare a numărului deţinuţilor politici din perioada comunistă. Unii istorici afirmă că s'au făcut doar câteva zeci de mii de arestări din rândurile partidelor *"istorice"*, alţi cercetători speră să găsească date statistice comuniste de bilanţ... (Cum ar fi reacţionat însă tovarăşii din Biroul Politic al Partidului Comunist în faţa unui raport despre, să spunem, un milion de condamnări în România? Ce ar fi rămas din *"ataşamentul deplin al întregului popor"*, din *"politica înţeleaptă a partidului"*?) S'au descoperit totuşi că numai în primii zece ani de teroare, autorităţile comuniste au intentat 100.000 de procese politice şi, cum acestea judecau arestaţii în loturi, s'a atins pe toată perioada comunistă un număr de 1.600.000 de condamnaţi. Dacă la aceştia se adaugă condamnaţii la pedepse *"administrative"*, ţăranii deferiţi în masă instanţelor de drept comun, deportaţi din diferitele regiuni ale ţării şi cei reţinuţi fără forme, numărul celor trecuţi prin puşcăriile comuniste este mult mai mare. Se estimează la 200.000-300.000 numărul celor morţi în închisori. (A se compara cu dictatura fascistă din Italia unde, la un popor de 40 de milioane de locuitori, au fost 4.000 de condamnaţi politici).

Comunismul în România a însemnat un dezastru biologic, moral şi cultural de neimaginat al întregii naţiuni, cu deosebire asupra celor direct persecutaţi.

La o privire de ansamblu asupra României, după 1990, se constată un fapt simplu: nu a existat nici o voinţă de a se face dreptate. Codul Penal comunist nu a fost declarat nul şi neavenit, aşa cum s'a făcut peste noapte cu legislaţia rasială din Germania nazistă. Cu ipocrizie s'a vorbit despre *"reconcilierea naţională"*, nespunându-se exact între cine cu cine trebuia realizată aceasta. Se pare că ea s'a şi făcut... În 1964, pentru obţinerea unei imagini umanitare în exterior, regimul comunist a eliberat practic din închisori deţinuţii politici, pe baza unor decrete de graţiere. Termenul graţiere nu înseamnă decât eliberarea condamnatului înainte de termen. Autorităţile comuniste au reuşit o intoxicare, repetând cu nesaţ termenul amnistie, care în limbaj juridic înseamnă absolvire de vină şi dreptul de recâştigare a averii confiscate. Să se ştie că nu au existat amnistii pentru condamnaţii pe termene mai lungi; deţinuţii eliberaţi în 1964 au *"primit"* domiciliu obligatoriu, au fost refuzaţi la angajări, au fost urmăriţi, au rămas cu cazier. Foştii deţinuţi politici au rămas deci ştampilaţi negativ, nemaiputându-şi reface o carieră profesională pe măsura capacităţii, mulţi dintre copiii lor, având dosare *"nesănătoase"*.

Foştii deţinuţi politici, cu familiile persecutate prin toate metodele, s'au aflat astfel, în 1990, în poziţiile sociale cel mult de mijloc în care fuseseră menţinuţi de legislaţia comunistă scrisă şi nescrisă. Încercările lor de a se afirma, după căderea regimului comunist, au fost contracarate de categoria ce monopoliza posturile de conducere. Pentru membrii familiilor foştilor deţinuţi nu s'a schiţat nici cea mai mică propunere de *"discriminare pozitivă"*, reparatorie, din care întreaga societate ar fi avut de câştigat. Dimpotrivă, a lipsit minima cerinţă morală de a stopa continuarea privilegiilor vârfurilor ierarhiei comuniste, ajungându-se astăzi la corupţia generalizată, remarcată de forurile europene.

Victimele comunismului şi descendenţii lor continuă să fie în situaţia de discriminare negativă, prin complicitatea *"tagmei fără-de-lege"* care sileşte multe elemente valoroase să părăsească ţara. Este astăzi defavorizată o întreagă categorie naţională şi socială, creată de regimul comunist totalitar şi compusă din oameni fără vină. Să ni se arate membri ai acestei categorii ocupând posturi de răspundere tehnică şi administrativă, poziţii de conducere în învăţământ, nemaivorbind de sistemul economic.

Avem în România în prezent, un milion de cetăţeni români, supravieţuitori ai puşcăriilor comuniste, împreună cu familiile lor prigonite, cu urmaşii lor declasaţi în competiţia politică inegală, după 1989, cetăţeni pentru care justiţia socială nu s'a realizat. Clasa conducătoare comunistă s'a transformat într'o pătură acaparatoare, cu încrengături mafiote şi năravuri brutale, împingând toată societatea departe de idealul democratic. Aceia care simt anormalitatea vieţii de astăzi din România cel mai acut nu au cerut răzbunări, cum perfid li s'a pus în intenţie, ci au aşteptat o măsură juridică, care să declare nule sentinţele tribunalelor comuniste. Tocmai pentru opţiunea lor democratică aceşti oameni au fost condamnaţi în trecut de regimul comunist.

Statul român, ultimul în competiţia europeană a eficienţei economice, înnecat în ceaţa grea a corupţiei, se prezintă dezastruos la examenul în faţa democraţiilor apusene şi s'ar putea să avem surpriza ca aceste democraţii să ne reproşeze într'o zi de ce nu am făcut procesul comunismului.

ÎNVĂŢĂMÂNTUL ROMÂNESC, ÎNCOTRO ACUM?

Dr. Alexandru Crişan: După patru ani de guvernare pesedistă, învăţământul românesc şi-a pierdut cu totul dinamismul şi efervescenţa înnoitoare pe care părea să le fi câştigat în anii 1997-2000.

1. Unde ne aflăm?

După patru ani de guvernare pesedistă, învăţământul românesc şi-a pierdut cu totul dinamismul şi efervescenţa înnoitoare pe care părea să le fi câştigat în anii 1997-2000. O lipsă acută de voinţă politică vizând schimbarea educaţională; o reîntoarcere la un sistem *"cuminte"* de educaţie, care nu se mai putea atesta nicăieri în realitatea europeană a zilei, în afara mentalului depăşit al celor care-l *"promovau"* (ca să nu spunem, o impuneau); o lipsă acută de imaginaţie reformatoare şi o izolare de tot ce înseamnă achiziţie de ultima oră în ştiintele educaţiei; un război dus împotriva a tot ceea ce ar fi putut scoate învăţământul românesc din marasmul celor 50 de ani de comunism. Rezultate? Lipsa totală a oricărei viziuni de politică educaţională, globală şi sectorială; un curriculum naţional văduvit de partea sa cea mai inovatoare, singura, de altfel, producătoare de *"descentralizare instantanee"* - curriculum-ul la decizia şcolii; un mecanism de elaborare / producere şi o piaţă pe deplin funcţionale (încă din 1997!) a manualelor şcolare - de altfel, singura manifestare autentică de până acum a mult clamatei *"economii funcţionale de piaţă"* - distruse şi scufundate în haos; dispariţia practic a oricărui sistem coerent şi dinamic de formare continuă a personalului didactic; o politizare fără precedent a învăţământului; o aroganţă de neimaginat în relaţiile cu societatea civilă; inexistenţa oricărei implicări a diverşilor actori în elaborarea politicilor în domeniu.

Am fi nedrepţi dacă nu am aminti aici şi câteva programe cofinanţate de organisme internaţionale, programe de mare succes, care au şi fost singura pată de culoare în cenuşiul anilor trecuţi. Proiectul de învăţământ rural, cofinanţat de Banca Mondială, Programul *"Acces la educaţie al copiilor din zone defavorizate - focalizare pe romi"* şi Programul Phare-VET, ambele finanţate de Uniunea Europeană. Lipsa de corelare a acestor programe a făcut însă imposibilă topirea lor într'o viziune coerentă a schimbării.

2. Încotro acum?

Noua guvernare se află, de aceea, în faţa unei provocări fără precedent. Intenţiile deja declarate, alături de cele trei direcţii prioritare identificate - descentralizarea, dezvoltarea profesională a personalului didactic, calitatea învăţământului şi a învăţării - sunt doar vârfurile aisbergului lăsat în urmă de fosta guvernare.

Într'o atare situaţie, învăţământul din România trebue să-şi elaboreze o viziune proprie şi clară. Una, care să servească, înainte de toate, interesele celor care învaţă, dar şi interesele unei societăţi, sperăm, în rapidă schimbare. Următoarele cred că ar fi principalele provocări cărora va trebui să li se găsească răspuns:

La nivel de politici educaţionale

Democratizarea şi transparentizarea deciziei de politică educaţională. Instituirea unui mecanism decizional interacţional în care este captată vocea tuturor celor interesaţi (engl. *"stakeholders"*).

Trecerea dela decizia de politici la învăţarea interactivă de concepere a politicilor (engl. *"policy learning"*).

Elaborarea unei politici globale clare pe cel puţin următorit 6 ani (până în 2010).

Elaborarea unor politici sectoriale coerente şi corelate.

Elaborarea de strategii şi mecanisme de implementare.

Trecerea dela *"învăţământul de stat"* la *"învăţământul public"*.

La nivelul învăţământului preuniversitar

A. Politici

- Depolitizarea reală şi serioasă a sferei educaţiei;
- Crearea de politici sectoriale clare;
- Clarificarea sistemului de învăţământ obligatoriu (întrucât trecerea la învăţământul obligatoriu de 10 clase s'a făcut în pripă, prin *"arderea"* oricărei etape de clarificări conceptuale).

B. Curriculum şi evaluare

- Reinstituirea curriculum-ului la decizia şcolii;
- Clarificarea statutului şi formatului evaluării.

C. Dascălii

- Profesionalizarea profesiei de dascăl;
- Asigurarea unei motivări financiare decente.

D. Şcoala

- *"Şcoala ca organizaţie care învaţă permanent"*;
- Şcoala şi mediul extern (rolul şcolii ca factor de coeziune socială).

Dr. Alexandru Crişan, Preşedinte Executiv Centrul Educaţia 2000+ Adjunct Profesor de Politici educaţionale internaţionale la Teachers College - Columbia University, New York; Profesor Asociat de Politici Educaţionale Comparate la Universitatea Bucureşti (Facultatea de Litere; Facultatea de Ştiinţele Educaţiei); consultant al Băncii Mondiale, Băncii Asiatice de Dezvoltare, UNDP, UNESCO, OSI.

SRI SE OPUNE SCHIMBĂRILOR POLITICE

Directorul Serviciului Român de Informaţii, Radu Timofte, a refuzat să acorde membrilor CNSAS acces la dosarele de Securitate aflate în arhivele proprii, invocând restricţii de ordin legal. Colegiul CNSAS, încurajat de poziţiile exprimate anterior de Preşedintele Traian Băsescu, ceruse oficial SRI-ului să accepte regula dublului sigiliu. Răspunsul SRI-ului a surprins întrucât se crease impresia că directorul Radu Timofte s'a pliat pe exigenţele noii orientări în politica românească.

Traian Băsescu sugerase într'un interviu televizat că ar dori să-l păstreze pe Radu Timofte la conducerea SRI şi se pronunţase totodată pentru accesul neîngrădit la arhivele comunismului. De aici lumea a tras concluzia că Radu Timofte va fi de acord cu deschiderea arhivelor.

La sfârşitul săptămânii trecute directorul SRI publica însă o scrisoare de răspuns către CNSAS, în care argumenta că legile aflate în vigoare i-ar interzice să aprobe accesul civililor, fie ei şi acreditaţi, în arhivele fostei Securităţi, întrucât dacă ar proceda astfel, reprezentanţii CNSAS ar intra în posesia unor informaţii secrete referitoare la acţiunile operative actuale ale SRI-ului. În opinia directorului SRI, dacă un ofiţer de astăzi ar avea o misiune care ar presupune consultarea unor dosare din anii '50, pe care le-ar răsfoi şi membrii CNSAS, atunci secretul misiunii sale ar fi deconspirat. Argumentaţia este ilogică şi desigur arată că motivaţiile reale ale SRI rămân nerostite.

SĂ NU UITĂM PROPRIUL NOSTRU "HOLOCAUST"

Recent s'au comemorat 60 de ani dela holocaust. Toate posturile de televiziune și marile ziare din America au amintit tristul eveniment subliniind că omenirea trebue să evite cu orice preț repetarea unei asemenea tragedii. Îi admir pe toți cei ce depun eforturi continue în vederea evitării oricărui genocid, pentrucă cine uită istoria riscă să o trăiască a doua oară…

Și totuși genocidurile au continuat. S'a întâmplat în Cambogia în anii comunismului lui Pol Pot și mai recent într'o formă diferită în Ruanda. Important este să nu uităm însă crimele trecutului ca să nu devenim din nou victime. Noi Românii tindem să uităm prea repede, iar creștinii sunt îndemnați cu prea mare ușurință să ierte.

Am fost și eu o mică victimă a ororilor comuniste, dar nu am făcut un mare caz din acest lucru. Dacă soarta lua o altă turnură, poate că tânărul neînfricat de altă dată ar fi ajuns cineva azi. Soarta m'a făcut însă doar un om obișnuit cu credință în neam și libertate, cu frică de Dumnezeu, și cu încredere în marea zi de *"mâine"*, zi pe care nu o poate ocoli nici o ființă umană.

… Anul trecut am vizitat Tribunalul militar din Timișoara unde după mai multe demersuri mi s'a acordat acces la propriul meu dosar de condamnare. Făcusem demersurile încă dela București, unde un colonel procuror, foarte serviabil de altfel, a telefonat la Timișoara și mi-a asigurat accesul la dosar. Colonelul le-a spus în prezența mea celor din Timișoara că vine să-și studieze dosarul un profesor american care a fost condamnat pentru trecerea frontierei în Iugoslavia în primăvara anului 1956. Doamne, cât timp a trecut de atunci… aproape 40 de ani!

Și m'am dus la Timișoara, unde clădirea tribunalului militar este vecină cu închisoarea în care am fost ținut câteva luni după ancheta dela Securitate și înaintea trimiterii la Aiud via Jilava. Pentru mine, ultimii 40 de ani au zburat însă ca o săgeată, astfel că am ajuns și la Timișoara cu aceeași viteză cu care am parcurs toată viața…

După modul în care am fost primit și întâmpinat la tribunal mi-am dat seama însă că pentru cei care mă așteptau, timpul avea o altă dimensiune. Dosarul meu se alfa deja pe birou. În picioare, lângă birou se afla un tânăr arhivar care aștepta tăcut și politicos. Pe scaun în spatele biroului era un locotenent colonel în vârstă de circa 40 de ani. Acesta citise evident dosarul și se uita la mine cu un aer de respect și admirație. S'a sculat în picioare, m'a salutat politicos, mi-a oferit dosarul, mi-a oferit cafea, și cu oarecare ezitare a insistat să stea de vorbă cu mine. Printr'o ciudățenie a sorții, colonelul lua cursuri prin corespondență tocmai dela Școala Navală Americană de Război din Newport, unde eu fusesem profesor.

…Și ați executat toată condamnarea, m'a întrebat colonelul cu o oarecare ezitare și jenă în voce?… Țineți minte pe unde ați fost, oamenii pe care i-ați întâlnit, evenimentele pe care le-ați trăit?

Desigur, i-am, răspuns sincer și fără ezitări. Cum poate uita cineva închisoarea și suferințele? Nimeni nu are dreptul să le uite. Mi-l aduc aminte chiar bine de tot pe procurorul colonel Gâdea, care prin 1956 ne vizita în închisoarea alăturată. Noi ne plângeam de foame și cheream să ni se dea dreptul să scriem acasă, iar el ne întreba dacă fiecare dintre noi are propria lui cană de băut apă.

…Când mi-am văzut fotografiile însă, față și profil, făcute la Securitate, m'au podidit totuși lacrimile. Cum au putut acei câini de comuniști să condamne la ani grei de închisoare niște asemenea copii? Și mulți din acei tineri condamnați de politic în anii '40, '50 și '60 au murit în închisori. Iar acum, frații noștri din țară au început să uite ce a însemnat comunismul! Poate că ar trebui să învățăm ceva dela holocaust? Să nu uităm niciodată.

Nicolae DIMA

(care la 19 ani în 1956 arăta ca în fotografiile de mai jos)

DOSARUL

Nr. 39/1956

PENITENCIARUL

1. Inchisoare M.A.I. Rip. Timișoara
2. Jilava K. 92/56 ti
3. Aiud 88/956
4. Gherla – 31/958
5.

AVIZ IMPORTANT

Persoanele care doresc să facă o donație (plătind abonamentul) la ziarul "Cuvântul Românesc", pot trimite banii în valută națională numai prin Mandat Poștal la adresa Fundației Culturale "Cuvântul Românesc"
Dl. Dumitru Arnăutu, Str. Aleea Poiana Muntelui
Bloc OD 3, Sc. 4, Et. 7, Apt. 151
București, Sect. 6, România
Tel: 746 46 59

Răsfoind presa de-acu' 50 de ani...

Valeriu ARBORE

• Ca și'n *"epoca de aur"*, iarna dădea, oficial, o bogată recoltă de omagii. În luna Decembrie, închinate lui Stalin, în Ianuarie - lui Lenin, în luna lui Făurar - altor evenimente și individualități... Cine dintre *"greii"* nației le aduceau pe-atunci? Un Sadoveanu sau T. Arghezi (redivivus), în numele *"căderii"* omului sub vremi. G. Călinescu, T. Vianu, M. Ralea, Al. Rosetti, Al. Dima (*"suflete moarte și suflete captive"*, îi denumea Virgil Ierunca), din cinică frivolitate. Un Geo Bogza ori G. Ivașcu, din inerție *"revoluționară"*. Alții, precum Eusebiu Camilar, Z. Stancu, Șerban Cioculescu, din teama răscolirii trecutului lor pe baricadele potrivnice *"noii ordini socialiste"*. Mai iscăleau în ziare și reviste reperiste câteva duzini de funcționari nevertebrați, tocmiți să întrețină fala regimului democrat-popular. Necârdășia cu sistemul totalitar părându-li-se, tuturor acestora, o... sinucidere.

• Diverși mânuitori de condeie și de vorbe ieșite din gura politrucilor de 24 karate - numai bune de mestecat! - lăudau fără să clipească *"Armata sovietică, straja de nădejde a păcii și libertății popoarelor"*, *"Uniunea Sovietică, bastionul invincibil al păcii și socialismului"*, *"Prietenia cu U.R.S.S., chezășia construirii victorioase a socialismului în țara noastră"*, *"Marea prietenie sovieto-chineză"* (sic) și sovieticoidul *"Apel dela Viena al Consiliului Mondial al Păcii"* împotriva războiului atomic *"pus la cale de imperialiștii americano-englezi"*. Printre primii care s'au înghesuit să-și pună degetul pe *"Apelul"* - diversiune - academicieni de bază, ca Radu Cernătescu, Mendel Haimovici, Cristofor Simionescu, J. Nițulescu, Teofil Vescan, D. Rusu, Iorgu Iordan ș.a.m.d.

• Concomitent, apăru în presă *"Hotărîrea Consiliului de Miniștri privind măsurile pentru dezvoltarea creșterii viermilor de mătase și îmbunătățirea sistemului de contractare și preluare a* **gogoșilor** *de mătase"*. Orice apropiere cu gogoșile din presa comunistă poate că nu era întâmplătoare... Mai ales că lumea satelor primea indicația să *"transporte gunoiul de grajd la câmp"*, să acorde *"toată atenția învățământului agricol de masă"* și să muncească pe brânci pentru *"a putea obține o producție medie de 2000 kg. porumb (boabe) la ha"*. Apartenența la *"leninismul biruitor"* era sever necesară ogoarelor țării semiocupate. Altfel înghețau, fără căldura bălegarului comunist cu miasme ideologice.

• Găsim în presa momentului binecunoscuta rubrică de *"cărți noi"*. Care-s acestea? Lenin, *"Opere"*, vol. 27, Louis Aragon. *"Comuniștii"*, vol. III, *"Mitrea Cocor"* (ediție festivă, cu ilustrații de Corneliu Baba!, la prețul de 40 de lei, un cotidian costa 0,20 lei), *"Starea de asediu"*, de I. Ludo, *"Noua situație politică internațională"*, de Silviu Brucan, *"Desfășurarea"*, de Marin Preda (la cinematografe rula și filmul propagandist omonim dedicat colectivizării) etc. De asemenea, aflăm din fițuicile roșii programele postului de **Radio București**. Spicuim: 6.10: Articolul de fond din *"Scânteia"*. 8.05: Concert de muzică populară sovietică. 13.05: Program interpretat de coruri ale căminelor culturale. 15.35: Poeme simfonice de tineri compozitori sovietici. 16.10: Muzică ușoară de compozitorul sovietic Novikov. 16.50: Muzică populară din țări de democrație populară (!). 17.30: Cântă Ansamblul armatei sovietice. 18.40: Curs de limba rusă. 21.00: Retransmisia radiodifuziunii sovietice pentru ascultătorii din R.P.R. 22.20: Program muzical la cererea fruntașilor și colectivelor fruntașe în întrecerea socialistă... Din nou agitatorii pemeriști *"reușeau"* orice, în afară de un singur lucru, anume să-și scoată din priză capetele cu tic-tacul lor silit, încât să se facă în sfârșit lumină. Dar ei nu cunoșteau viitorul... Nu știau cum o să se închidă dugheana!

• **Spații largi** sunt rezervate, în Februarie '55, *"înfierării agresiunii fasciste împotriva Legației R.P.R. la Berna"* (14/15 Făurar), când un grup de tineri exilați români, în frunte cu Oliviu Beldeanu, dorind să dovedească activitatea de spionaj a diplomaților acreditați de București în Elveția și să captureze câțiva ostatici pentru a-i schimba cu anumiți deținuți politici din țară, au luat cu asalt legația. Șoferul Aurel Șețu căzu victimă. **Agerpres** publică pe 24 Februarie un comunicat, la împlinirea a 10 ani *"dela zdrobirea odiosului complot al imperialismului americano-englez în complicitate cu Regele, partidele istorice și călăul general Rădescu"*, *"ceea ce a adus la putere un guvern democratic, în care clasa muncitoare avea rolul conducător"*! Cu mânie proletară protestează scribii comuniști împotriva publicării în SUA a documentelor Conferinței dela Ialta, *"colaborării monopolurilor petrolifere americane cu cele germane în România, în perioada celui de-al Doilea Război Mondial"* și *"reînarmării Germaniei occidentale"*... Fie-le scârba grea!

Interviu cu ambasadorul Germaniei în România, Wilfried Gruber, despre un experiment cultural inedit

Deutsche Welle: Domnule ambasador, pare evident pentru toată lumea că orașul Sibiu – sau Hermanstadt – este un loc excelent pentru un centru cultural german. Și, totuși, vă rog să specificați care au fost motivele acestei alegeri?

Wilfried Gruber: Germania dispune de un institut cultural la București, Institutul Goethe, și de asemenea, de un centru cultural Goethe la Iași. Am elaborat un nou model, și anume, centre culturale la Cluj, la Timișoara și acum, la Sibiu, în capitala Transilvaniei de Sud, cu o veche tradiție a populației vorbitoare de limbă germană.

DW: Cum este finanțat acest centru cultural și cum se vor selecta proiectele pentru care se vor da bani?

WG: La Sibiu introducem un nou model – al colaborării dintre fundații particulare și Guvernul federal. O parte a finanțării este asigurată de Ministerul federal de Externe, o alta vine din partea Fundației private Robert Bosch, care suportă financiar activitatea directorului, venit din Germania, al acestui institut dela Sibiu.

DW: Care este istoria acestui proiect, cum a apărut ideea și cum v'ați găsit partenerii din România?

WG: La Sibiu există, cum bine se știe, o veche tradiție a prezenței germane, ce se întoarce, în timp, până în Evul Mediu. În prezent, doar două procente din populația Sibiului mai este vorbitoare de limbă germană. Obiectivul nostru este ca prin acest centru cultural să oferim o vitrină pentru a prezenta Germania de astăzi și a extinde și cultiva dialogul și schimbul cultural cu populația vorbitoare de limbă română din Sibiu.

DW: Domnule ambasador, acum doi ani, o fundație culturală germană a organizat la Sibiu o expoziție cu gravurile semnate de Albrecht Dürer. Își propune Ministerul federal de Externe să finanțeze proiecte de acest tip, care se referă la patrimoniul, să spunem așa, clasic al culturii germane? Sau, mai curând, vă propuneți o apropiere de cultura germană modernă, de temele și dezbaterile contemporane din cultura Germaniei de astăzi?

WG: Centru cultural din Sibiu se va baza pe trei piloni: mai întâi cursuri de limbă germană, apoi o bibliotecă multimedială oferind beletristică, literatură modernă germană, ce poate fi citită la fața locului sau împrumutată și, ca al treilea pilon, programe; și sunt sigur că tânăra directoare a institutului, D-na Rathe, este o persoană creativă și deschisă, capabilă să elaboreze multiple proiecte și programe – atât legate de tradiții cât și angrenând creativitatea tinerilor.

ELITE ŞI MARTIRI AI NEAMULUI ROMÂNESC

MIRCEA VULCĂNESCU

În universul concentraţionar implementat în România după model sovietic, organele structurilor de represiune ale regimului comunist au decimat cu un sadism rar întâlnit în istoria modernă câteva generaţii de elite şi valori de neînlocuit ale neamului nostru. Alături de penitenciarul din Sighet şi de Canalul morţii, închisoarea dela Aiud se înscrie ca un moment definitoriu al unei politici criminale ce urmărea exterminarea tuturor celor ce reprezentau gloria şi mândria unui popor din mijlocul căruia se ridicaseră şi creaseră opere intrate în patrimoniul cultural al Universalităţii. Profesori universitari, miniştri, ofiţeri superiori, slujitori ai altarului, filosofi, scriitori, savanţi, artişti, studenţi, elevi, ţărani şi muncitori, toate aceste categorii sociale au dat un număr atât de mare de martiri încât s'a creat un vacuum spiritual de peste o jumătate de secol. În felul acesta câteva generaţii de tineri nu au putut pătrunde în universul acestor valori eliminate în mod brutal din circuitul cultural al ţării noastre.

Numai în celulele cu iz de cavou ale sinistrei închisori dela Aiud, între anii 1947-52 au fost ucişi 241 de mari personalităţi, dintre care amintim câteva nume: gen. Aurel Aldea fost ministru, gen. Constantin Eftimiu, şeful operaţional al Armatei a IV-a în primul an al celui de-al Doilea Război Mondial, gen. Iosif Iacobici fost ministru, gen. Ion Carlaont, gen. Gh. Dobre, fost ministru, Gh. Petrovicescu fost ministru, profesorii universitari Istrate Micescu, o somitate a Baroului de Ilfov, Gheorghe Cuza, Ion Lugojanu, Petre Nemoianu, Traian Brăileanu, Constantin Busila proiectant şi constructor al portului Constanţa şi al mai multor centrale electrice, Valeriu Gafencu, George Manu şi mulţi alţii. Prin beciurile acestei închisori aveau să treacă şi poetul Radu Gyr, scriitorul Nichifor Crainic, Părintele Staniloaie, Părintele Arhimandrit Benedict Ghius şi mulţi alţii.

Mircea Vulcănescu, fost profesor universitar de Etică, de Economie Politică şi de Ştiinţe Juridice la Universitatea din Bucureşti şi Subsecretar de Stat la Ministerul Finanţelor în Guvernul Ion Antonescu este unul din marile valori ale neamului românesc care şi a găsit sfârşitul în închisoarea dela Aiud, la vârsta de numai 48 de ani. Motivul arestării şi condamnării lui a fost: *"aservirea economică a României Reichului Nazist"*. Aşa cum mărturisea unul coleg de temniţă în infirmeria închisorii dela Aiud cu puţin înainte de moarte, s'a despărţit de studenţii pe care îi iubea, în cele mai dureroase momente ale istoriei. *"Am crezut că mi-am făcut datoria ca cetăţean faţă de această ţară hăituită şi jefuită cu neruşinare, faţă de acest neam însângerat"*, a precizat el mărturisindu-şi astfel crezul politic.

Mircea Vulcănescu s'a născut la data de 3 Martie 1904 într'o familie de intelectuali din Bucureşti unde a absolvit cursurile şcolii primare şi liceul. La vârsta de 16 ani s'a înscris în Societatea culturală *"Înfrăţirea Românească"*, a urmat apoi cursurile Facultăţii de Filosofie şi Litere şi ale Facultăţii de Drept, luându-şi licenţele în anul 1926 şi specializarea la Paris. În timpul studiilor a participat activ la Asociaţia Studenţilor Creştini din România (ASCR), absolvind şi Şcoala Militară de Ofiţeri de Geniu cu gradul de sublocotenent. A funcţionat ca asistent universitar la Catedra de Sociologie a profesorului Dimitrie Gusti, fiind considerat la timpul său unul din purtătorii de cuvânt ai tinerei generaţii. Din luna Ianuarie 1941 până în August 1944 a fost Subsecretar de Stat la Ministerul Finanţelor, funcţie pe care avea să o plătească cu preţul vieţii, deoarece comuniştii au considerat participarea lui la Guvernul Antonescu o crimă de război.

A scris şi publicat lucrări şi eseuri filosofice cu temă religioasă, precum *"Introducere în fenomenologia Teoriei Cunoaşterii"*, *"Misticismul şi teoria cunoaşterii"*, *"Cercetări asupra cunoştinţei"*, *"Dimensiunea românească a existenţei"*, *"Existenţa concretă în metafizica românească"*, *"Izvoare de filosofie"* 2 volume, *"Războiul pentru Întregirea Neamului"*, *"Teoria şi sociologia vieţii economice"*, etc. A colaborat la publicaţiile *"Viaţa Universitară"*, *"Realitatea Ilustrată"*, *"Criterion"*, *"Convorbiri Literare"*, *"Dreapta"*, *"Cuvântul Studenţilor"*, *"Excelsior"*, *"Gând Românesc"*, etc. A mai colaborat la *"Gândirea"*, la *"Cuvântul"* editat de profesorul Nae Ionescu şi a ţinut o serie de conferinţe la Paris.

Alături de Mircea Eliade, Emil Cioran, Nichifor Crainic, Constantin Noica, Petre Ţuţea, Gh. Racoveanu, Petru Comărnescu, Mihail Sebastian şi alţii, Mircea Vulcănescu a fost un discipol al celebrului profesor Nae Ionescu, cel care a avut un rol deosebit de important în formarea şi educarea tinerei generaţii dintre cele două Războaie Mondiale şi a creat o şcoală şi o pleiadă de discipoli şi elite. După cum a mărturisit în scrierile sale, Vulcănescu, considerat a fi un exponent de valoare al curentului de dreapta, a realizat sinteza dintre şcoala de gândire a lui Nae Ionescu şi cea a lui Dimitrie Gusti.

După instaurarea regimului comunist în România şi a primului val de arestări în rândul demnitarilor, a fost arestat la data de 30 August 1948 în lotul al II-lea al foştilor miniştri din Cabinetul Ion Antonescu, consideraţi *"criminali de războiu"*. Având conştiinţa curată şi temeinice cunoştinţe juridice, fiind un orator desăvârşit, s'a apărat singur la proces în faţa unei săli pline de economişti, jurişti şi ziarişti, demonstrând cu documente felul corect în care a condus economia ţării în perioada războiului. În privinţa acuzaţiei că a subordonat economia României maşinii de război germane, în magistrala lui pledoarie a arătat că nemţii au plătit achiziţiile de grâne din ţara noastră cu două vagoane de aur în avans, visteria ţării fiind foarte puternică la timpul respectiv. Completul de judecată l-a condamnat însă la 8 ani de muncă silnică şi a fost trimis la închisoarea dela Aiud unde a ţinut o serie de conferinţe pentru ridicarea moralului celorlalţi deţinuţi politici. Datorită acestor conferinţe a fost izolat în hrubele temniţei unde a fost ţinut în pielea goală în plină iarnă pe cimentul rece, îmbolnăvindu-se de plămâni datorită frigului cumplit. A murit după şase ani de detenţie ca urmare a agravării bolii, pentru care primea din când în când câte o aspirină, în timp ce deţinuţii de drept comun şi turnătorii care se îmbolnăveau primeau antibiotice.

Astfel a fost asasinat *"cel mai încăpător spirit al Generaţiei '27, omul care avea în sine şi enciclopedismul lui Mircea Eliade şi ludicul ionescian, <Erlebnis>-ul lui Cioran şi retorica lui Ţuţea, lirismul lui Sebastian şi logica lui Noica"*, cum atât de sugestiv l-a portretizat Dan C. Mihăilescu.

În amintirea lui şi a altor martiri ai neamului românesc care au plătit cu viaţa dragostea lor nemărginită pentru plaiurile moştenite din străbuni, cât şi pentru păstrarea identităţii şi fiinţei naţionale a Statului, poetul Radu Gyr scria într'una din celulele sinistrei închisori dela Aiud următoarele versuri:

"Nu plângem lacrima de sânge, ci ne mândrim cuatăţi eroi, Nu! Neamul nostru nu va plânge, ci se cumineca prin voi."

George GEORGESCU

SCÂNTEI DIN VATRA VREMII

- fragment -

Diabolica imaginaţie a noii stăpâniri găsise o şi mai grea cazna pentru condamnaţii politici decât cea a detenţiei între gratiile puşcăriilor.

Nu le era îndeajuns că ţara întreagă se transforma, pe măsură ce trecea vremea, într'un uriaş penitenciar al sufletelor şi al minţilor, că harta României era presărată de închisori: Jilava, Ghenţea, Piteşti, Gherla, Aiud, Râmnicu-Sărat, Tg. Ocna, Sighet, de fapt adevărate centre de exterminare; dar au iniţiat şi construirea unui Canal Dunăre-Marea Neagră, proiect ce ar fi fost lăudabil dacă n'ar fi fost sinistrul substrat care l-a generat. Şi la acest Canal au fost trimişi să trudească din greu, în condiţii mizerabile, aproape nemâncaţi şi bătuţi, şi schingiuiţi dacă le slăbea puterea de muncă, personalităţi de vază şi eminenţi oameni politici. De fapt, trimişi să moară la Canal (la Capul Midia, la Năvodari, La Cernavodă, la Poarta-Albă, la Medgidia) s'a măcinat elita intelectualităţii româneşti din prima jumătate a acestui veac. Până în 1953 zeci de mii de nevinovaţi aveau să moară pe acest blestemat şantier.

Nu era zi să nu aflăm de noi arestări, de procese-fantomă terminate cu condamnări dinainte poruncite de călăii dela Moscova.

În pofida misterului în care voiau să-şi ascundă faptele criminale, ele se răspândeau cu o uimitoare repeziciune.

La noi în casă se discuta cu aprindere de mârşava persecuţie religioasă care începuse cu interzicerea dela 1 Decembrie 1948 a Bisericii Unite. Preoţii greco-catolici îngroşaseră rândurile deţinuţilor de până atunci, iar episcopii lor: Ioan Suciu, Traian Frenţiu, Vasile Aftenie, Alexandru Rusu, Tit Liviu Chinezu aveau să moară în puşcării; Ioan Bălan şi Iuliu Hossu în reşedinţă supravegheată. Forurile ecleziastice superioare ale Bisericii Ortodoxe Române, în cap cu Patriarhul, învăluiau aceste fapte în vinovată necunoaştere, părtaşi tăcuţi la schingiuirile şi martiriul fraţilor creştini.

Au fost, desigur, şi preoţi şi călugări ortodocşi încărcaţi şi chinuiţi şi au murit şi dintre aceştia un număr considerabil după gratii, dar forul lor superior a pactizat cu conducerea comunistă.

Şi ne întrebăm cu spaimă care din acţiunile fanatic-teroriste ale noului regim avea să fie mai nocivă? Care avea să poarte răspunderea îngenunchierii ţării şi mutilării spirituale a cel puţin trei generaţii ale poporului nostru? Teroarea aruncată asupra libertăţii individuale? Oprimarea credinţei? Încercarea de rusificare prin slavizarea limbii? Sau malefica operaţie de mistificare a istoriei?

Şcolit la Moscova, recent apărutul pe firmamentul culturii noastre, călăul Mihail Roller, odată cu publicarea falsificatei Istoria României, avea să otrăvească câteva zeci de ani sufletele elevilor şi studenţilor, desigur cu deplina aprobare slugarnică a profesorilor. De altfel, nici nu se sfia să dea în vileag izvoarele dela care se adăpase: *"Ne-am călăuzit după învăţătura lui I.V. Stalin"*, *"Istoria de faţă se deosebeşte structural de istoriile scrise până astăzi prin concepţia şi metoda ştiinţifică ce-i stă la bază"*.

O istorie care avea la bază nu o corectă documentare, ci o deliberată şi sfruntată minciună.

Virginia ŞERBĂNESCU

ŢĂRĂNIMEA ŞI PUTEREA

Procesul de colectivizare a agriculturii în România (1949-1962)

- carte-document de istorie recentă publicată la Polirom -

Ana Pauker: *"Să punem greul pe chiaburi, să facem cu ţărănimea care să ne sprijine şi cu mijlocaşii şi să încercăm deocamdată în 5 judeţe. Să mergem foarte încet şi cu mare grijă, pas cu pas, cu mult tact, să nu ne trezim cu tulburări prea mari şi să dăm înapoi."*

Fragmentul este extras din *"Ţărănimea şi puterea"* (editori, Dorin Dobrincu şi Constantin Iordachi), cel mai recent titlu publicat în colecţia *"Document"* a editurii Polirom, rezultatul unui proiect de cercetare de anvergură, iniţiat şi coordonat de două cercetătoare din Statele Unite ale Americii: Gail Kligman (profesor de sociologie la Universitatea din California - Los Angeles) şi Katherine Verdery (profesor de antropologie şi director al Centrului pentru Studii Ruseşti şi Est-europene la Universitatea Michigan). Lor li s'a adăugat un grup de 20 de antropologi, istorici, sociologi şi critici literari din ţară, Statele Unite şi Marea Britanie.

Printr'o abordare interdisciplinară, folosind documente de arhivă - multe inedite -, publicaţii, statistici oficiale, legislaţie, mărturii cutremurătoare ale celor care au trăit infernul acelor vremuri negre, autorii au reuşit transpunerea unei perioade importante din istoria noastră recentă într'o veritabilă carte-document.

Lucrarea se distinge de alte abordări parţiale ale fenomenului prin tratarea întregului interval cronologic al campaniei de colectivizare (1949-1962), prin acoperirea unui spaţiu geografic amplu, la nivel naţional, prin luarea în considerare a unui număr mare de aspecte sociale şi politice şi prin integrarea lor într'un context teoretic şi istoric mai cuprinzător. Volumul tratează în premieră procesul de colectivizare din România în toată complexitatea sa, ca un fenomen central al instaurării regimului comunist, şi nu ca o simplă anexă a urbanizării şi industrializării.

Deşi cercetarea este în principal de natură istorică şi sociologică, concluziile acestui volum au relevanţă şi pentru transformările contemporane ale sistemelor de proprietate, în special în cazuri de dezintegrare sau reconfigurare radicală a relaţiilor de proprietate.

Prin modul în care este structurat, prin numeroase studii de caz, volumul este o lectură fundamentală pentru toţi cei interesaţi de evenimentele de istorie recentă, în special istoricii, sociologii şi politologii.

Oana BOCA

CRONICI

Literare - Artistice - Culturale

din exil şi din ţară

Silviu Costachie, Geografie Politică - O Nouă Abordare

Editura Universităţii Bucureşti, 2004, 327 de pagini

(Prefaţa unei foarte necesare cărţi de geopolitică)

Prof.Dr.Nicholas DIMA

În urmă cu patru decenii când studiam geografia la aceeaşi facultate unde tânărul doctor Silviu Costachie este astăzi conferenţiar mă gândeam la problemele geopolitice ale ţării, probleme care la vremea respectivă nu se mai studiau. Vechea şcoală geopolitică românească fusese desfiinţată, profesorii îndepărtaţi din funcţii, geopolitica era pusă la zid. Ani de zile am continuat să sper totuşi că geografii noştri vor redescoperi la un moment dat geopolitica şi ramificaţiile ei româneşti. Mă gândeam la *"România"* dintre Prut şi Nistru, la Românii din peninsula Balcanică, la cei rămaşi dincolo de Tisa, la tendinţele iredentiste din Transilvania... Personal, am reuşit să abordez aceste probleme mult mai târziu după susţinerea doctoratului în Statele Unite unde mă stabilisem în 1969.

Revoluţia din Decembrie '89 a rupt zăgazurile care îi împiedicau pe colegii mei din ţară să reia studiile de geopolitică românească şi internaţională. Şi odată descătuşat, spiritul românesc s'a declanşat în forţă. Ultimii 15 ani au demonstrat că în România existau mulţi intelectuali preocupaţi de soarta ţării care nu se puteau exprima însă liber, şi totodată numeroşi tineri capabili şi dornici să studieze şi să promoveze interesele naţionale. Se cerea însă abordată din nou nu numai tematica românească, ci mai ales rolul şi scopul geopoliticii în contextul integrării Europene şi al tendinţelor actuale de globalizare. După patru decenii de tăcere forţată, Românii trebuiau să înţeleagă din nou ce se întâmpla în lume şi în ce direcţie înainteză ţara. Geografia politică era chemată să-şi reia locul între ştiinţe şi să analizeze şi să promoveze năzuinţele naţiunii. Şi dacă trebuia reînceput de undeva, cartea Domnului Costachie *"Geografia Politică - O nouă Abordare"*, reprezintă o contribuţie de certă valoare pentru o mai bună înţelegere a lumii contemporane.

Silviu Costachie s'a format ca geograf în anii postrevoluţionari, ceea ce se simte în modul său de gândire şi de abordare a subiectelor pe care generaţiile anterioare au fost silite să le ignore. Înainte de a intra în subiect, doresc să fac însă o mică paranteză şi să aduc elogiul profesorilor săi, din care unii mi-au fost şi mie profesori iar alţii mi-au fost colegi. Aceştia au recunoscut şi apreciat calităţile tânărului geograf, l-au îndrumat în studiile sale, l-au încurajat, şi l-au reţinut în corpul didactic universitar. Ulterior, aceiaşi dascăli i-au oferit titulatura cursului de politologie şi geopolitică a Facultăţii de Geografie din Bucureşti şi l-au ajutat să se afirme şi să devină unul din noii reprezentanţi ai geopoliticii româneşti.

"Geografia Politică - O nouă Abordare" este de fapt a treia lucrare românească post-decembristă din domeniul geografiei politice. Ea vine să completeze însă acest domeniu oferind cumva o abordare nouă şi diferită faţă de primele două lucrări semnate de Domnii Voicu Bodocan şi Alexandru Ilieş. Noua carte abordează toate domeniile fundamentale ale geografiei politice fiind rezultatul unei activităţi majore de cercetare şi documentare, ceea ce reiese şi din cele peste 500 de titluri bibliografice citate. În paginile manuscrisului am regăsit idei, modele şi analize specifice diferitelor şcoli geopolitice precum şi un volum considerabil de informaţii. În principiu, lucrarea are caracter didactic, dar păstrează şi trăsăturile necesare unui studiu de specialitate. Ea se face astfel utilă atât specialiştilor cât şi amatorilor preocupaţi de problemele geopolitice ale lumii.

În mod foarte util, lucrarea lămureşte diferenţele dintre geografie, geografie politică, geostrategie şi geopolitică, şi clarifică totodată terminologia de domeniu utilizată deseori în mod arbitrar şi confuz. Ilustraţiile grafice şi tabelele statistice ajută şi ele substanţial la o mai bună înţelegere a subiectelor. Se remarcă de asemenea unele abordări aparent inedite şi originale. Este vorba de Simbolistica naţională, Componentele şi trăsăturile etnicităţii, Atributele statului, Politici de segregare ori integrare, şi altele. Pentru o mai uşoară înţelegere a diferitelor concepte expuse în lucrare, autorul foloseşte şi o serie de analogii care uşurează însuşirea informaţiilor şi analizelor tratate. Remarcăm în plus o surpriză plăcută, includerea a peste 30 de fotografii ale unor personalităţi menţionate, lucru pe care personal nu l-am mai întâlnit în nici o altă carte de domeniu.

Ca geograf, sunt deosebit de mulţumit de faptul că şcoala românească a reluat firul tradiţional al preocupărilor geopolitice naţionale şi internaţionale. Ca Român, sunt însă încurajat de faptul că oamenii de ştiinţă, îşi pun probleme geopolitice cruciale pentru prezentul şi viitorul ţării şi al neamului românesc. Europa unită de mâine nu va fi un simplu amalgam de diverşi locuitori. Europa va rămâne un leagăn al naţiunilor europene în care fiecare naţiune va ocupa un loc propriu. Acest loc propriu de mâine, un loc de onoare sperăm noi, va trebui însă căutat, găsit şi definit de generaţia de Români de azi. Silviu Costachie a făcut un pas important în această direcţie. Lucrarea demonstrează în egală măsură ataşamentul autorului faţă de disciplina pe care a îmbrăţişat-o, dar şi dragostea sa faţă de naţiunea Română căreia îi aparţine. Într'adevăr, o lucrare utilă şi venită la timp, o lucrare valoroasă prin informaţii şi analize, şi mai ales valoroasă prin mesajul transmis cititorului. În ciuda tendinţelor internaţionaliste actuale, Românii nu pot uita că sunt Români. Dacă ei înşişi nu se preocupă azi de soarta lor, s'ar putea ca *"mâine"* să se trezească împrăştiaţi prin toată lumea şi să uite că a existat cândva o Românie care se întindea dela Nistru pân' la Tisa.

"REGELE SOLOMON ÎN BIBLIA EBRAICĂ ŞI CEA GREACEASCĂ"

Prof. Nicolae RĂGAN

În ultimii ani, spre bucuria publicului cu exerciţiul cititului şi al iubirii de cunoaştere, bibliotecile din România cât şi librăriile pun la dispoziţia cititorilor cărţi de interes şi tâlc religios.

O serie de autori remarcabili ca Sergiu Grossu, Nicoleta Valeri Grossu, Vladimir Petercă, Leonard Oprea şi alţii, au îmbogăţit orizontul spiritual al Românilor care de câteva zeci de ani optau pentru anumită literatură de care erau văduviţi.

De curând a apărut în editura Polirom, colecţia *"Religie"* cartea *"Regele Solomon în Biblia ebraică şi în cea greacească"* despre care semnalăm câteva elemente interesante.

Monseniorul Vladimir Petercă, licenţiat în ştiinţe Biblice (Institutul Pontifical Biblic, 1977), doctor al Universităţii Gregoriane (1981) a urmat două semestre de perfecţionare la Universitatea ebraică din Ierusalim şi a obţinut diploma de Ştiinţe Patristice la Institutul Augustinianum din Roma.

Încă din Prefaţă facem cunoştinţă cu incipitul: *"Iată, mai mult decât Solomon, este aici"* (Luca 11, 31).

Figura lui Solomon este una dintre cele care au fascinat veacurile răspunzând parcă nevoii noastre de uluire, în faţete multiple, pe care timpul le dezvăluie diferit, după schimbătoarea culoare a viselor oamenilor. Solomon e fiul pe care Dumnezeu i-l făgăduieşte înainte de zămislire, marelui său prieten, regele David; tânărul ajuns rege de timpuriu, care ştie să aleagă cel mai de preţ dintre darurile pe care Dumnezeu i le îmbie; edilul care adună meşterii cei mai iscusiţi şi materialele cele mai de preţ, pentru a-i construi casă, în mod aparent paradoxal - Celui care nu locuieşte în zidire făcută de mână de om; spiritul de evlavie care, când Dumnezeu coboară să-şi ia în stăpânire lăcaşul se roagă cu o neîntâlnită lărgire de spirit pentru toţi cei care, în timp îl vor cerceta; omul politic care ştie, înlăuntru să-şi orânduiască instituţiile necesare Statului, să-şi făurească oştire şi chiar flotă, iar în exterior să-şi lărgească, hotarele fără a vărsa sânge, legând prietenii şi încheind căsătorii. Opulenţa lui generoasă e văzută ca un semn al binecuvântării lui Dumnezeu, ca şi iscusinţa de a reda un copil mamei sale adevărate. Bogăţia materială e întrecută de cea a cugetului: va fi alcătuit trei mii de pilde şi o mie cinci sute de cântări, despre copaci şi ierburi, despre animale, păsări şi peşti. Faima i se răspândeşte şi o preafrumoasă regină vine din depărtare să-l cunoască. *"Legenda"*, susţine în Prefaţă Francisca Băltăceanu, *"rămâne vie şi creşte dincolo de Biblie; rabinii confirmă că la bătrâneţe a scris Cântarea Cântărilor, la maturitate Proverbele, iar la bătrâneţe Qohelet"*. Cartea trece în revistă, comparându-le între ele cu răbdare şi subtilitate, locurile biblice referitoare la Solomon. Sunt cercetate astfel Cărţile Regilor, apoi Cronicile, Proverbele, Qohelet, Cântarea Cântărilor, Pslamii, în Biblia ebraică; apoi traducerea lor interpretată în Septuaginta. Menţionăm că este o carte extrem de valoroasă cu valoare de document excepţional.

În încheiere, putem sublinia că din toate aceste considerente, cartea se constituie ca un loc de întâlnire pentru persoane cu preocupări şi orientări diferite din punct de vedere filologic, istoric sau religios. *"Cred"*, afirmă Francisca B., *"că indiferent de gradul său de apetenţă pentru analiza ştiinţifică de amănunt, oricare cititor dornic, din orice motiv, de a înţelege mai bine Biblia, va avea mult de câştigat din lectura ei"*.

DEZVĂLUIRI DIN ARHIVELE MARILOR BIBLIOTECI

De ce a demisionat EMINESCU dela ziarul *"Timpul"*? Aşa după cum se cunoaşte, Eminescu, cel mai mare poet român şi unul din cei mai de seamă lirici ai literaturii universale, a lucrat în calitate de ziarist între 1877-1883 la ziarul *"Timpul"* din Bucureşti. Articolele şi comentariile sale remarcabile, mai au până în zilele noastre ecou, consemnate ca model de excelenţă şi în Istoria literaturii române. La un moment dat, colegul de redacţie al stimabilului Caragiale, s'a simţit siderat de o ieşire neavenită a unui colaborator alături de care nu accepta să i se tipărească numele. Era vorba de redactorul foii *"Poporul"*, Dl. N. Bassarabescu, care şi-a permis la *"Timpul"* publicarea unui material necuviincios şi pătimaş la adresa Regelui României. Redăm mai jos documentul xeroxat care este suficient de sugestiv pentru a sublinia noblleţea sufletească şi eleganţa spirituală a poetului nostru nepereche:

Demisia lui Eminescu dela ziarul "Timpul"

Bucureşti, 16 Februarie 1883

"Domnule Prezident

Aflu cu părere de rău, fără ca eu să fi fost întrebat măcar, d. N.Bassarabescu, redactorul poate prea cunoscut al foii *"Poporul"*, colaborează în mod regulat la redacţia *"Timpul"*!

Permiteţi-mi a vă declara că mie unuia nu mi-e încă cu totul indiferent cu cine împărtăşesc onoarea de a colabora la una şi aceeaşi publicaţiune. Am fost pururea - nenumărate coloane din şapte ani ai "Timpului" o dovedesc - în contra acelor scriitori care cred a se putea dispensa şi de talent şi de cunoaştere şi de idei, numai dacă vor vorbi într'un mod incalificabil de persoana Regelui, până în momentul când mâna monarhului semnează - cu dispreţ - vreun decret de decorare sau de numire în funcţiune.

E lesne de înţeles că nu pot primi solidaritatea în asemenea pese (...) (subl. ns.)

Având o părere de rău a vă declara că, în asemenea condiţii mi-e peste putinţă de-a mai colabora la *"Timpul"*, vă rog să binevoiţi a primi (...) respectul pe care vi-l datoresc.

M.Eminescu

N.R.

Interviu realizat de Flavia Teoc, scriitorului şi matematecianului Florentin Smarandache

Flavia Teoc: Puteţi încadra momentul *"naşterii"* teoriei care vă poartă numele în destinul D-voastră personal? Ar fi deplasat să-i găsim paradoxismului rădăcini autobiografice?

Florentin Smarandache: Desigur, sunt legături foarte strânse. Paradoxismul a pornit din viaţa cotidiană a anilor '80, din frustrările avute la tot pasul, şi din duplicitatea oamenilor într'o societate închisă, totalitară: una se vorbea la radio şi televiziune ori în presă, şi alta era realitatea, deci paradoxism de zi cu zi. A fost o reacţie antitotalitară.

Paradoxismul se bazează pe folosirea excesivă de antiteze, antinomii, contradicţii, paradoxuri în creaţia, nu numai literară sau artistică, dar şi în filosofie, şi chiar în ştiinţă.

FT: Pentrucă aţi amintit şi de ştiinţă, ce legătură există între paradoxism şi *Teoria Dezert-Smarandache privind Raţionament Plauzibil şi Paradoxist* <DSmT în engleză>, pe care aţi prezentat-o la multe conferinţe internaţionale, ultimele în Austria şi Suedia?

FS: Acum 4-5 ani mă contacta prin e-mail un inginer dela Oficiul Naţional de Cercetări Spaţiale din Paris, Dr. Jean Dezert, pentru care paradoxismul era *"năstruşnic"* (îl găsise pe Internet promulgat de scriitorii francezi Pierre Lamarque et J.M. Charrier). El lucra în fuziunea informaţiei, care se folosea în robotică, medicină şi în cercetări militare. Am purtat o lungă corespondenţă, ajungând ca de prin anul 2002 să dezvoltăm o teorie ce prelucrează informaţiile care au un grad înalt de conflict. Paradoxismul a devenit, astfel, singura avangardă literară folosită în ştiinţă! <Alte aplicaţii ştiinţifice paradoxiste se găsesc în Fizica Cuantică, unde lumina este atât undă cât şi particulă (vezi Broglie), adică două atribute opuse în acelaşi timp, o dualitate paradoxistă.>

Această teorie, plauzibilă şi paradoxistă, a devenit cunoscută în cercetările de fuziune a informaţiei, încât am fost invitaţi, eu şi Jean, de către Dr. Wu Li, s-o prezentăm la NASA Langley Research Center, în Hampton, Virginia, pe 5 Noembrie 2004.

FT: Aşadar paradoxismul a ajuns şi la NASA, unde aţi fost sponsorizat să prezentaţi cercetările D-voastră... O performanţă remarcabilă.

FS: Roboţii trimişi pe planeta Marte trebue să prelucreze şi informaţii conflictuale, paradoxiste furnizate de senzorii lor pentru a lua o decizie ei înşişi. DSmT şi alte teorii dezvoltate de către Dempster-Shafer, Dubois-Prade, Yager, Smets, etc. se ocupă de aceste combinaţii. DSmT folosit la prelucrarea imaginilor de teren furnizate din satelit a format un capitol special al tezei de doctorat a lui Samuel Corgne dela Université de Rennes, Franţa, sub conducerea profesoarei Laurence Hubert-Moy.

FT: Dar cum a intrat în filosofie? Este conectat cu neutrosofia şi logica neutrosofică?

FS: Chiar aşa. Paradoxismul s'a ramificat. De pildă, citind despre o şcoală filosofică, un curent, sau un filosof X, am observat că unii cercetători veneau cu argumente solide, viabile, logice **pro** X, alţii în sens contrar veneau cu acelaşi fel de argumente palpabile să demonstreze **contra** X. Şi toţi aveau dreptate în mod simultan! În special adevărurile în domeniul umanistic sunt mai elastice, subiective, parţiale.

O explicaţie simplă a neutrosofiei: în vreme ce dialectica pedalează pe contradicţii, <A> şi <Anti-A> (adică o idee şi contrara ei care, cum ştiţi, se balansează/contrabalansează una pe alta), neutrosofia ia în considerare şi ideile neutre faţă de <A> şi faţă de <Anti-A>, de aici şi numele de *"neutrosofie = ştiinţă a cunoaşterii neutre"*. Deci neutrosofia studiază conecţia dintre <A>, <Anti-A> şi <Neut-A>, unde <Neut-A> nu este nici <A>, nici <Anti-A>.

Logica neutrosofică este o generalizare a logicii fuzzy (în special a logicii fuzzy intuiţionistice a lui K. Atanassov). Pe lângă procentul de adevăr şi de fals într'o propoziţie, se include şi procentul de neutralitate, necunoscut (nici adevărat, nici fals), al posibilităţii unor parametri ascunşi. Extinderea logicii fuzzy am făcut-o din dorinţa de a putea caracteriza propoziţiile paradoxiste care sunt şi adevărate şi false în acelaşi timp. Logica fuzzy impunea ca suma componentelor logice ale unei propoziţii să fie 1, restricţie eliminată în logica neutrosofică. În prezent logica neutrosofică are aplicaţii financiare (vezi teza de doctorat a lui Sukanto Bhattacharya dela Bond University din Australia), şi inginereşti (cercetările lui Haibin Wang sub conducerea profesorului Yanqing Zhang dela Georgia State University din Atlanta).

FT: Sute de scriitori străini au colaborat la cele patru antologii paradoxiste internaţionale tipărite până în prezent. Cum aţi reuşit să intraţi în relaţii literare cu ei?

FS: Nici eu nu-mi dau seama exact, dar primesc periodic creaţii paradoxiste de prin toate colţurile lumii.

FT: Aţi publicat 70 de cărţi, şapte zeci!... în literatură, matematică, fizică, artă, filosofie, ba chiar şi rebus. Ba v'a apărut o carte şi în limba... chineză!! Când aveţi timp pentru toate?

FS: Pot să vă spun că scriu în condiţii: de stres, de boală, când călătoresc fie la bordul maşinii ce o conduc îmi notez idei, fie în avion.

FT: De ce, şi în ce context aţi părăsit România? A fost o despărţire definitivă?

FS: Am părăsit ţara pentrucă nu puteam să mai rezist, nu puteam să mă desfăşor, mă simţeam încorsetat. Securitatea întocmise patru dosare la adresa mea, erau zile când mă urmărea continuu. Am reuşit să recuperez copii după cele aproximativ 880 pagini întocmite la adresa mea prin CNSAS. Astfel, am văzut că îmi confiscau scrisorile, manuscrisele, mă fotografiau ori mă urmăreau pas cu pas fără ca eu să-mi fi dat seama. Deşi am apelat din nou la CNSAS să-mi returneze manuscrisele confiscate, menţionate în rapoartele Securităţii, acestea nu mi-au fost restituite.

Am descoperit prieteni care scriau note informative despre mine, de pildă fostul meu profesor de franceză din liceu, Traian Nica, în vreme ce eu îi meditasem o fiică la matematică gratuit!

Dar am găsit şi aserţiuni false despre mine în rapoartele lor: că aş fi avut maşină Dacia 1300, că aş fi posedat 3000$ în bancă, etc. deei nu toţi informatorii îşi făceau *"datoria"* corect.

Nu a fost o despărţire definitivă, deşi în 1988 când am fugit în Turcia, unde am aşteptat aproape doi ani de zile viza americană de emigrare în lagărele de refugiaţi politici desfăşurând munci necalificate pentru a supravieţui, nu prevedeam o revoluţie în ţară. La doi-trei ani eu revin în România să-mi văd rudele şi prietenii, lansez cărţi scrise în limba română.

FT: Dacă adevărul şi falsul se sprijină pe terenuri nisipoase atunci când vorbim despre validitatea lor, credeţi că ne mai putem aştepta în istoria umanităţii la un salt atât de puternic, precum a fost saltul dela scrierea pictografică la cea fonetică?

FS: Salturi vor fi întotdeauna în orice domeniu. Odată cu logicile moderne: fuzzy, netrosofică, paraconsistentă, intuiţionistică, dialetheistă s'au spart tiparele logicii Boolene, şi vorbim acum de procente ori grade de adevăr ori grade de fals ori grade de nedeterminat. Logica aristoteliană şi principiul terţului exclus au fost încălcate.

FT: Credeţi că într'o operă, nu numai literară, într'un act de creaţie artistică, a pune în discuţie transcendenţa, rămâne o atitudine desuetă?

FS: Nu rămâne o acţiune perimată, însă probabil discuţia transcendentă va fi primită din alt unghi, din altă perspectivă.

FT: Cum credeţi că va surprinde istoria umanităţii acest moment prezent în care cu toţii ne aflăm, dincolo de barierele spaţiale, ideologice, religioase?

Sunt voci care compară acest moment, cu criza alexandrină care măcina Europa şi Orientul apropiat la începutul mileniului I. Care este locul României, văzut cu un ochi liber şi detaşat?

FS: Este o perioadă de tranziţie. Dar, dacă ne gândim mai bine, în *largo sensu*, toate perioadele sunt *"de tranziţie"* din moment ce transformarea este continuă. România a pendulat întotdeauna între Est şi Vest fiind în această zonă geopolitică.

FT: Sunteţi familiarizat cu literatura română contemporană? Puteţi să ne vorbiţi despre neajunsurile şi frumuseţea ei? E prematur să sperăm la o nominalizare Nobel pentru literatură dupâ ce, intrată în Uniunea Europeană, ţara noastră va încerca să se dovedească în ochii Europei?

FS: Menţin corespondenţă cu mulţi scriitori români contemporani, unii au colaborat la antologii internaţionale paradoxiste pe care le-am editat: Mircea Monu, Ion Soare, Doru Moţoc, Marian Barbu, Jeanet Nica, G. Niculescu, C. Dincă, C.M. Popa, M. Preoteasa, Virgil Titarenco, Gh. Truţa, Dragoş Teodorescu, Dumitru Cioacă-Genuneanu, Eugen Evu, Liviu Jianu, T. Negoescu, Marian Mirescu, Victor Martin, Adrian Lesenciuc, George Achim, Dusan Baiski, Ovidiu Bufnilă, Şerban Codrin, etc. cât şi Români din străinătate: Ioan Baba, Vasile M. Barbu, Ionel Stoit, Titu Popescu, Emilian Mirea, Svetlana Garabaji, Costel Baboş, etc.

Nominalizări pentru Nobel din literatura română au mai fost făcute şi cred că vor mai fi.

FT: Există un sfat pe care l-aţi da unui tânăr literat român? Cum vă imaginaţi destinul D-voastră dacă aţi avea 20 de ani în România postdecembristă?

FS: Nu am pretenţia de a da sfaturi deoarece fiecare tânăr are individualitatea şi aspiraţiile sale.

APARIŢII LA EDITURA "PRESS" DIN BUCUREŞTI

"Viaţa e o permanentă rugăciune către Dumnezeu"

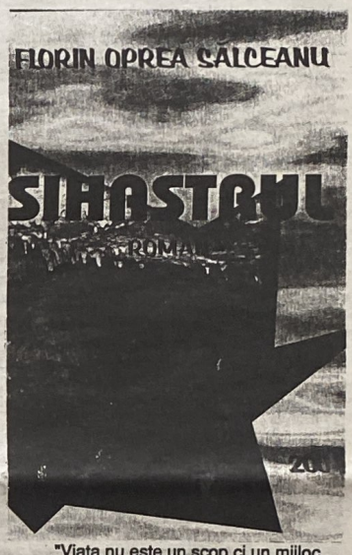

"Viaţa nu este un scop ci un mijloc de împlinire a Karmei"

-STEINLEN - AUTORUL FAIMOSULUI "LE CHAT NOIR"

Muzeul din Montmartre de pe colina cu acelaşi nume din Paris, la câţiva paşi de Catedrala Sacre Coeur, printr'o impresionantă expoziţie a ţinut să aducă un omagiu pictorului şi desenatorului - puţin cunoscut astăzi - Steinlen (1859-1923).

Născut la Lausanne în Elveţia, Théophile Alexandre Steinlen se stabileşte din anul 1881 în cartierul Montmartre unde se implică în viaţa culturală a epocii frecventând îndeosebi Le Cabaret du Chat noir (Cabaretul Motanul negru), unde va lega o strânsă prietenie cu şansonetistul Aristide Bruant şi cu pictorii Toulousse-Lautec şi Adolphe Willette, devenind repede o figură majoră în efervescenţa artistică pariziană a anilor 1880-1900. Lucrează ca ilustrator la publicaţiile Le Rire, Le Mirliton, La Feuille şi realizează numeroase afişe dintre care cel mai cunoscut va rămâne Tournée du Chat noir (Turneul Motanului negru).

Cu un formidabil talent, artistul utilizează diverse tehnici pentru a se exprima; fie pictura, desenul sau litografia. Cele 150 opere expuse la Musée de Montmartre permite descoperirea unui artist uman, angajat şi pasionat de lumea pariziană.

Farmecul şi specificul Parisului a atras de secole oameni de pretutindeni, mulţi dintre ei s'au stabilit pe malurile Senei contribuind prin munca şi talentul lor la prestigiul acestei adevărată metropolă culturală a lumii. Printre aceştia un loc însemnat îl ocupă şi personalităţi române pentru care Franţa a devenit a doua lor patrie.

Ilie MIHALCEA

În duh şi adevăr

SĂ TRĂIM FRUMOS

Sergiu GROSSU

"Ştiţi în ce timp ne găsim", ne atrage atenţia apostolul Pavel. *"Este ceasul să vă treziţi din somn, căci acum mântuirea este mai aproape de noi decât atunci când am crezut. Noaptea e pe sfârşite; ziua este aproape. Să lepădăm dar lucrurile întunericului şi să ne îmbrăcăm cu armele luminii. Să umblăm cuviincios, ca ziua: nu în ospeţe şi în beţii, nu în desfrânări şi în fapte de ruşine, nu în ceartă şi în pizmă. Ci îmbrăcaţi-vă în Domnul Iisus Hristos şi grija de trup să nu o faceţi spre pofte"* **(Romani, 13. 11-14)**.

A umbla *"cuviincios"* înseamnă **a trăi frumos**, adică o viaţă duhovnicească în conformitate cu preceptele Evangheliei. O viaţă de permanentă trezire a minţii şi-a inimii, din care au fost definitiv înlăturate aspectele negative de mai sus, în vederea unei activităţi constructive, de înfrumuseţare morală, de zidire lăuntrică. O zidire care nu poate avansa în noaptea care încearcă să ne mai învăluie încă decât dacă ne păzim de duşmanii sufletului cu arma în mână, respectiv dacă veghem **înarmaţi**, aşa cum a procedat poporul condus de Neemia: *"Cei ce lucrau la zid şi cei ce cărau cu o mână lucrau, iar cu cealaltă ţineau lancea. Fiecare din cei ce zideau erau încinşi peste coapsele lor cu sabia şi aşa lucrau"* **(Neemia, 4. 17-18)**. Deci, tot timpul, în toate împrejurările, chiar şi în cele mai neînsemnate acţiuni, trebue să avem o stare de veghe, gata să tragem *"cu armele luminii"*, întru apărarea credinţei şi-a purităţii.

Odată treziţi de-a binelea din somnul păcatului, noi veghem şi ne păzim sufletul cu o mână lucrând, iar cu cealaltă ţinând arma, fideli strategiei lui Neemia, deoarece inamicul este puternic şi ne atacă din două părţi: dinăuntru şi din afară. Dinăuntru, sub forma poftelor celor trupeşti *"care se războiesc împotriva sufletului"* **(1 Petru, 2. 11)**; iar dinafară, sub forma necazurilor, a strâmtorărilor, a prigonirilor, a primejdiilor, a morţii, toate urmărind să înfrângă vigilenţa *"omului nou"* şi să ne despartă de *"iubirea lui Hristos"* **(Romani, 8. 35)**.

Armele vegherii sunt *"armele dreptăţii"*, armele puterii lui Dumnezeu, pe care le-au folosit şi Apostolii, când au fost necăjiţi *"în tot felul: din afară lupte, dinăuntru temeri"* **(2 Corinteni, 6. 7 şi 7. 5)**. Aceste *"arme"* le recomandă *"fiilor zilei"* Apostolul Neamurilor: *"Dar noi să fim treji, îmbrăcându-ne în platoşa credinţei şi a dragostei şi punând coiful nădejdii de mântuire"* **(1 Tesalonicenі, 5. 8)**.

Pedagogia divină foloseşte ca simbol al vegherii **turnul**, care reprezintă atitudinea spirituală, trăirea în duh. Turnul vegherii este locul de strajă al luptătorului creştin; el face parte din obişnuinţa conduitei noastre morale, a comunicării cu Dumnezeu: *"Voi sta de strajă şi mă voi aşeza în turnul cel de veghe, ca să priveghez şi să văd ce-mi va grăi mie Domnul şi ce-mi va răspunde la tânguirea mea"* **(Avacum, 2. 1)**. Pe turn, deci, ca să veghez şi să văd. În turn, ca să mă apăr.

Să studiem aspectele **veghерii din turn**, organizarea educaţiei acestei vegheri indispensabile în procesul evoluţiei noastre spirituale.

1. **Vegherea continuă**, mereu în turnul de pază, fără nici o clipă de repaus: *"Priveghеaţi în toată vremea"* **(Luca, 21. 36)**. De ce *"în toată vremea"*? Pentrucă *"furul"* casei noastre sufleteşti atacă pe ascuns, la o neştiută strajă din noapte şi *"de-ar şti stăpânul casei la ce strajă din noapte vine furul, ar priveghea şi n'ar lăsa să i se spargă casa"* **(Matei, 24. 43)**.

2. **Vegherea integrală**: *"Tu fii treaz în toate..."* **(2 Timotei, 4. 5)**. Fiindcă în orice acţiune, oricât de neînsemnată ar fi, poate interveni ispita căderii. Cel mai superficial gest poate duce la păcat şi, ca atare, se cere veghere şi control zilnic. Să nu neglijăm avertismentul biblic: *"... pentru o bucată de pâine cineva poate să greşească"* **(Pilde, 28. 21)**. Ba păcătuim şi fără ca să facem rău, dacă nu veghem: *"Cine ştie să facă bine şi nu face, păcat are"* **(Iacov, 4. 17)**.

3. **Vegherea reciprocă**: *"Să luăm seama unul altuia, ca să ne îndemnăm la dragoste şi la fapte bune"* **(Evrei, 10. 24)**. Întotdeauna vor fi oameni tari şi oameni slabi în credinţă. De aceea, se impune să veghem întotdeauna unii asupra altora, îndeosebi cei puternici asupra celor neputincioşi: *"Ascultaţi pe mai-marii voştri şi vă supuneţi lor, fiindcă ei priveghează pentru sufletele voastre, având să dea de ele seamă..."* **(Evrei, 13. 17)**.

4. **Vegherea şi rugăciunea**: *"Faceţi în toată vremea, în Duh, tot felul de rugăciuni şi de cereri, şi întru aceasta priveghind cu toată stăruinţa şi rugăciunea..."* **(Efeseni, 6. 18)**.

- Vegherea împreunată cu rugăciunea sau vegherea prin rugăciune: *"Luaţi aminte, priveghеaţi şi vă rugaţi"* **(Marcu, 13. 33)**.

- Vegherea stăruinţei în rugăciune: *"Stăruiţi în rugăciune, priveghind în ea cu mulţumire"* **(Coloseni, 4. 2)**.

- Vegherea pentru întărirea noastră sufletească: *"Priveghează şi întăreşte ce a mai rămas şi era să moară. Căci n'am găsit faptele tale depline înaintea Dumnezeului meu"* **(Apocalipsa, 3. 2)**. Sau: *"Priveghеaţi, staţi tari în credinţă, îmbărbătaţi-vă, întăriţi-vă"* **(1 Corinteni, 16. 13)**.

5. **Vegherea cu Iisus**, împreună cu El, în eternul Ghetsimani al eternelor suferinţe omeneşti, ascultându-l şi urmărindu-l îndemnul: *"Rămâneţi aici şi priveghеaţi împreună cu Mine"* **(Matei, 26. 38)**. Fără Iisus, cu alte cuvinte noi singuri, prin propria noastră străduinţe, nu putem veghea nici *"în toată vremea"*, nici *"în toate lucrurile"*.

*
* *

Un creştin, un ostaş al Domnului, este un străjer *"pe zidurile Ierusalimului"* patriei sale, care veghează asupra societăţii şi mustră pe fraţii săi căldicei în credinţă; care sună din trâmbiţă, cum a sunat şi părintele Iosif Trifa, fondatorul mişcării ortodoxe Oastea Domnului, cu mulţi ani în urmă, aducând la cunoştinţa mulţimilor ignorante Cuvântul lui Dumnezeu şi adevărurile lui veşnice.

Numai prin veghere şi rugăciune ne putem feri de orice gând trufaş şi de orice simţământ făţarnic, rămânând treji în conştiinţa noastră convertită şi înzdrăveniţi sufleteşte prin lucrarea miraculoasă a Duhului Sfânt, capabili să trăim frumos, ca unii care am intrat în rândul celor ce merg *"din putere în putere"* şi păşesc biruitori *"peste lei şi peste năpârci"*, conform promisiunii Psalmistului...

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL
CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor se pot face după cum urmează:
Din Canada şi U.S.A. se pot trimite *"Cecuri Personale"*.
Din Europa numai *"Mandat Poştal"* sau *"Euro Cec"*
Alte continente - *"Cec Internaţional"*
Adresa ziarului este:
CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010, Westcliffe Postal Outlet, Hamilton Ont. Canada L9C 7N5
Costul abonamentului este 40.00 de dolari pentru un an

VIZITA LUI BĂSESCU ÎN REP. MOLDOVA

La finalul, discuţiilor, din cadrul vizitei oficiale în Republica Moldova, cei doi Preşedinţi, Domnul Traian Băsescu şi Domnul Vladimir Voronin au adoptat următoarea declaraţie comună:

La 21 Ianuarie 2005 a avut loc vizita oficială a Domnului Traian Băsescu, Preşedintele României în Republica Moldova. În cadrul vizitei, urmare a discuţiilor asupra stadiului actual şi perspectivelor largi de dezvoltare a relaţiilor între ambele ţări, a fost adoptată Declaraţia comună a preşedinţilor Republicii Moldova şi României.

Preşedintele Republicii Moldova, Domnul Vladimir Voronin, şi Preşedintele României, Domnul Traian Băsescu, s'au pronunţat asupra necesităţii utilizării eficiente a potenţialului de colaborare bilaterală şi multilaterală şi în vederea promovării implementării standardelor şi normelor internaţionale, a valorilor europene, a consolidării securităţii europene şi regionale, precum şi a dezvoltării relaţiilor între ambele state în cele mai diverse direcţii printre care domeniul comercial-economic, social-umanitar şi cultural.

Ţinând cont de obiectivul strategic al ambelor ţări de a adera la Uniunea Europeană, Republica Moldova şi România vor intensifica relaţiile în vederea realizării acestui scop, care va include consultări politice între instituţiile relevante. Reafirmând sprijinul său pentru eforturile de integrare europeană a Republicii Moldova, România totodată va susţine în continuare acţiunile îndreptate spre consolidarea suveranităţii şi independenţei, integrităţii teritoriale a Republicii Moldova, soluţionării conflictului transnistrean şi, în mod special, exprimă disponibilitatea de a semna Declaraţia de Stabilitate şi Securitate pentru Republica Moldova şi de a contribui la acţiunile comunităţii internaţionale în vederea realizării prevederilor Declaraţiei.

Republica Moldova şi România consideră că extinderea Uniunii Europene este un proces benefic care va influenţa pozitiv relaţiile între statele noastre, prezentând mai multe oportunităţi pentru dezvoltarea domeniilor ce ţin de libera circulaţie a oamenilor, bunurilor, capitalurilor şi serviciilor. Pentru a garanta continuitatea acestui proces, părţile se angajează să examineze şi să identifice cele mai eficiente mecanisme pentru a asigura implementarea adecvată a normelor ce garantează aceste libertăţi, exprimând încrederea că pe această cale vor fi găsite noi oportunităţi pentru dezvoltarea contactelor interumane şi de afaceri, în conformitate cu reglementările comunitare şi angajamentele asumate de România.

Republica Moldova va dezvolta, în conformitate cu prevederile Planului de Acţiuni RM-UE, cooperarea cu Uniunea Europeană şi România în domeniul combaterii criminalităţii transfrontaliere, al crimei organizate, corupţiei, managementului frontierei.

Republica Moldova şi România vor solicita asistenţa Uniunii Europene pentru asigurarea tehnică adecvată a punctelor de trecere a frontierei moldo-române, în vederea stabilirii unei proceduri rapide, flexibile şi eficiente, conform standardelor europene, de trecere a frontierei între ambele state.

România va sprijini acţiunile Republicii Moldova îndreptate spre implementarea Planului de Acţiuni RM - UE, obţinerea regimului de comerţ asimetric cu Uniunea Europeană şi îmbunătăţirea climatului de investiţii. Părţile au subliniat importanţa pe care o atribuie cooperării regionale, în mod special în Europa de Sud-Est, ca parte componentă a proceselor de integrare europeană.

Republica Moldova apreciază înalt rolul României în promovarea stabilităţii în regiune, dezvoltarea economică şi contribuţia deosebită a României în procesul de consolidare a relaţiilor de bună vecinătate cu Europa de Sud-Est, în particular pe durata preşedinţiei la Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est.

România încurajează progresele Republicii Moldova de integrare europeană şi regională şi este dispusă să sprijine aceste eforturi în continuare, prin cooperarea în mod deosebit în cadrul Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est, iniţiativa de Cooperare în Europa de Sud-Est (SECI). România încurajează şi va susţine intenţiile Republicii Moldova de a deveni membru cu drepturi depline în Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEECP). Republica Moldova se angajează să implementeze toate prevederile documentelor adoptate în cadrul SEECP.

Având în vedere perspectivele semnării Tratatului privind Comunitatea Energiei în Europa de Sud-Est, Republica Moldova şi România vor intensifica cooperarea bilaterală şi susţinerea reciprocă în vederea realizării obiectivelor acestuia. Vor identifica noi forme de colaborare în acest domeniu pentru asigurarea şi diversificarea surselor energetice pentru ambele state.

Instituţiile relevante vor organiza în timpul cel mai apropiat sesiunea comisieimixte interguvernamentale de colaborare economică şi de integrare europeană, în cadrul căreia vor fi identificate mecanismele cele mai eficiente în vederea impulsionării cooperării economice şi a lichidării deficienţelor în calea dezvoltării acesteia.

Preşedintele Republicii Moldova, Domnul Vladimir Voronin şi Preşedintele României, Domnul Traian Băsescu, au constatat că prezenta Declaraţie va oferi un impuls suplimentar dezvoltării relaţiilor bilaterale şi va contribui la consolidarea tendinţelor pozitive şi la progresul acestor relaţii.

Preşedintele României a adresat o invitaţie Preşedintelui Republicii Moldova de a vizita România într'o perioadă convenabilă, datele concrete urmând să fie stabilite pe căi diplomatice.

BASARABIA ROMÂNEASCĂ

BASARABIA, 2005: EU CU CINE VOTEZ?

Vitalie CIOBANU

Lupta electorală în Republica Moldova, în perspectiva alegerilor parlamentare din 6 Martie, are mai multe dileme şi presiuni, pe care un cetăţean conectat la fluxul evenimentelor nu poate evita să şi le asume. Prima şi cea mai covârşitoare dintre acestea are iz de Caragiale: *"eu pentru cine votez?"*.

În ultimul timp, numeroşi intelectuali dela Chişinău mi-au mărturisit că, pentru prima dată în ultimul deceniu, resimt dificultăţi serioase în a recomanda un partid sau altul unor interlocutori mai puţin versaţi, care le-au solicitat opinia.

Lipsa de credibilitate a actualilor protagonişti din zona *"democrată"* a scenei politice basarabene este mai mare ca niciodată. Opoziţia nu a reuşit nici de această dată să apară ca o forţă unită şi solidară, care să atragă votul unanim al electoratului anticomunist, deşi exemplele din Georgia, Ucraina şi România ar fi trebuit să reprezinte o puternică sursă de inspiraţie. Un alt factor perturbător il constituie traseul neunivoc al Partidului Comunist. Situaţia economică relativ stabilă, reorientarea lui Voronin în sfera politicii externe dela *"Axa Rusia-Belarus"* spre Uniunea Europeană şi condamnarea explicită a prezenţei militare ruseşti în Transnistria - cum n'au îndrăznit s'o facă în mandatele anterioare o seamă de aşa-zişi politicieni democraţi care azi denunţă abuzurile comuniştilor - au tulburat obişnuitele departajări stânga-dreapta, pro-ruşi/pro-români, Est şi Vest în Basarabia. Există în acest moment o disponibilitate certă pentru schimbare în sânul unei importante părţi a electoratului, care resimte ruşinea de a avea la cârmă în Republica Moldova un Partid Comunist, în timp ce lumea din jur, la Est şi la Vest, s'a pus în mişcare, însă această energie nu-şi află, din nefericire, un debuşeu pe măsură, pentrucă în spatele ofertelor generoase din talciocul politic basarabean nu găseşti oameni demni de încrederea votului tău, vot pe care nu vrei să-l pierzi. De mult nu mai ai sentimente (le-ai irosit în 14 ani de necontenite deziluzii!), îţi doreşti o alegere bazată exclusiv pe calcul rece şi tocmai o asemenea opţiune pragmatică ţi se refuză. Urmăreşti pe scena politică aceeaşi *"piesă"*, cu figuranţi cunoscuţi şi uzaţi, pe care nici măcar o mare ananghie naţională nu-i mai poate forţa să împrăştie norii de intoxicare şi dezinformare ce-au inundat spaţiul public, asumându-şi nişte responsabilităţi. Confuziile încurajează absenteismul în rândurile alegătorilor exigenţi, întrucât dincolo de sloganuri nu se întrezăresc decât afaceri de partid, iar interesul naţional este invocat numai în plan retoric, nu şi în cel al faptelor.

Această stare de contemplativitate placidă a celor care nu vor totuşi să fie traşi pe sfoară pe 6 Martie poate fi depăşită doar prin acţiuni concrete. E momentul ca societatea civilă din Basarabia, care are atâtea de reproşat concurenţilor electorali, să facă un pas înainte şi să-şi asume la rândul său învăţămintele recentelor alegeri dintr'o serie de ţări foste comuniste. Acolo organizaţii civice ca *"Otpor"* în Serbia, *"Kmara"* la Tbilisi sau *"Pora"* la Kiev, s'au concentrat pe mobilizarea electoratului împotriva unor *"sisteme ticăloşite"*, vorba Preşedintelui Băsescu, obligând partidele din Opoziţie să acţioneze coordonat şi eficient, ca să obţină în cele din urmă răsturnările de regim cunoscute.

Şi în Moldova societatea civilă are multe de făcut. De exemplu, să pledeze pentru un acces echitabil în mass-media electronice pentru toţi actorii politici, mai ales că există un apel al lui Voronin în acest sens, care poate fi invocat ca argument-forte, dincolo de miza propagandistică a intenţiei prezidenţiale. Remarcăm deja în această ordine de idei acţiunea de monitorizare a posturilor naţionale de Radio şi Televiziune, girată de Coaliţia pentru Alegeri Libere şi Corecte, care a produs câteva rapoarte cu ecouri în opinia publică, dar ignorate, până una-alta, de autorităţi.

O altă iniţiativă salutară, promovată de un şir de instituţii sociologice independente, este organizarea aşa-numitelor exit-poll-uri, practicate peste tot în lumea civilizată. Acest tip de sondaje, efectuat la ieşirea alegătorilor din secţiile de vot, oferă o primă estimare a rezultatelor scrutinului, apropiată, de regulă, de rezultatele finale. Livrând un termen de comparaţie credibil, exit-poll-urile în Moldova ar putea preveni comiterea unor falsificări la numărarea voturilor. La fel de urgent ar fi un demers de felul *"campaniei pentru un parlament curat"*, iniţiată de un şir de organizaţii civice din România. Pe listele unor partide din Opoziţia basarabeană s'au strecurat destule nume compromise în trecutele guvernări - nomenclaturişti cu moralitatea subţire, dar cu punga groasă. Aceştia trebue forţaţi să se retragă. De asemenea, va fi nevoie de mobilizarea a cât mai mulţi observatori locali la secţiile de vot. S'a văzut cât de decisiv a fost avizul unei organizaţii ca *"Pro Democraţia"* în ce priveşte legitimitatea procesului electoral în România, atunci când Cristian Pârvulescu, preşedintele acesteia, a fost rugat chiar de guvernul PSD şi de unele ambasade occidentale să nu-şi suspende acţiunea de monitorizare în turul 2 al alegerilor prezidenţiale, ca urmare a suspiciunilor de fraudă pe care le-a invocat după 28 Noembrie. Semnalul de alarmă tras de *"Pro Democraţia"* şi protestele energice ale Opoziţiei i-au obligat pe guvernanţi să desfăşoare alegerile din 12 Decembrie în condiţii mult mai decente - adică să excludă *"turismul electoral"* şi manipulările prin listele de vot suplimentare - fapt ce a permis victoria candidatului Alianţei Dreptate şi Adevăr în bătalia inegală pentru fotoliul de preşedinte.

Orice putere politică poate face din noi exact ceea ce îi permitem noi înşine să facă. O societate e liberă în măsura în care are voinţa să-şi apere demnitatea şi dreptul de a nu fi minţită. Personal nu cred că vom asista la un miracol pe 6 Martie. Nevoia de schimbare în Moldova este disipată pe un spectru mult mai larg de interpretări şi de opţiuni contradictorii decât a fost cazul în Ucraina şi în România. Însă viitoarele alegeri pot oferi societăţii civile un certificat de maturitate şi ar putea inaugura declinul dezmăţului politicianist.

DECLARAŢIILE DE PRESĂ ALE LUI BĂSESCU

"Nu vom permite vreodată ca Moldova să fie şantajată cu energia electrică"

România va răspunde întotdeauna prompt oricăror solicitări de sprijin din partea Republicii Moldova, şi ori de câte ori va fi nevoie, a declarat Preşedintele României, Traian Băsescu, la încheierea întâlnirii avute la Chişinău cu Preşedintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin.

Preşedintele României a întreprins la Chişinău prima sa vizită oficială, declarând că *"suntem două state care au fost legate de o istorie de care nici uneia dintre ele nu îi este ruşine şi cred că va trebui să ne lege şi viitorul comun în Uniunea Europeană"*.

Preşedintele Traian Băsescu a abordat, totodată, şi problemele legate de dependenţa energetică a Republicii Moldova faţă de spaţiul ex-sovietic şi a arătat că România nu va permite ca ţara vecină ei să fie *"şantajată"* în acest mod. *"Din punctul meu de vedere, vreau să ştiţi ca nu vom permite vreodată ca Moldova să fie şantajată cu energia electrică. Am hotărît să dăm energie electrică Moldovei şi să discutăm cât costă la vară, dar ar trebui să ajutăm Moldova şi o vom face ori de câte ori cineva îşi va permite să creadă că poate să pună Moldova în dificultate, atât timp cât Moldova are un prieten la frontierele ei"*, a spus Preşedintele Băsescu, referindu-se la faptul că guvernul României a decis livrarea a 300 de milioane de kw/oră Republicii Moldova, pentru a contracara astfel suspendarea livrărilor de energie electrică dela centrala Cuciurgani, din Transnistria, şi înrăutăţirea în ultima perioadă a relaţiilor cu Federaţia Rusă. Băsescu a subliniat că relaţiile la nivelul celor doi Preşedinţi vor trebui extinse la nivelul structurilor administraţiilor din cele două ţări şi către comunităţile de afaceri. Preşedintele Băsescu s'a angajat să îi stimuleze pe oamenii de afaceri din România să-şi îndrepte privirile către piaţa Republicii Moldova, fiind convins că această ţară, cu toate investiţiile străine din aceasta, se va îndrepta către UE şi nu în altă parte.

La finalul acestei declaraţii de presă, Preşedintele Băsescu l-a întrebat pe omologul său Vladimir Voronin: *"A fost în regulă, Domnule Preşedinte?"*, iar omologul său din Republica Moldova i-a răspuns: *"Foarte frumos!"*

CAMPANIA ELECTORALĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA: LINIŞTEA DE DINAINTEA FURTUNII

Consiliul Europei a luat sub patronajul său campania electorală din Republica Moldova, notează cotidianul rus *Nezavisimaia Gazeta*.

La data de 17 Ianuarie s'a încheiat vizita de lucru la Chişinău a secretarului general al Consiliului Europei, Terry Davis. Vizita sa la Chişinău, care a durat trei zile, a fost determinată de campania de pregătire a alegerilor parlamentare care vor avea loc în această ţară la data de 6 Martie a.c. Secretarul general al Consiliului Europei a purtat discuţii cu Preşedintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, precum şi cu preşedintele Parlamentului, Eugenia Ostapciuk. De asemenea, Davis a avut întrevederi cu reprezentanţii Partidului Comuniştilor, aflat la guvernare, cu liderii opoziţiei moldovene şi cu activiştii celor mai importante organizaţii ne-guvernamentale din Republica Moldova.

Judecând în ansamblu, reprezentantul european a rămas mulţumit de modul în care se desfăşoară campania electorală. Pentru alegerile din Martie, conducerea moldoveană pare să aspire la cele mai înalte modele ale democraţiei europene. În orice caz, după întrevederea pe care a avut-o cu Terry Davis, preşedintele Parlamentului, Eugenia Ostapciuk, le-a declarat jurnaliştilor că autorităţile republicii sunt interesate ca viitoarele alegeri *"să se desfăşoare în condiţii de maximă democraţie"*. *"Pentru aceasta, noi ne-am adresat organizaţiilor internaţionale, inclusiv Consiliului Europei, cu rugămintea de a asigura o monitorizare cât mai extinsă a alegerilor noastre"*, a adăugat Ostapciuk.

În timpul celor trei zile cât s'a aflat la Chişinău, secretarul general al Consiliului Europei a discutat în detaliu cele mai mici amănunte ale campaniei electorale legislative, inclusiv aspectele care privesc repartizarea timpului de emisie la radio şi televiziune pentru candidaţi. De altfel, pregătirile pentru alegeri iau amploare.

Astfel, partidele din opoziţie şi-au ales deja culorile pe care le vor afişa în timpul luptei electorale. Nu este exclus ca opoziţia moldoveană să participe la alegeri sub drapele galben-portocalii. În orice caz, tocmai în această culoare sunt *"colorate"* mitingurile electorale ale blocului politic *"Moldova Democrată"*. Liderii acestui bloc şi-au fixat drept scop reeditarea succesului pe care *"opoziţia portocalie"* l-a înregistrat în alegerile din ţările vecine - România şi Ucraina.

Deocamdată, însă, Capitala ţării, ca de altfel întreaga Republică Moldova, duce o viaţă obişnuită, calmă. Pe străzile Chişinăului nu se manifestă nici măcar multitudinea de culori obişnuită pentru perioada de campanie electorală. Iniţiativă a avut doar Partidul Popular Creştin Democrat (PPCD), care a formulat deja o cerere scrisă în vederea desfăşurării în centrul Chişinăului a unor *"mitinguri duminicale"*, în regim non-stop. Cu toate acestea, potrivit experţilor locali, această stare de calm nu va dura mult şi în luna Februarie la Chişinău se prefigurează o agitare a stărilor de spirit.

Între timp, Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova continuă înregistrarea candidaţilor pentru locurile de deputaţi. Această activitate trebue să se încheie cu 30 de zile înainte de votare. Primii care s'au înregistrat au fost reprezentanţii Partidului Comuniştilor, ai PPCD şi ai Partidului Social-Democrat. Blocul *"Moldova democrată"* este format din mai multe partide din opoziţie.

Liderul democraţilor care au optat pentru culoarea galbenă a luptei politice, Serafim Urechean, a devenit Primarul Chişinăului. În acest bloc electoral au intrat partide şi formaţiuni politice de dreapta şi de centru-stânga: Alianţa *"Moldova noastră"*, în frunte cu Serafim Urechean şi fostul premier al ţării, Dumitru Braghiş, Partidul Democrat, al cărui lider este fostul preşedinte al Parlamentului, Dumitru Diakov şi Partidul Social-Liberal, în frunte cu Oleg Serebrian. Iniţial, era planificat ca din acest bloc să facă parte şi PPCD: în acest caz, opoziţia ar fi avut o şansă reală de a-i învinge pe comunişti. Cu toate acestea, liderul democraţilor creştini, Iurie Roşca, a decis, în final, ca partidul său să candideze la alegeri ca o forţă politică independentă.

De această *"mini-schismă"* au profitat comuniştii, scrie cotidianul rus. Învăţând lecţia experienţei din Ucraina vecină, partidul aflat la guvernare în Republica Moldova a decis să acţioneze într'un mod extrem de activ. Astfel, cu adevărat surprinzător este faptul că, în faţa ameninţărilor privind o posibilă revoluţie *"colorată"* (portocalie sau galbenă), autorităţile republicii se prezintă acum drept o forţă revoluţionară şi drept luptători fervenţi pentru o democraţie adevărată.

SMIRNOV NU VREA IMPLICAREA ROMÂNIEI ÎN SOLUŢIONAREA CONFLICTULUI TRANSNISTREAN

"România susţine în mod deschis agresiunea armată a Moldovei împotriva Transnistriei, acordând autorităţilor dela Chişinău sprijin politic şi economic", a declarat, Igor Smirnov, liderul autoproclamatei republici separatiste transnistrene.

Declaraţiile dure ale lui Smirnov vin la mai puţin de o săptămână după vizita Preşedintelui român Traian Băsescu la Chişinău şi într'un moment în care participanţii la procesul de reglementare a conflictului transnistrean fac eforturi pentru reînceperea negocierilor blocate de oficialii moldoveni.

Vorbind într'o conferinţă de presă la Moscova, Smirnov a apreciat că România nu a renunţat la pretenţiile de a fi lider regional şi de a juca un rol-cheie în reglementarea relaţiilor dintre cele două părţi ale conflictului din Transnistria. Oficialul transnistrean a subliniat însă că se opune implicării Bucureştiului în soluţionarea conflictului transnistrean şi a avertizat totodată asupra posibilităţii tot mai mari a unei ruperi definitive cu Republica Moldova.

Smirnov a adăugat că România ar putea mai degrabă să plătească datoriile de 27 de milioane de dolari ale Chişinăului pentru energie electrică, o aluzie la declaraţia Preşedintelui Băsescu, care a precizat că nu va mai permite ca Moldova să fie şantajată cu energia electrică.

FARA ARMÂNEASCĂ

AROMÂNII IERI ŞI AZI

Vasile TEGA

Aromânii constituie ramura meridională a poporului român, dăinuind până azi în Sudul Peninsulei Balcanice.

Ei îşi fac apariţia în istorie cu acelaşi ***dublu nume*** pe care-l poartă şi poporul român: ***Român***, din Romanus, pe care-l folosesc între ei, şi ***Vlah***, nume după care e cunoscut de străini.

Această identitate de nume, conservat din perioada ocupaţiei romane a Peninsulei Balcanice şi a Daciei demonstrează mai bine decât orice altă probă istorică, că în cursul Evului Mediu Aromânii au trăit totdeauna în continuitate etnică şi teritorială cu fraţii lor Nord-dunăreni, formând cu ei un singur popor şi simţindu-se diferiţi de Slavi, de Albanezi şi de Greci, în mijlocul cărora trăiesc în zilele noastre.

În afară de termenul de ***Aromâni***, ei sunt cunoscuţi şi sub numele de ***Macedoromâni***, nume ce s'ar putea justifica numai ca o formă paralelă cu denumirea savantă a celorlalte populaţii româneşti: dacoromâni, meglenoromâni şi istroromâni, însă, geografic, el nu cuprinde pe toţi Aromânii, întrucât ei nu se găsesc numai în Macedonia, ci şi în alte ţinuturi din Peninsula Balcanică.

În ce priveşte ***întinderea Aromânilor***, începând cu veacul al X-lea, ei apar în Peninsula Balcanică cu o difuziune extraordinară.

Astăzi, ţinând seamă de noua configuraţie a Balcanilor, Aromânii se găsesc răspândiţi cei mai mulţi în Grecia, Albania, Republica Macedonia (fostă iugoslavă) şi mai puţini în Bulgaria.

În ***Grecia*** ei s'au menţinut tot aşa de numeroşi în aşezările lor străvechi din regiunea Pindului, adică în Epir şi Tesalia, având ca centre mai importante Aminciu, (Meţovo), Siracu, Călarlu, Samarina, Avdela, Perivole etc.

Mai înspre Răsărit, un grup de Aromâni se păstrează pe muntele Olimp, cu prelungiri de-a lungul mării Egee, până la Caterina. Mai înspre Nord, ei se află aşezaţi aproape de Salonic, cu centrele Veria şi Vodena, iar înspre Apus în Nevesca, Vlahoclisura, Hrupişte. Tot în Grecia, la Răsărit de Salonic, ei se găsesc numeroşi în oraşele Cavala, Drama şi Xanti, cu ramificaţii înspre Miazănoapte.

În ***Albania***, elementul aromân se găseşte răspândit în toate oraşele importante. Cei mai mulţi îi găsim în Corita, numeroşi sunt de asemenea stabiliţi la Elbasan, Berat şi bineînţeles, Tirana. Dar cea mai mare proporţie de Aromâni din Albania, în comparaţie cu populaţia indigenă se găseşte nu în oraşe, ci la ţară. Acolo, ei ocupă regiunea câmpiei cunoscută sub numele de Muzachiá, care se întinde de-a lungul Mării Adriatice. În această regiune găsim peste patruzeci de cătune şi comune locuite exclusiv de Aromâni, centrul lor fiind oraşul Feárica (alb, Fieri).

În ***Republica Macedonia*** masa compactă a Aromânilor este aşezată în oraşul Bitolia, în apropierea căruia se află localităţile pur aromâneşti: Magaróva, Nijópole, Târnova, Muloviste, Gópeşi şi Cruşova.

În ***Bulgaria***, în afară de Giumaia şi încă câteva localităţi, grupuri compacte de Aromâni, cum am văzut că se găsesc în celelalte state balcanice, lipsesc. În schimb, în partea apuseană, începând cu Sofia, nu există o localitate mai mare în care să nu se găsească familii aromâneşti.

În ceea ce priveşte ***numărul Aromânilor***, statisticile indigene sau străine, pentru numeroase considerente, nu au reuşit niciodată să dea numărul lor exact. Astfel, fostul ministru de Externe al Greciei, **Rizos Rangábe** dădea în 1856 în revista ***Pandora***, cifra de 600.000, într'un moment când luptele între Greci şi Aromâni nu izbucniseră încă.

În lucrarea sa ***Călătorie la Românii din Macedonia şi Muntele Atos***, din 1863, **Dimitrie Bolintineanu** (şi el de origine aromână), îi evalua la peste 1.250.000, potrivit unor statistici otomane, mult mai credibile decât cele ale statelor balcanice de azi, statistici care au fost coroborate cu informaţii ale unor cercetători occidentali din partea locului.

Statisticile otomane consultate de Bolintineanu se refereau la situaţia demografică a Imperiului Turc (partea europeană) în jurul anului 1800. De aceea, dacă s'ar aplica, în prezet, procentul normal de creştere demografică, ar tebui ca astăzi să existe în Peninsulă, nu ***doar 1.500.000, câţi sunt în prezent***, ci peste 5.000.000 de Aromâni. Însă numărul lor a scăzut şi scade mereu, în primul rând datorită unui continuu proces de destrănaţionalizare la care sunt supuşi, apoi datorită marilor dislocări în urma persecuţiilor etnice.

Acest număr de 1.500.000 de suflete se repartizează aproximativ astfel: 6-700.000 în Grecia, 5-600.000 în Albania, 300.000 în fosta Iugoslavie, la care se adaugă 50-60.000 în Bulgaria.

Dintre numeroasele teorii privind ***originea Aromânilor***, uneori contradictorii, cea care ni se pare cea mai plauzibilă şi pe care o rezumăm în cele ce urmează este aceea a istoricului **Ion Vulpe**, expusă în lucrarea sa ***Românii de dinainte de Christos***.

"La anul 168 î. Ch., - scrie el - *generalul roman Aemilius Paulus Macedonicus Lucius îl învinge la Pidna pe regele Macedoniei, Perseu. Macedonia devine astfel provincie romană, cu 274 de ani înaintea Dacieil"* Romanizarea ei rapidă - susţin unii istorici şi lingvişti, s'ar fi datorat apropierii dintre limba latină şi dialectele trace, în orice caz, un sfert de mileniu de convieţuire a dat naştere unui nou popor, care a dominat Balcanii până la grecizarea Imperiului Roman de Răsărit. Dela o ***asemenea aserţiune*** trebue regândită etnogeneza poporului român. Prof. P. P. Panaitescu a demonstrat că Dunărea, departe de a forma o graniţă, a fost mai degrabă un leagăn de civilizaţie a aceluiaşi neam. (*"Introducere la Istoria Românilor"*).

Când împăratul Traian a cucerit Dacia şi a colonizat-o, a avut nevoie de comunicare cu autohtonii învinşi şi de impunere a realităţilor economice imperiale. Astfel a adus colonişti din tot imperiul şi, de ce nu ar fi apelat şi la Tracii din Sudul Dunării care aveau privilegiul de a fi deja cetăţeni ai imperiului, dar şi avantajul de a fi fraţi de sânge şi limbă ai Dacilor?

Deci, mai mult ca sigur, în Dacia, imediat după anul 106, au venit dela Sudul Dunării, ***Români*** deja formaţi, care au contribuit prin sânge, civilizaţie şi cultură la geneza rapidă a neamului românesc. Numai astfel se explică pe deplin viteza de penetrare a elementului latin, romanitatea limbii noastre, unitatea spirituală a Dacoromânilor, cu cea a Aromânilor, Meglenoromânilor şi Istroromânilor.

În ***Sudul Dunării*** s'a născut ***protoromâna***, încă înainte de cucerirea Daciei; tot aici au apărut primii creştini români, convertiţi de apostolii Andrei, Pavel şi ucenicii lor, creştini, schingiuiţi şi puşi în fiare de către autorităţile păgâne; de aceea scriu anale le că *"în Dacia au fost aduşi... puşcăriaşi, adică cei care au încălcat legea, cutezând a nu mai crede în Zeus şi politeism"*.

CONTINUARE ÎN NR. URMĂTOR

AROMÂNII ETNIE ŞI DIALECT

Continuare din numărul trecut

Insufleţiţi prin aceste îndemnuri, Aromânii din Giumaia de Sus, prin contribuţia lor şi cu sprijinul statului român, deschid în anul 1880 Şcoala primară română şi Biserica Creştin Ortodoxă română, care a fost sfiinţită în anul 1906.

Regele României, Ferdinand I, prin Decretul nr. 296 din 23 Ianuarie 1926, conferă bunicului meu TEJU PARIS, preşedinte al comunităţii româneşti din oraşul Giumaia de Sus, Bulgaria, medalia Răsplata Muncii pentru Biserică clasa a II-a, pentru aportul dat la ridicarea acesteia.

Aromânii din Sofia erau grupaţi după locurile de baştină şi au înfiinţat mai multe societăţi de cultură, ca: *"Deşteptarea"*, *"Îndrupăciunea"* (Sprijinul), *"Frăţilia"*. La 15 Mai 1894, Aromânii din Sofia recurg la unirea lor într'o singură societate şi anume, Societatea *"Unirea"*, care a stăruit pentru deschiderea unei şcoli cu limba de predare română. La 1 Septembrie 1885 au fost deschise două şcoli primare româneşti - una pentru fete şi una pentru băieţi -, cu 100 de eleve şi elevi. Doi ani mai târziu, la 11 Mai 1887, Colonia Aromânilor a cumpărat în centrul Sofiei un teren de 2895 mp pe str. Eczarh Iosif / Kniaz Boris, pentru construirea unui local propriu al şcolii române. Deoarece la ordinea zilei se punea şi problema construirii unei biserici româneşti, care a durat mult până la ridicarea ei, construcţia localului pentru şcoală a fost amânată ani de zile.

La 9 Mai 1905, a fost pusă piatra de temelie a Bisericii Ortodoxe Române *"Sfânta Treime"* din Sofia, care a fost sfiinţită la 6 Decembrie 1923.

În prezenţa Prea Fericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române şi a Prea Fericitului Părinte Maxim, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Bulgare, la 18 Iunie 2000, Biserica *"Sfânta Treime"* din Sofia a fost resfiinţită şi desfăşoară o activitate neîntreruptă până în prezent.

Şcoala română sofiotă s'a dezvoltat în timp. În anul 1924 s'a deschis un gimnaziu, apoi Liceul Român din Sofia, iar în 1934, în noul local s'a înfiinţat Institutul Român din Sofia, care erau frecventate de copiii Românilor şi Aromânilor din toată Bulgaria. Atât Liceul, cât şi Institutul Român din Sofia dispuneau de două internate - unul pentru fete, altul pentru băieţi, iar profesorii erau trimişi din România. Aceste instituţii de învăţământ au funcţionat fără întrerupere până în anul 1948, când au fost închise de comuniştii.

Multe şcoli româneşti dela Sud de Dunăre, celebre la vremea aceea, ca Liceul şi Institutul Român din Sofia, Liceul din Bitolia, Şcoala comercială din Salonic şi altele, au jucat un rol important în viaţa culturală şi de emancipare a Aromânilor. Având conştiinţa aceleiaşi identităţi, deci a unităţii de neam, mulţi dintre absolvenţii acestor instituţii şi-au continuat studiile superioare în România, unde chiar s'au stabilit definitiv, dând societăţii româneşti importante personalităţi. Nu puţini au devenit profesori, ingineri, medici, economişti, unii chiar academicieni, care s'au afirmat în domeniile lor de activitate.

Au urmat cele două războaie balcanice (1912-1913), după care regiunile locuite de Aromâni **au fost împărţite arbitrar între Grecia, Serbia, Bulgaria şi Albania, ceea ce a însemnat începutul sfârşitului pentru fraţii români şi aromâni sud-dunăreni.**

În perioada anilor 1928-1929 a început procesul de migrare în România, care a continuat până în anul 1940.

Sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial, a adus dominaţia de 50 de ani a comunismului, perioadă în care Românii de peste hotare, între ei şi Aromânii, au fost total lipsiţi de sprijinul României, comuniştii închizându-le şcolile în limba naţională, existente acolo după 1864.

Ţara nu întreprinde mai nimic nici după prăbuşirea comunismului spre a îndrepta periculoasa stare de lucruri de acolo. Trebue întreprins ceva concret şi neîntârziat, spre a li se salva şi cultiva identitatea românească oriunde trăiesc în lume.

Salvarea Aromânilor este posibilă numai în condiţiile când vor fi ajutaţi de România, să se instruiască şi educe, atât în limba română, cât şi în dialectul aromân vorbit de ei. Numai cu implicarea directă şi neechivocă a României, aşa cum se întâmpla înainte de cel de-al Doilea Război Mondial, când în Peninsula Balcanică, au funcţionat peste 100 de şcoli primare, gimnazii, şcoli profesionale, licee şi zeci de biserici româneşti.

Nu se pune problema redeschiderii tuturor acestor unităţi de învăţământ, câte au funcţionat pentru Aromânii din Balcani, dar avem în vedere înfiinţarea numai a câteva licee-pilot, câte unul în fiecare ţară unde trăieşte un număr important de vorbitori ai dialectului aromân.

Contemporani bulgari - istoriografi, biografi, oameni de litere, scriitori, au dedicat parte din munca lor *"harnicului şi muncitorului popor aromân, care mai mult de peste o mie de ani trăieşte între Bulgari în pace, înţelegere şi armonie"*. Cu aceasta ei consideră că s'a pus capăt tăcerii de peste 50 de ani a Bulgarilor despre Aromânii din Bulgaria şi Macedonia. Când scriu despre Aromâni, Macedo-Români sau Vlahi, cum li se mai spune, ei au în vedere că, Aromânii sunt parte a poporului român, şi că *"graiul"* lor este dialect al limbii române. Aceştia consideră că acei contemporani care artificial prezintă *"Aromânii"* cu o *"limbă aromână"* este rodul antiromânismului perioadei comuniste. Sub acest aspect se vorbeşte despre Aromâni ca Macedo-Români cu proveniență din Aromânii macedoneni.

În prezent, Societatea de Cultură Macedo-Română, sub preşedinţia neobositului profesor, scriitor, publicist şi colaborator al unor mari cotidiene, HRISTU CÂNDROVEANU, continuă activitatea înaintaşilor noştri, menită să menţină trează conştiinţa Aromânilor de a-şi păstra tradiţia, obiceiurile, datinele, aşa cum leam moştenit din generaţie în generaţie, că Aromânii sunt fraţi cu Românii şi formează unul şi acelaşi popor. Editează două publicaţii, ambele având-l ca director pe distinsul Hristu Cândroveanu. Prima apare din anul 1990 şi se intitulează *"Deşteptarea"*, Revista Aromânilor, cu subtitlurile: Publicaţie lunară de informare, artă, istorie, literatură şi civilizaţie. A doua publicaţie, ce a început să apară în anul 1994, sub titlul *"Dimândarea"* este un supliment trimestrial de cultură şi literatură a celei dintâi, având în colegiul de redacţie reprezentanţi din cele mai diverse ţări europene, ca şi din America.

Se urmăreşte ca prin aceste publicaţii să se menţină vie conştiinţa românească a Aromânilor din Peninsula Balcanică, ca unica legătură a lor cu Ţara, căreia îi aparţin sufleteşte.

Românii şi Aromânii din ţară, precum şi cei de dincolo de hotare, speră ca interesele şi drepturile lor să se realizeze într'o Europă unită şi o lume renăscută.

Nicolae TEJU

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL

CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor se pot face după cum urmează:

Din Canada şi U.S.A. se pot trimite "Cecuri Personale"
Din Europa numai "Euro Cec" sau "Mandat poştal"
Alte continente "Cec Internaţional"

Adresa ziarului este:
CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010, Westcliffe Postal Outlet,
Hamilton Ont. Canada L9C 7N5

Costul abonamentului este 40.00 de dolari pentru un an

CALEIDOSCOP

A-380, CEL MAI MARE AVION CIVIL DIN ISTORIE

Cel mai mare avion civil din istorie a fost prezentat Marți, 18 Ianuarie, în fața a patru șefi de stat și de guvern europeni. Importanța ceremoniei ilustrează faptul că aparatul a devenit un simbol al construcției europene - scrie cotidianul francez *Le Monde*.

Marți, 18 Ianuarie, ceremonia s'a desfășurat în prezența a patru șefi de stat și de guvern care reprezintă țările participante la program: Președintele francez Jacques Chirac, Cancelarul german Gerhard Schroeder, șeful guvernului spaniol Jose Luis Rodriguez Zapatero și Premierul britanic Tony Blair.

Spectacolul a fost o îmbinare de înaltă tehnologie, dans și poezie. Proiectat pe un zid de apă, un personaj virtual tridimensional a povestit istoria aparatului Airbus, dela construirea lui de către patru țări europene până la concepția diferitelor modele înainte de a ajunge la lansarea aparatului A380.

Având două niveluri, aparatul A380 este capabil să transporte în configurația sa minimală 555 persoane, adică maximumul concurentului său Boeing 747. El poate în schimb să transporte până la 800 de pasageri, pe o distanță de 14.800 kilometri.

Avionul a costat 10,7 miliarde euro, ca și tunelul pe sub Canalul Mânecii. Reușita aparatului A380 este în primul rând europeană. Încă dela demararea proiectului, în Decembrie 2000, alegerea a fost de a optimiza instalațiile aparatului Airbus repartizate între cele patru țări pe care le reprezintă acționarii săi (grupul aeronautic și de apărare franco-germano-spaniol EADS, în proporție de 80 la sută, și grupul britanic Bae Systems pentru 20 la sută).

Avionul a fost partajat

în funcție de competențele fiecăruia: Britanicilor le-a revenit totalitatea suprafețelor portante, Francezilor - partea de dinainte și centrală a fuselajului, Germanilor - partea din spate, iar Spaniolilor - ampenajul și deriva. Sub coordonarea lui Charles Champion, cei 6.500 de ingineri au realizat acest program în mai puțin de cinci ani. Ei s'au confruntat cu niște adevărate provocări tehnologice precum reducerea consumului de carburant sau utilizarea de materiale compozite pentru reducerea greutății.

Programul respectiv a făcut totuși obiectul unui supracost, estimat la 1,45 miliarde euro. Această sumă include acoperirea riscurilor ce mai trebue acoperite, adică niște devize de reglat până în 2011. Potrivit managerilor Airbus, această sumă poate fi, așadar, redusă și nu afectează rentabilitatea programului. Una din cauzele acestui derapaj ține de construcția a două modele de avioane cargo la cererea viitorilor clienți, și nu unul, cum s'a prevăzut inițial. La aceasta se adaugă constrângerea de a avea la aterizare niște aparate mai silențioase decât se poate imagina. Această normă mai exigentă a fost dorită de Singapore Airlines, prima companie care va utiliza aceste avioane, în 2006.

Până în prezent, au fost înregistrate 130 comenzi din partea a 13 companii, iar Airbus speră să anunțe două în acest an, provenind îndeosebi din China, în perspectiva Jocurilor Olimpice din 2008.

Constructorul european mizează ca peste trei ani să ajungă la 250 exemplare. Un nivel care va permite echilibrarea programului. Airbus estimează că va cuceri jumătate din piața potențială a următorilor 20 de ani, adică 750 de exemplare din 1.535 de avioane. Aceste pronosticuri sunt contestate însă de Boeing. Pentru constructorul american, piața va fi de patru ori mai puțin importantă, cu numai câteva aparate peste 400.

Constructorul european de avioane mizează pe dezvoltarea marilor platforme aeroportuare de conecțiune deservite de avioane mari, care permit descongestionarea traficului aerian. Boeing vede însă viitorul în multiplicarea liniilor naționale și internaționale. Este vorba în acest caz de legături *"dela un punct la altul"* care permit avioanelor de dimensiune medie să facă o legătură directă între orașe, fără a utiliza mari aeroporturi de tranzit. Este motivul pentru care constructorul american a preferat să lanseze modelul său 7E7 Dreamliner, un avion de cursă lungă de capacitate medie.

Rămâne de văzut, peste aproximativ zece ani, cine va avea dreptate în legătură cu dezvoltarea pieței avioanelor de mare capacitate. Până atunci, cele două grupuri nu încetează să se monitorizeze. Boeing mai afirmă că are un proiect pentru aparatul 747 modificat pentru a contracara aparatul A380. Airbus, la rândul său, a decis, în Decembrie 2004, să lanseze un nou model, A350, pentru a face față concurenței avionului 7E7, lansat în primăvară. O dovadă, dacă mai era nevoie de așa ceva, că nici unul din cei doi constructori nu înțelege să lase prea mult câmp liber celuilalt.

ULEIUL DE MĂSLINE AR AVEA VIRTUȚI ANTICANCEROASE

Lucrările cercetătorilor americani care au ajuns la această concluzie sunt publicate într'o ediție recentă a *"Analelor oncologiei"* - scrie cotidianul francez *Le Monde*.

O echipă de cercetători americani au scos în evidență proprietățile uleiului de măsline pentru lupta împotriva cancerului de sân. Această descoperire ar putea duce la punerea la punct a unui tratament. Cercetătorii explică faptul că o serie de experiențe realizate în laborator pe țesuturile de celule canceroase ale sânului au ilustrat faptul că acidul oleic reduce într'o proporție importantă nivelurile genei cancerogene denumită *"Her-2/neu"*, cunoscută în continuare sub denumirea de *"erb B-2"*, a afirmat doctorul Javier Menendez, dela școala de medicină Feinberg de pe lângă Universitatea Northwestern din Chicago, principalul autor al studiului.

În opinia lui, proporții ridicate de *"Her-2/neu"* sunt constatate în 20 la sută din cazurile de cancer al sânului și sunt legate de forme deosebit de agresive ale acestei maladii. Alte experiențe asupra acestor celule cancerogene au arătat, de asemenea, nu numai faptul că acidul oleic neutralizează gena *"Her-2/neu"*, dar că multiplică eficacitatea tratamentului cu anticorpi monoclonali, denumit trastuzumab (Hercepti), au mai afirmat cercetătorii. *"Așa-numitul regim alimentar mediteranean"* vizează în mod special gena *"Her-2/neu"*, una din cele mai importante în cancerul de sân, și permite prelungirea substanțială a vieții bolnavilor, au precizat cercetătorii.

"Rezultatele cercetărilor noastre tind, de asemenea, să confirme studiile epidemiologice care au arătat că așa-numitul regim alimentar <mediteraneean>, bogat îndeosebi în ulei de măsline, are efecte protectoare împotriva cancerului, maladiilor cardio-vasculare și fenomenului îmbătrânirii", a notat doctorul Menendez.

Virtuțile uleiului de măsline au fost recunoscute în mod oficial, la 2 Noembrie 2004, de către Agenția americană pentru reglementarea regimului produselor farmaceutice și alimentare (FDA).

ROMÂNIA, CU 15 ANI ÎN URMA BULGARIEI ÎN DOMENIUL CERCETĂRII

Cercetarea românească se află într'o situație dramatică. Producția științifică este cu mult sub potențialul uman al țării.

Într'un raport întocmit în 2002 de National Science Foundation din SUA, România figurează pe poziția 46 în clasamentul mondial al producției științifice, cu doar 34,2 lucrări științifice pe un milion de locuitori, în timp ce Iugoslavia este menționată cu 50,1, Belarus cu 54, Letonia cu 60,1, Lituania cu 62,1, Croația cu 73,3, Bulgaria cu 100,3, Estonia cu 175, Slovacia cu 190,1, iar Slovenia cu 271,3 lucrări.

O analiză din 2001 arată că, menținând viteza de creștere a productivității științifice dela acea dată și ținând cont de plafonarea producției științifice în celelalte țări, România va avea nevoie de 15 ani pentru a prinde din urmă Bulgaria, 30 de ani pentru Polonia și 60 de ani pentru Ungaria, raportând numărul de publicații la numărul de locuitori.

Până recent, această situație dramatică a fost negată de guvernare. De exemplu, în documentul *"Cercetarea, dezvoltarea și inovarea după doi ani de guvernare a PSD, 2001-2002"*, realizat de Ministerul Educației și Cercetării (MEC), situația cercetării se prezenta triumfalist, într'o manieră foarte similară rapoartelor din perioada comunistă. Printre *"rezultatele de excepție"* în cercetare cu care se lăudau atunci MEC și PSD erau tractorul forestier TAF și autoutilitara pentru întreținere a rețelei de iluminat ARO, exemple ridicole în situația în care, în zilele noastre, cercetarea de vârf se face în domeniul biotehnologiilor, naotehnologiilor sau tehnologiei informației. România are specialiști de elită în aceste domenii, dar ei lucrează, în general, în străinătate.

CEA MAI VÂRSTNICĂ MAMĂ DIN LUME

Nașterea, luna trecută, a unui copil de către o Româncă în vârstă de 67 de ani, după procreare asistată medical, a stârnit o anume consternare în lumea medicală, scrie cotidianul francez. În urma unei donări de ovule, acest copil a fost adus pe lume de cea mai vârstnică mamă cunoscută până în zilele noastre. Recordul nu îi impresionează deloc pe specialiști.

DOSARELE X, DIN NOU PE ECRANE

Binecunoscutul SF american *"Dosarele X"* va reapărea pe marile ecrane, având de această dată un final cu totul neașteptat, informează agențiile de presă internaționale.

Interpretul rolului principal, David Duchovny, a confirmat faptul că lucrează împreună cu regizorul serialului, Chris Carter, la un alt proiect, care speră că va fi lansat în cursul acestui an.

"Va fi un film de groază de neuitat. În viitoarea peliculă, personajele principale, agenții FBI Mulder și Scully, vor investiga un caz special, care nu are nimic de-a face cu viața extraterestră. Va fi vorba despre fenomene supranaturale", a declarat David Duchovny.

COTIDIANUL AMERICAN *"TE NEW YORK TIMES"* SE CONFRUNTĂ CU UNA DINTRE CELE MAI PROFUNDE CRIZE DIN ISTORIA SA

În prima jumătate a anului 2004, New York Times Digital a raportat un profit de 17,3 milioane de dolari. Ziarul cel mai faimos din lume își schimbă sediul: un nou zgârie-nori pe Eighth Avenue, proiectat de arhitectul italian Renzo Piano. Cu toate acestea, editorul ziarului, Arthur Sulzberger Jr. urmează să ia decizii drastice. După concedierea directorului Howell Raines, în urma unui scandal legat de anchete false, a sperat ca ziarul să ia imediat un nou curs. Nu a fost însă așa. S'a aliniat de partea lui John Kerry și a pierdut. Vânzările au scăzut mai ales în metropolă, scrie revista italiană *Panorama*, într'un articol semnat de Vito Taormina.

Cotidianul american *The New York Times* (NYT) trece prin una dintre cele mai profunde crize din istoria lui îndelungată, istorie care a început în acea foarte îndepărtată zi de Joi, 18 Septembrie 1851, când fondatorii săi, Henry Jarvis Raymond și George Jones, au proclamat în fața jurnaliștilor cărora le-au prezentat primul exemplar: *"Îl vom tipări în fiecare dimineață pentru un număr nedefinit de ani"*.

O frază profetică, chiar dacă astăzi viitorul NYT este incert: vechi probleme antreprenoriale și noi costuri de restructurare conturează scenarii financiare profunde. În plus, o serie de echivocuri a subminat credibilitatea unuia dintre cele mai respectate ziare anglosaxone, care astăzi înregistrează o periculoasă scădere a vânzărilor, mai ales în bastionul său, zona metropolitană a New York-ului.

The New York Times

Editorul Arthur Sulzberger Jr. este nevoit să ia acum decizii drastice. După concedierea directorului Howell Raines (implicat în scandalul anchetelor false) Sulzberger a sperat că ziarul va lua imediat un nou și prolific curs. Dar nu a fost așa. Mai întâi a fost bătălia în justiție pierdută de ziarista Judith Miller, recunoscută vinovată de un tribunal federal, pentru faptul că nu a dezvăluit sursele sale legate de o scurgere de informații între CIA și Casa Albă. Apoi a venit campania electorală pentru președinția SUA și NYT s'a aliniat deschis de partea candidatului democrat John Kerry. Linia politică promovată de noul director Bill Keller, atât de critică la adresa lui George W. Bush și a Administrației sale, a îndepărtat o felie consistentă de cititori moderați și a creat chiar divizări în cadrul redacției. După două luni de incertitudine, în prezent un suflu de echilibru în NYT este adus de articolele unor reputați comentatori neoconservatori (respectați și de democrații moderați) precum David Brook, în timp ce fostul director al publicației *Life*, Daniel Okrent, numit garant al cititorului, propune săptămânal o rubrică bazată pe observațiile publicului. Un comentariu al său, intitulat *"Este New York Times un ziar liberal? Desigur"*, a reaprins dezbaterea.

Totuși, pentru NYT nu este vorba numai de o criză de identitate. Editorul Arthur Sulzberger Jr., 53 ani, se confruntă cu o schimbare istorică tot atât de riscantă: un nou zgârie-nori pe Eighth Avenue, proiectat de arhitectul Renzo Piano, va deveni curând sediul ziarului cel mai faimos din lume.

Sulzberger Jr. a vândut deja pentru cifra-record de 175 milioane de dolari clădirea de pe 43-th Street, care găzduiește actualul sediu al ziarului. Dar adversarii noului proiect acuză că această vânzare s'a realizat datorită legăturilor editorului cu unii exponenți politici ai New-York-ului. Reproș evident negat de Sulzberger Jr., editorul care joacă întotdeauna în atac.

Imperiul lui Sulzberger Jr. cuprinde și alte 16 cotidiene, printre care prestigiosul *The Boston Globe* și opt posturi de televiziune. Viitorul, așa cum susține fervent Sulzberger Jr., este Web-ul: într'adevăr, în prima jumătate a anului 2004, New York Times Digital (care include Boston.com și Nytimes.co)/ a adus un profit de 17,3 milioane de dolari. O cifră care a întrecut orice așteptări. Semnale negative au venit însă de pe Wall Street: valoarea acțiunii NYT a fost de circa 40 de dolari, cu 25 la sută mai puțin decât în urmă cu un an și jumătate.

ECONOMICE

FIRMELE ROMÂNEŞTI SE VÂND MAI BINE

Companiile româneşti au devenit anul acesta mai atractive. Oamenii de afaceri autohtoni le-au *"crescut"*, iar acum le vând cu zeci de milioane de dolari.

Fuziunile şi achiziţiile din România în primele 11 luni ale anului 2004 se ridică la 717 milioane de dolari, adică 651 de milioane de euro, conform raportului bianual al companiei de consultanţă KPMG. Suma totală consemnează o creştere de 28,7% faţă de anul 2003. Datele nu in-clud veniturile din privatizări, precizează raportul.

KPMG este de părere că firmele infiinţate sau privatizate în anii '90 au ajuns la maturitate. Acest lucru ar creea premisele vânzării lor către companiile regionale şi internaţionale. În industrie şi sectorul financiar tranzacţiile înregistrate de KPMG au ajuns la 20 sau chiar 50 de milioane de euro. În plus, numeroşi oameni de afaceri români iau în considerare ideea vânzării unor părţi din afacerile pe care le-au pornit, pentru sume de 5 - 10 milioane de euro, fondurilor de investiţii sau companiilor locale sau regionale. *"Ca urmare a trendului crescător al economiei româneşti, piaţa de fuziuni şi achiziţii a crescut semnificativ în 2004 şi se află în perioada de creştere accentuată în următorii ani. Creşterea este dată de mai multi factori care se suprapun şi sunt impulsionati de creşterea economică şi perspectivele aderării la Uniunea Europeană"*, a spus Herve Richard, Financial Advisory Services Partner KMPG România.

La nivel mondial, fuziunile şi achiziţiile ar urma să atingă valoarea de 1.675 de miliarde de dolari, în creştere cu 40% faţă de anul trecut. Media pe tranzacţie pe plan mondial este de aproximativ 80 de milioane de dolari. 2004 a fost primul an de creştere după patru ani de declin constant. Anul precedent a consemnat un declin de 15% al valorii tranzacţiilor şi de 25% în cazul numărului de firme, arată KPMG.

ADMINISTRAREA AVERILOR -AFACEREA VIITORULUI-

Evoluţia firmelor de management financiar, care gestionează averile marilor bogătaşi ai lumii, va depăşi, în următorii ani, creşterea economică mondială, pe fondul concentrării accentuate a averilor, potrivit lui Ian Mackenzie, vicepreşedintele diviziei britanice a societăţii Capgemini.

"Bogaţii devin din ce în ce mai bogaţi şi această tendinţă nu se va modifica", a declarat Mackenzie. Valoarea activelor aflate în posesia bogătaşilor, milionari sau miliardari în dolari, va înregistra o rată de creştere anuală de şapte la sută până în anul 2008, ajungând la 40.700 de miliarde de dolari, dela 28.800 de miliarde de dolari în anul 2003, potrivit celei mai recente ediţii a raportului privind averile deţinute în lume, realizate de companiile financiare Merrill Lynch şi Capgemini.

În lume există aproape 7,7 milioane de milionari şi miliardari în dolari. Rata de creştere, mult peste prognozele expansiunii economiei mondiale pentru perioada 2005-2008, demonstrează fără echivoc cum creşterea inegalităţii economice duce la explozia averilor celor bogaţi. Sectorul managementului averilor celor mai bogaţi oameni este fragmentat în sute de firme, situate în centre precum Londra, Elveţia sau Luxemburg. Perspectivele sectorului sunt foarte optimiste, în special în zonele cu dezvoltare rapidă din Asia. Pentru a profita de această prognoză, bănci importante precum UBS (Elveţia) şi Barclay's (Marea Britanie) au decis să facă, în ultimele luni, câteva achiziţii în domeniul managementului averilor.

Potrivit raportului întocmit de Capgemini, numărul milionarilor şi miliardarilor din zona Asia-Pacific va creşte cu 7,4 la sută în perioada 2003-2008, al celor europeni cu 4,1 la sută, iar numărul bogaţilor din America de Nord va avansa cu 10,7 la sută.

COLONIALISM ÎN STIL CHINEZESC

China *"învadează"* Africa. Şi nu de azi, ci, dacă privim mai atent, este o poveste de câteva secole. Într'adevăr, prima hartă a continentului african datează din 1389 şi este o hartă chineză; prin urmare, cu mai bine de un secol înainte ca Africa să fie *"descoperită"* de navigatorii europeni. Să fie oare un semn? Tot ce se poate. Simbolic vorbind, este vorba de un cerc care azi se închide, contururile nemaifiind trasate pe mătase, ci în sunetul semnăturilor pe contracte miliardare, notează autorul articolului din *Avvenire*.

La ora actuală, prezenţa Chinei în Africa înseamnă comerţ, lucrări de anvergură şi materii prime: o piaţă care se deschide, resurse care se duc. Iar în ce priveşte Africa, înseamnă *"conturi"* sunt puţine, cifrele fiind în mod constant cele spectaculoase ale boomului chinez. În special începând din anul 2000, adică de când această pătrundere a devenit mai consistentă şi sistematică: comerţul dintre ţările africane şi China a trecut dela 6,48 miliarde de dolari în 1999 la 10 miliarde în 2000, pentru a sări la 18,55 în 2003. Iar în primele şase luni ale anului 2004 au atins cifra de 12,68 miliarde de dolari. Este vorba de cifre derizorii dacă le comparăm cu totalul exportului chinez (ele reprezentând doar 2,3 la sută). Dar nu este decât începutul. Obiectivul este acela de a se ajunge la 30 de miliarde de dolari în interval de trei ani.

"Cred că ne aşteaptă un viitor strălucitor", a declarat ambasadorul chinez în Africa de Sud, Liu Guijin, făcându-se purtătorul de cuvânt al unui optimism împărtăşit la două continente distanţă. *"Guvernele africane se pronunţă în favoarea prezenţei aici a companiilor chineze, în aşa fel încât să poată crea un fel de echilibru dată fiind situaţia actuală de dominare a companiilor occidentale care deţin controlul asupra resurselor africane"*. Dar tot Liu Guijin a recunoscut că *"în ultimii ani, China a acordat o mare atenţie exploatării resurselor naturale africane"*.

China importă din Africa următoarele: aur, diamante şi platină din Africa de Sud, această ţară fiind primul partener comercial cu 5,7 miliarde de dolari schimburi realizate în primele luni ale anului 2004, cu 50 la sută mai mult faţă de anul precedent; fosfaţi şi cobalt din Maroc, bumbac din Egipt, cacao şi material lemnos din Cote d'Ivoire, mangan din Gabon, diamante, fier şi lemn din Republica Centrafricană. Dar China importă mai cu seamă petrol. Creşterea economică impresionantă a gigantului asiatic se traduce printr'o cerere tot mai consistentă de surse energetice. Aşa se explică interesul guvernului dela Beijing faţă de regiunile caucaziene, ţările arabe şi tot mai mult interesul faţă de Africa. Ţiţeiul african reprezintă la ora actuală 25 la sută din importurile chineze, şi ar putea ajunge, după toate probabilităţile, la 30 la sută în câţiva ani. Principalul şi discutatul partener este Sudanul. Dar acorduri avantajoase au fost semnate şi cu Algeria, Gabon, Niger şi Ciad, în timp ce sunt în curs tratative cu Republica Centrafricană, Angola şi Congo pentru prospecţiuni şi producţie. În Sudan, societatea naţională *"China National Petroleum Corporation"* este principalul partener al guvernului islamic din Khartum, din nou ameninţat cu sancţiuni în Septembrie 2003 pentru încălcările grave ale drepturilor omului în regiunea occidentală Darfur. Ameninţări care au rămas astfel la sediul Consiliului de Securitate al ONU tocmai din cauza opoziţiei Chinei...

Petrolul sudanez este exploatat şi de Malayezia şi mai ales de India, celălalt gigant asiatic interesat de Africa, care a ridicat în Ianuarie 2003 cotele societăţii canadiene Talisman, constrânsă să părăsească Sudanul după ce a fost acuzată de complicitate cu guvernul dela Khartum pentru încălcări ale drepturilor omului, genocid, epurare etnică şi sclavie. Aceleaşi acuzaţii au fost adresate de către asociaţia internaţională *"Human Rights Watch"* şi Chinei, care, în plus, se numără printre principalii furnizori de arme pentru regimul dela Khartum împreună cu Rusia (care totuşi exploatează petrol şi gaz din Sudan). Sunt *"arme"* folosite în cursul războiului de un deceniu împotriva Sudului, dar şi pentru a face *"tabula rasa"* în regiunile petrolifere, unde mii de persoane au fost ucise şi cel puţin o sută de mii constrânse să fugă pentru a permite companiilor petrolifere să acţioneze nederanjate.

Unul din capitolele cele mai substanţiale ale cooperării chino-africane se referă la sectorul militar. Angola lui Eduardo Dos Santos, care a folosit petrolul pentru a alimenta conflictul civil de un deceniu, astăzi trage cu ochiul Chinei pentru vânzarea ţiţeiului, dar şi pentru achiziţionarea de material de război şi antrenarea instructorilor militari angolezi. Zimbabwe condus de Robert Mugabe, izolat pe plan internaţional, a găsit un nou aliat în China, care într'adevăr a fost acuzată că vrea să-i vândă noi bombardiere de vânătoare şi că se pare că a predat deja două încărcături de mijloace blindate şi diferite echipamente în schimbul unor contracte în sectorul energetic, al transporturilor, al minelor şi al telecomunicaţiilor.

Încă din anul 2000, guvernul dela Harare a achiziţionat puşti chinezeşti în valoare de un milion de dolari în schimbul câtorva chintale de fildeş. Dar contracte sau acorduri militare au fost stipulate şi cu Congo-Brazzaville, Republica Centrafricană, Burkina Faso, Senegal, Ciad, Liberia şi Republica Democratică Congo pe vremea lui Laurent Desire Kabila. În timp ce în Liberia, guvernul chinez a inaugurat o prezenţă inedită ca forţă de interpunere, trimiţând aproximativ 500 de forţe de menţinere a păcii. China nu este o debutantă în această politică, pe care a experimentat-o în anii '60 şi '70, când a sprijinit mai multe mişcări de eliberare.

GERMANIA SE APROPIE DE UN RECORD, 5 MILIOANE DE ŞOMERI

Guvernul german se aşteaptă ca cifra şomerilor să atingă cinci milioane, cel mai ridicat nivel al persoanelor fără loc de muncă din ultimii 60 de ani.

"Hartz IV", aşa cum este numit proiectul de reformă din legislaţia muncii, instituit de cancelarul Gerhard Schroder, a intrat în vigoare luna aceasta şi are ca element central includerea mai multor sute de mii de Germani care primeau ajutoare de şomaj pe lista celor care îşi caută un loc de muncă.

Guvernul avertizase anterior că implementarea programului Hartz IV va duce automat la o creştere substanţială a cifrelor statistice privind şomajul în statul european cu cea mai puternică economie.

Cu toate acestea, depăşirea pragului psihologic de cinci milioane de şomeri, supune credibilitatea guvernului la o grea încercare în prima jumătate a anului, după care se aşteaptă o scădere a şomajului, *"călcâiul lui Ahile"* al economiei federale.

Wolfgang Clement, ministrul Economiei, ocolise într'o primă fază să divulge cifra şomerilor din Germania: *"Nu pot să vă spun nimic despre cifra exactă a şomerilor. Ceea ce vă confirm, însă, este faptul că va fi mai mare decât tot ce aţi văzut până acum"*, a declarat Clement.

FIRMELE ROMÂNEŞTI NU CUNOSC LEGISLAŢIA EUROPEANĂ, DAR ABIA AŞTEAPTĂ SĂ INTRE PE PIAŢĂ

Aparent paradoxal, cu toate că doar 4% din firmele româneşti cunosc legislaţia Uniunii Europene, 78% dintre acestea s'au declarat a fi optimiste sau foarte optimiste în perspectiva intrării pe Piaţa Unică, după cum reiese dintr'un studiu Eurochambers, realizat în 2004 şi preluat recent de Camera de Comerţ şi Industrie a României (CCIR).

Spre comparaţie, în Bulgaria, doar 9% din firme cunosc legislaţia, dar numai 74% din acestea sunt optimiste în ceea ce priveşte aderarea. Firmele româneşti par a fi mai puţin informate asupra acquis-ului comunitar, faţă de anul 2003. Astfel, 4% din repondenţi sunt complet informaţi, în scădere cu 2% faţă de 2003, iar 52% sunt parţial informaţi, faţă de 62% în anul precedent, după cum reiese din studiul realizat pe un eşantion de 4.100 de companii româneşti. De asemenea, în prezent, 32% din firme nu deţin nici o informaţie în ceea ce priveşte legislaţia UE, 5% nu manifestă nici un interes, iar 6% nu sunt informate despre existenţa legislaţiei. În Bulgaria, care este programată pentru aderare în acelaşi timp cu România, la 1 Ianuarie 2007, 9% din firme cunosc complet legislaţia, 69% o cunosc doar parţial, 13% din companii nu deţin nici o informaţie. În rest, 7% din firmele bulgăreşti nu sunt interesate de acquis-ul comunitar, deoarece activează doar pe piaţa internă, şi 2% nu ştiau despre existenţa legislaţiei UE. Studiul realizat relevă stadiul îngrijorător în care se află companiile româneşti în ceea ce priveşte pregătirea implementării acquis-ului comunitar. Astfel, 56% din agenţii comerciali intervievaţi nu au început încă să ia nici o măsură în acest sens, faţă de 41% din firmele bulgăreşti. 33% din companiile din România şi 48% din cele din Bulgaria deţin un program în curs de implementare, dar rezultatele implementării s'au dovedit a fi nesatisfăcătoare. Restul companiilor, 4% din cele româneşti şi 10% din cele bulgăreşti susţin că termenul-limită pentru aderare este prea scurt. În prezent, după cum reiese din studiul realizat de Eurochambers, doar 8% din firmele din România au făcut o estimare a costurilor de armonizare cu acquis-ul. Dintre acestea, 43% au estimat costurile sub 0,5 milioane de euro, în timp ce 40% se aşteaptă ca acestea să depăşească 1,5 milioane de euro.

COLUMBUS TRAVEL SERVICE LIMITED

CELE MAI SCĂZUTE PREŢURI DIN TORONTO SPRE BUCUREŞTI, TIMIŞOARA, BUDAPESTA ŞI ORICE DESTINAŢIE ÎN EUROPA DE VEST, CU POSIBILITATEA ÎNCHIRIERII DE AUTOTURISME

Bilete de avion din Bucureşti, Timişoara sau Budapesta pentru cei care doresc să vă viziteze

VĂ OFERIM VACANŢE DE NEUITAT, ÎN CARAIBE, CUBA, MEXIC, SAU ÎN ALTE LOCURI, LA PREFERINŢA DVS.

Contactaţi-ne la Tel: (416) 224 5800
1-866-853-9304
311 Shepard Avenue E. Toronto Ont.

SPORT

ANTRENORUL OCTAVIAN BELU A DEMISIONAT DIN NOU

Antrenorul Octavian Belu a demisionat dela conducerea lotului feminin de gimnastică, *"Am luat hotărirea să demisionez în primul rând din cauza faptului că văd, din ce în ce mai clar, că atacurile se mută dela mine către alte persoane, respectiv copilul meu, că preocuparea legată de latura profesională începe să dispară şi creşte preocuparea legată de viaţa mea privată. Şi dacă am acceptat toate aceste atacuri, şi cât ai fi fost de murdare, le-am considerat nişte atacuri pe care pot să le accept şi să le demontez în timp, atacurile celelalte legate de viaţa mea privată şi de copilul meu nu le mai pot accepta. Este o decizie unilaterală, demisia mea se găseşte deja la federaţie, în termenii juridici cei mai precişi"*, a declarat Belu.

Octavian Belu

Decizia de a demisiona este urmare a dezvăluirilor din presă privind viaţa sa privată şi a procesului intentat de fosta componentă a lotului olimpic, Oana Petrovschi.

Secretarul general al Comitetului Olimpic şi Sportiv Român (COSR), Ioan Dobrescu, a declarat că nu este surprins de decizia lui Belu. *"Sincer nu este vorba despre o surpriză. M'am temut de reacţia asta"*, a spus Dobrescu.

Antrenorul Octavian Belu, aflat la lot din 1981, alături de Mariana Bitang, a obţinut peste 300 de medalii cu echipa de gimnastică a României. Belu a demisionat de mai multe ori dar a revenit de fiecare dată.

ANTRENORII DELA GIMNASTICĂ IAU BANU DELA ELEVELE LOR

Antrenorul Octavian Belu a recunoscut, în faţa instanţei, că a primit bani de la Oana Petrovschi, precizând că suma i-a fost dată potrivit unei reguli neoficiale mondiale, practicată la competiţii private unde antrenorii nu primesc bani dela organizatori.

Antrenorul Belu a explicat astfel instanţei civile a Tribunalului Bucureşti că a primit aproximativ trei mii de euro dela fosta gimnastă Oana Petrovschi, dar că nu a forţat-o să facă acest lucru şi nu a condiţionat primirea acestei sume de prezenţa tinerei la competiţiile sportive.

"Recunosc că am primit astfel de sume de bani dela Oana Petrovschi, nu i-am cerut acest lucru în mod expres, nu am avut discuţii pe această temă, procentul este aleator şi reprezintă un gest de recunoştinţă a contribuţiei antrenorilor la performanţele sportivilor.

Gestul nu este o regulă, este ocazional, fiind permis la competiţiile private, foarte puţine de altfel, unde antrenorii nu primesc sume de bani dela organizatori. Este o regulă în sportul de performanţă mondială", a spus Octavian Belu.

MARIUS MITU, LOCUL TREI ÎN CLASAMENTUL CELOR MAI BUNI JUCĂTORI DIN BELGIA

Mijlocaşul român Marius Mitu, care evoluează la formaţia Lierse, a ocupat locul trei în clasamentul celor mai buni jucători din campionatul Belgiei.

Mitu a obţinut 71 de puncte în clasamentul trofeului care poartă denumirea *"Pantoful de Aur"*.

Pe primul loc s'a clasat fotbalistul formaţiei Anderlecht Bruxelles, Vincent Kompany, cu 507 puncte, urmat de Luigi Pieroni, de la Mouscron, transferat între timp la Auxerre, cu 104 puncte.

Pe locul patru s'a clasat suedezul Christian Wilhelmsson, cu 70 de puncte, iar poziţia a cincea a fost ocupată de croatul Bosko Balaban, dela FC Bruges, cu 69 de puncte.

Marius Mitu

VALI NĂSTASE, FUNDAŞUL DE FIER CU CARE SE MÂNDREŞTE BOLOGNA

Experienţa cumulată în România şi în eşalonul secund din Italia, la Genoa şi Palermo, i-a permis fostului jucător dinamovist să poată face faţă cu brio cerinţelor din cel mai aprig campionat din lume, Serie A.

După trei ani în fotbalul italian, Vali Năstase dovedeşte că este un fundaş de mare clasă, confirmând prin evoluţiile sale sigure la Bologna. *"În cateva luni, a progresat atât de mult, încât nimeni nu visa vreodată, iar când antrenorul Carlo Mazzone il trimite pe teren, defensiva sa este beton"*, scrie cu satisfacţie presa din oraşul aflat la umbra potentului Milano.

La 30 de ani, Năstase este un fotbalist uns cu toate alifiile: a evoluat de 205 ori în campionatul României, pentru Gloria Bistriţa, FC Argeş şi Dinamo, iar la Genoa şi Palermo a învăţat rigorile jocului din Italia, unde fundaşii nu au voie să greşească. Nu se mai sperie de nimic, iar Bologna începe să semene a echipă care se poate lupta dela egal la egal cu granzii din Serie A. Jurnaliştii italieni îl consideră pe Năstase ca fiind unul dintre cei mai valoroşi fotbalişti din echipa Dinamo care câştiga în 2000 şi 2002 campionatul României, *"unii îndrăgostiţi de gol, alţii cu menirea de a salva echipa dela primirea golurilor"*, iar mulţi au ajuns în străinătate. Mutu i-a fost coechipier în prima parte a campionatului 1999- 2000, plecând apoi la Inter, Verona, Parma, Chelsea şi acum Juventus. Colegul de linie al lui Năstase, Ciobotariu, internaţional român la acea vreme, a ales Belgia, trecând pe la Standard Liege, Mons şi Anvers, înainte de a se întoarce la Dinamo, iar Marius Niculae a preferat Portugalia, semnând pentru Sporting Lisabona. De mână cu Mihalcea, Vali Năstase a plecat în Italia, la Genoa, însă nici unul nu s'a impus la această echipă. După şase luni, drumurile lor s'au despărţit, Mihalcea ajungând la Verona, iar Năstase la Palermo, pentru ca acum primul să se întoarcă la Dinamo, iar cel de-al doilea să joace în Serie A, la Bologna.

"Năstase nu a dorit să se întoarcă în ţara lui, considerând că poate face faţă celor mai înalte rigori. Ambiţia l-a menţinut la vârf", se mai scrie în presa italiană. *"Seria A nu se poate compara cu prima divizie din România. În Italia evoluează cei mai buni atacanţi din lume şi trebue să fii în permanenţă concentrat"*, explica Năstase jurnaliştilor atunci când era prezentat ca jucător al Bolognei. De atunci, a prins 11 meciuri în tricoul roşalbastru, ceea ce dovedeşte că ştie ce trebue să facă pe teren.

DANIEL PANCU: "ŞAHTIOR MI-A FĂCUT O OFERTĂ PE CARE AM REFUZAT-O"

Daniel Pancu

Fotbalistul lui Beşiktaş, Daniel Pancu, a declarat, într'un interviu apărut în cotidianul *Hurriyet*, că a refuzat o ofertă dela echipa Şahtior Donetk, pregătită de tehnicianul român Mircea Lucescu. *"Şahtior Donetk mi-a făcut o ofertă pe care am refuzat-o, deoarece ultimul loc în care voi juca, după Beşiktaş, va fi Spania. Fiecare jucător are un vis, iar al meu este campionatul Spaniei"*, a spus Pancu, care a precizat că nu va evolua în Turcia la altă echipă în afară de Beşiktaş.

FEDERAŢIA DE FOTBAL TREBUE SĂ SE ÎMPRUMUTE PENTRU A SUPRAVIEŢUI

Federaţia de fotbal o duce destul de rău cu banii. Proiectul de buget pentru 2005, aprobat de Comitetul Executiv, are prevăzute la capitolul venituri 5.856.000 de euro, în timp ce cheltuielile estimate se anunţă a fi de 7.081.400. După cum se poate observa, apare un deficit de aproximativ un milion de euro, pentru care FRF are misiunea să găsească o soluţie cât mai repede. Naşu´ a mărturisit că este în căutarea unor noi parteneri, fiind în discuţii cu mai mulţi potenţiali sponsori. Dacă nu se ajunge la un acord cu aceştia, *"în cel mai rău caz avem în calcul contactarea unui credit de un milion de euro"*, a mărturisit Mircea Sandu.

Întrebat de ce nu vin sponsorii la echipa naţională, Naşu´ a declarat: *"Cred că unele fonduri au fost dirijate. BCR a sponsorizat cu 800 de milioane o echipă din Divizia A, în timp ce noi nu am reuşit să atragem un asemenea venit. Nici când Naţionala s'a calificat nu au venit prea multe fonduri. Din cauza scandalurilor din fotbalul românesc, cum au fost acuzaţiile la adresa arbitrilor sau jocurile strategice, sponsorii au stat departe"*, a fost de părere preşedintele FRF.

ROMÂNIA UN LOC ÎN SUS ÎN FIFA

Echipa naţională a României ocupă locul 28, cu 664 de puncte, în clasamentul FIFA Coca-Cola dat publicităţii la Nyon, a anunţat site-ul oficial al forului mondial. România a urcat o poziţie faţă de luna Decembrie, depăşind reprezentativa Arabiei Saudite. Adversarele României în preliminariile Cupei Mondiale din 2006 ocupă următoarele poziţii: Cehia - 4, Olanda - 6, Finlanda - 43, Macedonia - 93, Armenia - 120 şi Andorra - 141.

MEDALIE DE AUR PENTRU ROMÂNIA LA CM TINERET

Echipajul feminin al României, format din Maria Spirescu şi Viorica Ţigău, a câştigat, medalia de aur la Campionatele Mondiale de Bob pentru tineret dela Winterberg, Germania.

"Pentru bobul românesc este o performanţă senzaţională. În România, noi nu am reuşit încă să înghetăm pârtia, problemă cu care ne confruntăm an de an," a declarat preşedintele Federaţiei Române de Bob şi Sanie, Gabriel Popescu.

MUTU A PREFERAT JUVENTUS

Atacantul Adrian Mutu, care a fost suspendat pentru dopaj până în data de 18 Mai, a preferat să semneze un acord cu gruparea Juventus Torino în dauna clubului AC Milan, a anunţat site-ul *"sports.it"*.

Milanezii i-au oferit lui Mutu un contract pe două sezoane cu un salariu anual de 4,5 milioane de euro, dar internaţionalul român a preferat oferta venită dela Juventus, contract pe cinci sezoane şi un salariu anual de două milioane de euro plus eventuale alte prime.

Adrian Mutu

KEŞERU, PERLA GALBENĂ

Site-ul postului TV francez TF1 notează, într'un articol intitulat *"Keşeru, perla galbenă"*, că preşedintele clubului FC Nantes, Jean-Luc Gripond, ar trebui să facă un efort pentru a-l mai păstra câţiva ani la formaţia franceză pe atacantul român Claudiu Keşeru.

"Keşeru aşteaptă încă să semneze primul său contract ca fotbalist profesionist. Este evident că puştiul ştie bine ce vrea. La sfârşitul lunii Decembrie nu a reuşit să ajungă la un acord cu conducerea clubului, ceea ce ar trebui să fie un avertisment pentru preşedintele Jean-Luc Gripond, să facă un efort pentru a-l mai păstra pe Român cel puţin câţiva ani. Altfel, în ritmul în care evoluează lucrurile, cei care au ratat transferul său în vara lui 2003" (n.r. - când a fost achiziţionat de FC Nantes) *"ar putea să-şi asigure serviciile jucătorului la finalul sezonului"*, scrie sursa citată, care apreciază că atacantul român poate ajuta formaţia FC Nantes, aflată pe locul 15 în clasament, să se menţină în Ligue 1 şi chiar să ocupe o poziţie mai bună la sfârşitul sezonului.

Sursa citată îi întrevede *"un viitor mare"* atacantului român la FC Nantes, formaţie la care mai evoluează şi Florin Bratu.

GOLGETERUL DIVIZIEI A ÎN CHINA, PENTRU 11 LUNI

Golgeterul divizei A, Ionel Dănciulescu dela Dinamo, a semnat pe 11 luni cu echipa chineză Shandong Luneng, clasată pe locul 2 în campionat. El negociase cu echipa Shenzen Jianlibao, dar tratativele au eşuat

Ionel Dănciulescu

GIOVANI BECALI ATACAT DE TURCI

Cotidianul *Hurriyet* susţine că agentul FIFA, Ioan Becali, reprezintă motivul pentru care fotbaliştii români nu mai sunt doriţi la Galatasaray.

"Persoana care i-a răcit atât de mult pe galben-roşii de Români şi chiar i-a adus în situaţia să îi urască pe Români este Giovani Becali. El, care a fost cândva şi impresarul lui Hagi şi Popescu, a păcălit gruparea Galatasaray la toate transferurile anterioare."

"Impresarul român a făcut apel la UEFA, în urmă cu doi ani, când Hagi şi Popescu s'au despărţit de Galatasaray, pentru ca gruparea să îi plătească lui Hagi restanţa de 1,5 milioane de dolari şi lui Popescu restanţa de 750.000 de dolari. Conducerea galben-roşie a avut multe dureri de cap din cauza acestei probleme şi a fost nevoită să se zbată luni întregi", se menţionează în *Hurriyet*.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

CASELE S'AR PUTEA SCUMPI CU 45% ÎN 2005

După creşterea masivă a preţurilor din anul 2003 - ca urmare a introducerii creditului ipotecar - şi una ceva mai lentă a acestora în 2004, specialiştii prognozează un an foarte greu pentru cei care şi-ar dori o casă. Spre deosebire de alte ţări europene în care preţurile caselor au bubuit odată cu intrarea în Uniunea Europeană, România va simţi efectele integrării chiar din acest an.

Certitudinea semnării tratatului de aderare la UE a adus o exaltare printre vânzători, care visează că vor obţine peste noapte preţuri ca la Paris. Astfel, preţurile au crescut aberant, fără justificare. Apoi, liberalizarea contului de capital în luna Aprilie va însemna, pe înţelesul tuturor, că orice străin cu bani va putea să investească la noi fără probleme.

Şi ce investiţie este mai bună şi mai sigură decât cea imobiliară? Or, pentru un investitor străin chiar şi o vilă în cea mai luxoasă zonă a Capitalei este mai ieftină decât una în Franţa, Italia sau Germania.

Se estimează că liberalizarea va duce la majorări cu 20-25%, având în vedere circulaţia de capitaluri pe o piaţă considerată *"virgină"* din punctul de vedere al investitorului străin.

Pe de altă parte, fluctuaţiile cursului de schimb pe piaţa românească, înregistrate în ultima perioadă şi prognozate pentru încă 3-4 luni de acum încolo, au mai cauzat o creştere de câteva procente.

"Vânzătorii de apartamente au majorat preţul cu scăderea euro - cam 10% - pentru a recupera din pierderea suferită de moneda europeană", ne-a declarat dr. Artur Silvestri, consultant imobiliar şi preşedintele Patronatului Imobiliar din România. Şi nu în ultimul rând, piaţa va fi bulversată de trecerea la leul greu, chiar dacă la vară abia se lansează.

"Primele semne vor apărea în Martie, odată cu obligaţia de a se afişa preţurile în leul greu."

"În alte ţări, ce au înregistrat acest moment, creşterile tacite de preţuri (cu 10-25% din valoarea iniţială) au început înainte de denominare", se arată în prognoza S.G.A. România - Institutul de Consultanţă Imobiliară. Toate evenimentele aşteptate pentru 2005, cumulate, ar putea duce la o majorare însă mult mai mare: circa 45%.

"Consecinţele vor exista, cu siguranţă, fără a se putea face acum altceva decât calcule teoretice. Există voci care prevăd majorări automate de preţuri de până la 30% şi chiar 45% prin intervenţia acestor două momente (n.r. leul greu şi liberalizarea contului de capital), dar nu există alt gen de argumente decât precedentul produs pe alte pieţe", precizează raportul.

Afacerea anului: terenul agricol

Prognoza făcută de S.G.A. România - Institutul de Consultanţă Imobiliară dă şi un sfat pentru cei care vor să investească în domeniul imobiliar. Terenurile agricole vor fi vedeta anului 2005.

Deja extrem de căutate încă din vara anului 2004, preţurile în acest domeniu au crescut cu până la 80% anul acesta, iar în 2005 e posibil ca preţurile să crească şi cu mai mult de 100% faţă de cele practicate acum.

Apartamentele la bloc pierd teren în faţa caselor

Dr. Artur Silvestri precizează însă că toate aceste scumpiri nu vor afecta preţurile apartamentelor din blocurile de locuinţe. Preţurile la vânzarea de apartamente în blocuri de locuinţe se vor aşeza în datele fireşti (cu fluctuaţii de doar 8-10%).

Deoarece *"apartamentul"* începe să piardă din interes ca obiectiv preferat şi locul său este luat de *"casă pe pământ"*, în plus preţurile apartamentelor au depăşit cu mult valoarea lor reală. Dezvoltarea cartierelor de vile va deveni o mare afacere în 2005 şi tot mai mulţi antreprenori vor apărea pe piaţă. Efectele vor fi ajustarea preţurilor şi includerea unor mecanisme de finanţare mai puţin rigide.

CONSTANTINESCU SE OPUNE UNIFICĂRII CREŞTIN DEMOCRAŢILOR

Liderii Acţiunii Populare refuză unificarea cu PNŢCD şi URR în vederea construirii unui Partid Popular pe motiv că acţiunea ar fi doar o operaţie de imagine. *"Manifestul popular"* care întăreşte formarea unui nou partid popular creştin-democrat, semnat de PNŢCD şi URR, la care au aderat AP şi PCD, nu reprezintă decât o simplă *"operaţie de imagine"*, au precizat liderii AP, în urma reuniunii Biroului Executiv al formaţiunii. În opinia acestora, spiritul manifestului a fost *"deturnat şi prefăcut într'o simplă operaţie de imagine, care substituie unei mişcări reale de unificare o negociere la vârf, minoră şi limitată, între PNŢCD şi URR"*, se arată într'un comunicat de presă.

Totodată, conducerea AP s'a arătat nemulţumită de faptul că, deşi a semnat Manifestul Popular, reprezentanţii PNŢCD şi URR nu s'au consultat cu cei ai AP pentru susţinerea Legii Lustraţiei sau în vederea alegerilor pentru Primăria Capitalei. De asemenea, în comunicatul remis redacţiei, se arată că liderii URR, grupare *"insuficient"* reprezentată în teritoriu, sunt preocupaţi numai de fuziunea cu PNŢCD şi nu de o colaborare deschisă cu reprezentanţii AP. Luând în considerare aceste motive, Biroul Executiv a hotărît să adopte un moratoriu de 6 luni pentru orice decizii majore privitoare la politica de fuziuni, asupra căreia va statua printr'un congres organizat în Iunie 2005.

PREŞEDINTELE BĂSESCU: ROMÂNIA ESTE AFECTATĂ DE UN FENOMEN SIMILAR CELOR DE TIP MAFIOT

Preşedintele român Traian Băsescu a declarat la şedinţa de bilanţ a Ministerului Public că, în momentul de faţă, se vede că România este afectată de un fenomen similar celor de tip mafiot şi le-a spus procurorilor că aderarea la Uniunea Europeană depinde de combaterea corupţiei la nivel înalt.

Potrivit agenţiei *Mediafax*, procurorul general Ilie Botoş a estimat la 1,5 miliarde de dolari pe lună rulajul activităţilor ilicite în România şi a spus că economia subterană este sprijinită de oameni politici şi dirijată de persoane din structuri poliţieneşti.

LEUL S'A APRECIAT ÎN ANUL 2004 CU 10,82 LA SUTĂ.

Moneda naţională s'a apreciat în anul 2004 cu 10,82 la sută faţă de dolarul american (3.528 unităţi), Banca Naţională a României (BNR) comunicând Vineri, 31 Decembrie, un curs de 29.067 lei pentru un dolar, faţă de 32.595 lei la începutul anului.

In ultimul timp, leul a câştigat 53 de unităţi faţă de dolar. Pe parcursul anului 2004, cursul dolarului a atins un maximum de 34.337 lei pe 17 Mai, iar pe 3 Decembrie a atins cea mai joasă cotaţie, de numai 28.274 lei.

Comparativ cu moneda unică europeană, leul s'a apreciat cu 3,53 la sută, câştigând 1.454 de unităţi în anul în curs, un euro fiind cotat la 41.117 lei la data de 1 Ianuarie 2004, în timp ce cursul de referinţă comunicat Vineri, 31 Decembrie, de către BNR, a fost de 39.663 lei pentru un euro. Tot pe 3 Decembrie, moneda europeană ajungea la cea mai scăzută cotaţie de-a lungul acestui an, de numai 37.560 lei.

Dela sfârşitul lunii Octombrie, moneda naţională a cunoscut o apreciere constantă faţă de euro şi dolar, accentuată în a doua parte a lunii Noembrie, după ce Banca Naţională a României (BNR) a decis să-şi limiteze intervenţia pe piaţa valutară. Până atunci, BNR avea o politică prin care cumpăra valută în exces de pe piaţă menţinând cursul leului la un nivel aproape fix.

Totuşi, după ce a fost atins un minim de 37.560 lei pentru un euro şi un dolar a ajuns să valoreze 28.274 lei, BNR a hotărît să intervină din nou pentru aprecierea dolarului şi euro. Decizia BNR de a opri aprecierea monedei naţionale a condus la intervenţia acesteia pe piaţa valutară interbancară prin ordine de cumpărare. Comparativ cu începutul anului, preţul gramului de aur a scăzut cu 24.891 lei (5,69 la sută), ajungând la 409.513 lei dela 437.404 lei, cât valora pe 1 Ianuarie.

GAZELE SE SCUMPESC CU 20% DELA 1 APRILIE

Dela 1 Aprilie 2005, gazele naturale şi energia electrică se vor scumpi, a anunţat Marţi ministrul Economiei şi Comerţului, Codruţ Şereş. Potrivit ministrului, dela 1 Aprilie 2005, gazele se vor scumpi cu 20%, tarif calculat în dolari, în timp ce energia electrică de tip hidro va fi mai scumpă cu până la 80%.

DOAR UNUL DIN CINCI POLIŢIŞTI LUCREAZĂ ÎN STRADĂ

Inspectorul general al Poliţiei Române, Dan Fătuloiu a explicat că va scoate mai mulţi poliţişti pe străzi, precizând că, în prezent, mai mult de jumătate dintre subofiţerii Poliţiei Române stau la birou şi doar 20% din cadrele Poliţiei sunt în stradă, implicate în asigurarea ordinii şi liniştii publice.

"Până acum a funcţionat un sistem care a produs o Poliţie ce nu a fost în stare să gestioneze strada. Din 41.000 de poliţişti, numai nouă mii sunt în stradă", a adăugat Fătuloiu. Potrivit MAI, din totalul agenţilor de poliţie, mai mult de jumătate (52 la sută) nu lucrează decât în birouri şi doar nouă mii de ofiţeri lucrează pe teren.

Mai mult, în circa 130 de localităţi există un singur poliţist, iar în peste 30 de comune din ţară - nici unul. Normele europene prevăd ca proporţia să fie inversă, astfel că 70% dintre angajaţii Poliţiei Române ar trebui să lucreze pe străzi.

Chestorul principal a anunţat că toţii şefii de Poliţii vor urma un curs şi vor susţine un examen unde procentul de promovabilitate va fi *"nu de sută la sută ca până acum, ci de 60 - 70%"*.

ROMÂNIA ŞI UNGARIA URMEAZĂ SĂ AIBĂ REUNIUNI ANUALE

Primul ministru al Ungariei, Ferenc Gyurcsany, spune că Ungaria va ţine anual reuniuni comune de cabinet cu România, pentru a o ajuta să adere la Uniunea Europeană. Vorbind în timpul vizitei în Ungaria a omologului său român, Călin Popescu Tăriceanu, Dl. Gyurcsany a spus că Ungaria are datoria de a sprijini intrarea României în Uniunea Europeană, iar integrarea trebue să aibă prioritate în relaţiile bilaterale.

Cei doi premieri au discutat despre planurile de construire a celei mai mari mine de aur în Nord-Vestul României, proiectul dela Roşia Montană, precum şi despre încercarea Ungariei de a elabora noi politici faţă de Maghiarii din afara graniţelor sale.

Un punct sensibil în relaţiile dintre cele două ţări îl reprezintă vizele pentru şederea de scurtă durată, pe care autorităţile dela Budapesta intenţionează să le acorde Maghiarilor care trăiesc în afara graniţelor Ungariei.

Premierul ungar a declarat că aceste vize nu vor fi date pe criterii etnice, ci de cetăţenie, astfel că vor putea fi valabile pentru toţi cetăţenii din ţările limitrofe, indiferent de naţionalitate. Vizele vor fi acordate celor care doresc să petreacă mai mult timp în Ungaria, din considerente medicale, culturale, de studii sau de reîntregire a familiei.

Premierul Tăriceanu a declarat că România este de acord cu acordarea vizelor pe criteriul cetăţeniei, conform normelor europene în vigoare.

Cei doi premieri au discutat şi despre cererea Ungariei de deschidere a unui consulat la Miercurea Ciuc.

RATA ANUALĂ A INFLAŢIEI

Rata inflaţiei în anul 2004 a fost de 9,3 la sută, potrivit datelor prezentate de Institutul Naţional de Statistică (INS), România atingându-şi astfel obiectivul de a ajunge, pentru prima oară după 1990, la o inflaţie de sub 10 la sută, după ani de zile de hiperinflaţie şi inflaţie galopantă. Faţă de luna Decembrie 2003, cel mai mult s'au scumpit mărfurile nealimentare (11,4 la sută) şi serviciile (8,7 la sută), în timp ce preţurile alimentelor s'au majorat cu numai 7,4 la sută.

In luna Decembrie 2004, rata inflaţiei s'a cifrat la 0,6 la sută, mărfurile alimentare scumpindu-se cu 1,1 la sută, mărfurile nealimentare cu 0,4 la sută, iar serviciile s'au ieftinit cu 0,4 la sută. Rata medie lunară a inflaţiei a fost în 2004 de 0,7 la sută faţă de 1,1 la sută în anul 2003. Conform datelor INS, uaăle, legumele şi conservele de legume şi laptele de vacă au fost alimentele care s'au scumpit cel mai mult în luna Decembrie 2004, faţă de luna anterioară. Preţul ouălor a crescut cu 4,5 la sută, al legumelor şi conservelor de legume cu 3,6 la sută, iar laptele de vacă s'a scumpit cu 3,4 la sută. În aceeaşi perioadă, fructele şi malaiul s'au ieftinit cu 0,9 la sută, iar făina cu 0,7 la sută.

PREŞEDINTELE A APROBAT SUPLIMENTAREA TRUPELOR DIN IRAK

Batalionul 812 Infanterie *"Şoimii Carpaţilor"* se află în misiune în Irak.

Consiliul Suprem de Apărare a ţării a aprobat, la solicitarea Organizaţiei Naţiunilor Unite şi a Statelor Unite ale Americii, suplimentarea cu 100 de militari infanterişti a batalionului *"Şoimii Carpaţilor"* aflat în misiune în Irak. Militarii vor lua parte la acţiuni în folosul ONU. În aceeaşi şedinţă a fost aprobată şi modificarea componenţei detaşamentului care ia parte la misiunea *"ALTHEA"*, în Bosnia-Herţegovina. Cei 45 de militari din detaşamentul de geniu vor fi retraşi, ei urmând a fi înlocuiţi de cercetaşi şi specialişti în deminări.

Ministerul Apărării Naţionale urmează să întreprindă măsurile necesare pentru retragerea detaşamentului de geniu şi să pregătească pentru participarea la misiune a echipelor HUMINT (două a câte cinci militari) şi EOD (una cu trei militari).

DOAR 56 DE FABRICI ÎNDEPLINESC STANDARDELE UE

Doar 3% din cele 2.170 de unităţi de procesare a cărnii şi laptelui se conformează, în prezent, cu normele UE din domeniul sanitar-veterinar, a anunţat Gheorghe Flutur, ministrul Agriculturii (MAPDR).

"A venit momentul adevărului. Astăzi, numai 56 de fabrici îndeplinesc standardele comunitare", a declarat Flutur. În acest sens, MAPDR va urmări suplimentarea fondurilor SAPARD destinate investiţiilor în sectorul prelucrării, prin redistribuirea unor sume alocate altor activităţi.

DELA ÎNCEPUTUL ANULUI, APRECIEREA LEULUI A ADUS PAGUBE DE 80 MILIOANE DE EURO

De mai bine de două luni şi jumătate, exportatorii sunt supuşi unor şocuri, urmare a aprecierii puternice a leului. După ce, în lunile Noembrie şi Decembrie ale anului trecut, firmele exportatoare au suferit pierderi de 7-10 la sută din venituri, adică 150 milioane de euro pe lună, dela începutul anului situaţia acestora s'a înrăutăţit şi mai mult. *"Nu am făcut încă calculele exacte. Însă, dacă ţinem cont de faptul că, dela începutul anului, leul s'a apreciat în raport cu euro cu aproape 5%, firmele exportatoare au acumulat deja pierderi de circa 80 milioane de euro"*, a declarat Mihai Ionescu, preşedintele Asociaţiei Naţionale a Exportatorilor şi Importatorilor din România (ANEIR), insistând asupra faptului că exportatorii au fost de acord cu procesul de apreciere a monedei naţionale, dar care să reflecte o întărire reală a leului, nu una forţată.

ŞTIRI... ŞTIRI... ŞTIRI...

URGENŢA MOMENTULUI: REFORMELE STRUCTURALE

Guvernatorul BNR Mugur Isărescu apreciază că 2004 a fost, din punct de vedere economic, cel mai bun an după 1989, dar că "întârzierea reformelor structurale de adâncime lasă pentru anul 2005 o marjă de manevră limitată autorităţilor în deciziile de politică economică pe care le vor avea de urmat".

Trecând la analiza mixului de politici din 2004, Isărescu arată că performanţa fiscală a avut o contribuţie importantă în reducerea ratei inflaţiei: *"Scăderea în continuare a deficitului consolidat al statului, până la o valoare preliminată de circa 1% din PIB, a temperat cererea agregată, infirmând anticipările privind o relaxare bugetară, din considerente de ordin electoral.*

Conlucrarea între politica fiscală şi cea monetară a fost şi în 2004 foarte bună, contribuind la contrabalansarea efectului inflaţionist rezultat din creşterea veniturilor personale peste sporul productivităţii".

BNR a lăsat ca forţele pieţei să ducă la întărirea leului, pentru ca, ajungând la un nivel confortabil al rezervelor internaţionale, şi-a permis acest lucru, iar aprecierea leului a contribuit, într'adevăr, la calmarea presiunilor inflaţioniste în partea a doua a anului trecut. Există numeroase avantaje din aprecierea monedei naţionale.

Cel mai rapid vizibil este accelerarea dezinflaţiei - implicit, sunt generate condiţii pentru reducerea ratei dobânzii. Ambele stimulează investiţiile şi, deci, o creştere economică mai sănătoasă şi de durată.

Pe de altă parte, guvernatorul recunoaşte că aprecierea leului a lovit exportatorii: *"Personal, cred că preţul plătit de exportatori pentru succesul dezinflaţiei din 2004 este disproporţionat de mare, dar că efortul remarcabil depus anul trecut pentru ca inflaţia să ajungă pentru prima oară după 1989 la o singură cifră a meritat să fie făcut"*, spune Isărescu.

"Cumpărările nete de 3,2 miliarde de euro din anul 2004 echivalează cu o emisiune monetară de peste 130.000 de miliarde de lei, depăşind valoarea medie a bazei monetare a fării", a dezvăluit guvernatorul BNR costul intervenţiilor pe piaţa valutară.

El a arătat că dacă banca centrală ar încerca să apere un nivel al cursului leului semnificativ mai slab decât cel care echilibrează cererea cu oferta, intrările valutare ar creşte mult, până în momentul în care intervenţiile ar deveni imposibile, iar cursul s'ar aprecia brusc şi puternic, oferindu-le câştiguri foarte mari celor care au mizat pe o asemenea evoluţie.

Majorarea însemnată a salariilor reale, operată în ultima parte a anului trecut, va avea impact deplin în 2005; reducerea impozitelor directe suplimentează veniturile disponibile; intrările de capital, sub formă de investiţii directe sau speculative, tensionează la rândul lor cererea solvabilă internă.

"Singura componentă insuficient fructificată în 2004, ca şi în anii precedenţi, rămâne accelerarea restructurării economiei şi, pe această cale, reducerea semnificativă a deficitelor evazifiscale", apreciază Mugur Isărescu.

DUBLAREA IMPOZITULUI PE DIVIDENDE NEMULŢUMEŞTE PATRONATELE DIN ROMÂNIA

Marian Miluţ declară că dublarea impozitului pe dividende pentru 2004, este o măsură nedreaptă. El atrage atenţia că decizia survine după încheierea anului fiscal 2004, în baza unei legi care impunea o altă schemă de impozitare. Prin urmare legea ar fi retroactivă şi implicit, neconstituţională.

Pe de altă parte ar fi o povară mult prea greu de suportat chiar şi pentru marile companii. Ar da peste cap planurile de afaceri şi angajamentele faţă de acţionari şi investitori. Marian Miluţ spune că decizia ar trimite practic într'o cu totul altă grilă, ca şi ţară. *"Noi ce-am făcut? Ne-am păcălit investitorii? Sau ne-am păcălit pe noi înşine? Am pus nişte bani... Acum, dacă banii respectivi trebue returnaţi, la sume de miliarde înseamnă foarte mult. Spre exemplu, la un miliard de lei înseamnă 50 de milioane în plus. Asta nu este puţin"*, spune preşedintele Uniunii Patronatului Român.

Dividendele reprezintă de fapt partea profitului unei firme care revine fiecărui acţionar în raport cu acţiunile pe care le posedă, inclusiv dobânzile bancare.

Sindicatele, care au susţinut întotdeauna mărirea impozitului pe dividende, se declară parţial, mulţumite. Vicepreşedintele Carlelului Alfa, Petru Dandea, spune totuşi că nu trebue aplicat retroactiv, adică pentru anul ce tocmai s'a încheiat. El spune că sindicatele se pronunţă de fapt pentru egalizarea impozitării veniturilor din salarii cu veniturile din dividende. Lucru care ar putea duce la reducerea economiei subterane, spune Petru Dandea.

LIDERII PSD DICTAU ANGAJAŢILOR RADIOULUI ŞTIRI ÎN CARE SE LĂUDAU SINGURII

11 angajaţi ai postului public de radio au continuat protestul împotriva cenzurii instituite de conducerea instituţiei. Ca dovadă a acuzelor privind implicarea liderilor fostului partid de guvernământ în politica editorială a postului, ziariştii au prezentat o casetă audio pe care este înregistrat senatorul PSD Adrian Păunescu, dictând unui angajat al SRR o ştire laudativă despre el însuşi.

SE SCUMPEŞTE ŞI APA MINERALĂ

Preţul unei sticle de apă minerală ar putea fi din Februarie cu până la 10% mai mare. Producătorii din industria de profil încearcă astfel să recupereze din costurile cu 3% mai mari pe care le au de anul acesta, ca urmare a introducerii unei taxe vamale la importurile de granule PET.

INSTRUMENT NECESAR SAU O ALTĂ MĂSURĂ INCOMPLETĂ?

Ministrul de stat Adrian Videanu a participat la Radio MIX la o dezbatere pe tema proiectului de declarare a averilor de către toţi cetăţenii. Invitat în cadrul dezbaterii, directorul Societăţii Academice din România, Sorin Ioniţă, consideră că este inutilă introducerea noului instrument fiscal, atâta vreme cât declaraţia de avere nu funcţionează nici în cazul demnitarilor. El a propus în acest sens introducerea unor măsuri de natură a face mai eficientă declaraţia de avere a demnitarilor, iar generalizarea acestei măsuri pentru toţi contribuabilii să fie amânată.

4.200 DE EURO, TAXA DE INTEGRARE PE CAP DE ROMÂN

Nota de plată a integrării se va ridica, conform calculelor celor dela *"Cotidianul"* (http://www.cotidianul.ro/) la cel puţin 17 miliarde de euro pentru următorii cinci ani. Cei patru milioane de salariaţi din România urmează să suporte fiecare o cheltuială de 4.200 de euro în plus faţă de contribuţiile actuale prin taxe. Cât nu spun autorităţile despre aderare, se întreabă *"Eur-Activ"* (http://www.euractiv.ro/) , care arată că în cea mai mare parte, autorităţile au folosit subiectele legate de aderarea la UE mai ales în scop electoral, *"lozincard"*.

15.000 DE DACIA LOGAN RECHEMATE PENTRU VERIFICĂRI TEHNICE

Constructorul auto român Dacia, filială a grupului francez Renault a anunţat că va rechema peste 15.000 de autoturisme Logan pentru a efectua o serie de verificări tehnice la modalitatea de fixare a cricului, a declarat purtătorul de cuvânt al Dacia-Renault, Silviu Sepciu, potrivit *Rompres*.

"În total am rechemat peste 15.169 de Logan fabricate între 23 August şi 20 Noembrie 2004 pentru un control preventiv în legătură cu o eventuală lipsă de rigiditate a tijei de susţinere a cricului. În cazul constatării unor probleme, cricul a fost înlocuit", a precizat Silviu Sepciu. Dintre cele 15.000 de Logan vizate, aproximativ 2.800 au fost exportate, în special în Europa de Est.

ROMÂNIA INTERESATĂ ÎN PARTENERIATE STRATEGICE CU MOLDOVA, UCRAINA ŞI RUSIA

Ministrul român de Externe, Mihai Răzvan Ungureanu a declarat că România este interesată de încheierea unor parteneriate strategice şi de consolidarea misiunilor diplomatice din ţări precum Moldova, Ucraina şi Federaţia Rusă.

Despre Republica Moldova, Ungureanu a declarat că *"este un stat independent. Suntem pragmatici cu un stat independent. Vrem să facem în aşa fel încât investiţiile româneşti în Republica Moldova să se regăsească acolo unde pot concura"*.

"Ne interesează Republica Moldova - a continuat ministrul de Externe dela Bucureşti - *şi pentrucă în graniţa ei se află un conflict nerezolvat şi putem oferi expertiză, cunoştinţe şi soluţii pentru rezolvarea conflictului transnistrean"*.

GUVERNUL UMBLĂ LA BUZUNARUL MICILOR ÎNTREPRINZĂTORI

Confruntat cu spectrul unei slabe colectări la bugetul de stat, Cabinetul Tăriceanu anunţă completarea veniturilor direct din buzunarul micului întreprinzător, prin dublarea retroactivă a impozitului pe dividendele anului trecut.

Pe zi ce trece, devine tot mai dar. Guvernul Tăriceanu a aprobat relaxarea fiscală fără să ştie exact cum va acoperi gaura din buget.

JUMĂTATE DIN MUZICA VÂNDUTĂ PE PIAŢA ROMÂNEASCĂ ESTE ILEGALĂ

Piaţa muzicii piratate din România a atins în momentul de faţă cote alarmante. Muzica piratată din ţara noastră deţine 55% din totalul pieţei muzicii existente la ora actuală. În timp ce piaţa legală de comercializare a muzicii este cifrată la 18 milioane de euro, aceasta este lăsată mult în urmă de piaţa neagră a muzicii, ea aducându-le comercianţilor profituri anuale de peste 23 de milioane de euro.

De pe urma comerţului ilegal cu muzică au de suferit atât statul, cât şi proprietarii de drepturi. Astfel, statul pierde într'un singur an circa 22 milioane de euro tot din cauza *"piraţilor"* muzicali. Proprietarii de drept şi casele de discuri pierd la rândul lor nu mai puţin de 25 de milioane de euro pe an din cauza pirateriei din domeniu. Ţinând cont de faptul că muzica străină este mult mai scumpă, aceasta are prioritate în a fi piratată, cu un procent de 80% din totalul muzicii ilegale. Cu toate că un CD cu muzică autohtonă are un preţ de trei ori mai ieftin (circa 150.000 de lei) decât unul cu muzică străină, şi muzica românească este piratată. Este adevărat, în procent de 20%.

DEZECHILIBRUL VALUTAR AL ROMÂNIEI SE ADÂNCEŞTE

Diferenţa dintre sumele în valută care au ieşit din România şi cele încasate creşte continuu. Situaţia comunicată de BNR, arată că, creşterea economică record înregistrată de România în 2004 are costuri importante. Ieşirile de valută din ţară au crescut într'un ritm mai alert decât cele care au intrat, astfel că, pe primele 11 luni din 2004, deficitul contului curent al balanţei de plăţi a ajuns la 3,27 de miliarde de euro.

Numai în luna Noembrie, potrivit datelor BNR, acesta s'a majorat cu 638 de milioane de euro, până la 3,27 miliarde de euro, depăşind cu 31,5% nivelul din primele 11 luni ale anului trecut. Economia românească va încheia anul cu un deficit de cont curent de peste 6% din PIB.

Adâncirea dezechilibrului valutar este cauzată în primul rând de creşterea mai rapidă a importurilor de mărfuri în defavoarea sumelor încasate de exportatori. Potrivit datelor BNR, deficitul contului curent a fost alimentat în principal de diferenţa nefavorabilă consemnată de balanţa comercială. Schimburile externe de bunuri şi servicii au adus României, în perioada Decembrie 2003-Noembrie 2004, un deficit de valută de 4,6 miliarde de euro. Numai în Noembrie, soldul negativ al balanţei comerciale a crescut cu 772 de milioane de euro.

Majorarea importurilor din Noembrie a fost favorizată de apropierea Sărbătorilor de iarnă, în condiţiile în care produsele din străinătate au devenit mai ieftine prin deprecierea valutelor faţă de leu. În compensaţie, până în luna Noembrie, Românii din străinătate au trimis în ţară aproape două miliarde de euro, astfel că transferurile curente au depăşit cu 33% nivelul remiterilor din primele 11 luni ale anului 2003.

MARI FIRME DIN VEST ÎŞI MUTĂ PRODUCŢIA ÎN ROMÂNIA

Un producător britanic de încălţăminte îşi mută activitatea în România, informează *"Retail Bulletin"*. Firma este una cu tradiţie în Marea Britanie. Ea şi-a început activitatea în 1825 şi înregistrează vânzări anuale în jurul a 39 de milioane de perechi de pantofi. Compania este una puternică de vreme ce, în anul financiar 2003-2004, a înregistrat o cifră de afaceri de 943 de milioane de lire sterline.

Potrivit conducerii societăţii, decizia de a transfera producţia în România vizează menţinerea profitabilităţii grupului şi a competitivităţii sale pe piaţa de profil. O altă firmă, de această dată americană, specializată în cercetări clinice, alege România pentru extindere.

Iată ştiri transmise de agenţiile de presă, care, alături de alte informaţii similare apărute în presă în ultima vreme, ne fac să credem că România, fără a fi un paradis fiscal, a devenit, într'adevăr, o destinaţie pentru oamenii de afaceri occidentali.

De altfel, un studiu recent realizat de *The Economist Intelligence Unit* (EIU) asupra cheltuielilor cu forţa de muncă dela noi din ţară arată că, în 2004, costurile salariale din România rămân cele mai reduse din regiune.

Astfel, potrivit specialiştilor EIU, anul acesta companiile din România au cheltuit, în medie, 0,95 dolari pentru o oră de muncă a unui angajat, faţă de 7,71 dolari cheltuiţi în Slovenia şi 4,37 dolari în Ungaria.

Deşi tendinţa este crescătoare, estimările EIU pentru anul viitor plasează costurile salariale din România la un nivel uşor crescut, de 1,08 dolari pe oră pentru un salariat, nivel situat încă mult sub cel din Slovenia (8,53 dolari), Ungaria (4,94 dolari) şi Cehia (4,63 dolari), primele trei clasate.

Deşi această situaţie afectează puterea de cumpărare, ea poate aduce şi avantaje României, se arată în studiul EIU. Institutul precizează că tot mai multe companii europene iau în calcul transferarea producţiei în România, deoarece salariile din noile state membre UE încep, deja, să se apropie de nivelul din Occident.

"România, cu cei 23 de milioane de consumatori ai săi, având costuri salariale de sub un dolar pe oră, este o ţintă foarte atractivă. În plus, spre deosebire de vecinii săi, precum Ucraina, aici implementarea strategiei de preaderare la UE a redus considerabil riscurile politice", se mai arată în raport.

Statele luate în calcul de EIU la realizarea ierarhiei au fost Bulgaria, Cehia, Estonia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia şi Ungaria.

Pe de altă parte, într'un alt studiu realizat la sfârşitul anului trecut, de data aceasta realizat de Institutul European, se arată că, după integrarea în Uniunea Europeană, adică din 2007, România va deveni, deopotrivă, atât exportator, cât şi importator de forţă de muncă.

Potrivit specialiştilor Institutului, vom rămâne o sursă de alimentare a emigraţiei Est-Vest, dar vom deveni şi un *"beneficiar"* al imigraţiei Sud-Nord şi Est.

Se estimează că noii veniţi vor avea un efect negativ pe piaţa forţei de muncă autohtone, şi aşa bulversată de restructurările masive din industrie şi de şomajul mascat din agricultură.

Conform studiului, imigranţii care vor poposi în România vor avea un nivel mai scăzut de educaţie şi pregătire profesională decât autohtonii şi, de asemenea, *"un potenţial creativ mai redus"*.

Valul de imigranţi va duce la bulversarea pieţei forţei de muncă, deja bramburită după restructurările masive din industrie, fenomen ce va fi resimţit de Români prin creşterea insecurităţii locurilor de muncă.

În plus, România va trebui să pună la punct un sistem complex de gestionare a imigraţiei, asigurând, parţial sau integral din fonduri proprii, mijloace de cazare şi subzistenţă, servicii de integrare socială şi economică.

din cele 3 colțuri ale lumii

CÂT DE DEPARTE VA MERGE CHINA

Moartea lui Zhao Ziyang, fostul secretar-general al Partidului Comunist Chinez (PCC), absolvit în Mai 1989 de acuzațiile că ar fi folosit forța împotriva demonstranților din piața Tiananmen, nu marchează doar dispariția unui lider, ci scoate în evidență în același timp, încă o dată, cât de departe este China de viziunea liberală a acestuia, comentează Minxin Pei, directorul Programului pentru China din cadrul Carnegie Endowment for International Peace (Washington) în *Financial Times*.

Zhao a fost unul dintre puținii lideri care au înțeles că reformele economice de descentralizare a pieții trebue însoțite de reforme democratice în plan politico-administrativ. Când a devenit președintele unei echipe de reformă politică în perioada 1986-1987, Zhao și-a avertizat colegii: *"Democrația nu poate fi evitată de socialism. Cerința oamenilor pentru democrație este un curent. Trebue să le acoperim această cerere în cea mai mare măsură posibilă."*

Echipa lui Zhao a generat premisele unei schimbări politice moderate care ar fi făcut PCC mai democratic și ar fi lărgit totodată participarea opiniei publice la nivel local. Dacă PCC ar fi acționat în baza acelui plan, China ar fi devenit o națiune mai blândă. Însă în decursul celor 16 ani dela evenimentele brutale din piața Tiananmen, partidul comunist a făcut exact invers. În loc să liberalizeze politica și să lărgească bazele democratice, a desfășurat masive resurse ale statutului pentru a-și întări capacitatea represivă și pentru a-și extinde sprijinul în rândul elitelor sociale emergente.

Și a făcut acest lucru în două feluri: întâi, prin represiune selectivă. Dela evenimentele din piața Tiananmen încoace, guvernul chinez și-a îmbunătățit tacticile de neutralizare a disidenței politice și a neliniștilor sociale. Obligându-i pe majoritatea disidenților să aleagă exilul, Beijingul a reușit practic să decapiteze mișcarea prodemocratică. Pentru gestionarea revoltelor sociale, PCC a pregătit o forță de poliție bine echipată, a stabilit o rețea de informatori și a dezvoltat proceduri mai bune de descurajare a demonstrațiilor, prin arestarea liderilor protestatarilor și prin dezamorsarea frustrărilor publice.

În ultimul deceniu, incidența revoltelor, grevelor, demonstrațiilor și a altor manifestații antiguvernamentale a crescut cu 60 la sută anual. În 2004, au fost numărate circa 50.000 de astfel de incidente, pe întreg teritoriul chinez. În mod surprinzător, nici unul nu a degenerat într'o amenințare serioasă la adresa partidului de guvernământ. Niciunde altundeva PCC nu și-a demonstrat mai bine capacitatea de a răspunde la noi amenințări decât a făcut-o în gestionarea Internetului. Bulversându-i pe cei care prezic eau că Internetul va face imposibil ca regimurile autoritare să mai poată controla informația, iată că Beijingul a reușit în mare parte să neutralizeze impactul de democratizare al web-ului. Și a făcut-o formând o unitate specială de poliție a cărei sarcină este să verifice site-urile și informațiile postate, să impună controale stricte (care limitează de pildă numărul de portaluri în China și îi obligă pe furnizorii chinezi de servicii de Internet să se autocenzureze). De asemenea, autoritățile au recurs la diverse tehnologii pentru a-și exercita controlul (programe de filtrare și monitorizare).

A doua componentă a strategiei este politica de cooptare a noilor elite sociale. PCC știe că supraviețuirea sa depinde de împiedicarea apariției unei contraelite. Deși a rezistat curentului de extindere a democrației în lume, curent care atrage și oameni obișnuiți în procesul politic, PCC a decis să înceapă racolarea profesioniștilor din diverse domenii și a întreprinzătorilor din sectorul privat. Profesioniștii au fost recrutați de partid și numiți chiar în funcții administrative importante, fie în universități, fie în institutele de cercetare. De asemenea, guvernul a decis să împartă recunoașterea profesională, pe lângă stimulentele de ordin material, unui grup select de intelectuali și oameni de știință. Potrivit unor statistici oficiale, circa 8 la sută dintre oamenii de știință și cercetătorii chinezi consacrați se bucură de recunoaștere în plan social și de avantaje materiale pe măsură. Cooptarea politică pare să fi jucat un rol important în ținerea sub control a frustrărilor intelectualilor și profesioniștilor. Acest grup a împins în mod constant partidul să adopte reforme politice în anii `80, însă din 1989 încoace a devenit din ce în ce mai inactiv în acest sens.

Tactici similare au fost aplicate pentru atragerea tinerilor întreprinzători chinezi, încercând să îi convingă să intre în PCC și să accepte funcții în administrația centrală și locală. Un sondaj realizat în 2002 pe un eșantion reprezentativ de circa 3.600 de întreprinzători chinezi a arătat că 30 la sută dintre ei sunt membri de partid, iar 35 la sută au fost recrutați în cel mai prestigios grup guvernamental de consultanță - Conferința Consultativă Politică a Poporului Chinez. Succesul acestui program neliberal a permis totuși PCC să reziste reformelor democratice avute în vedere de Zhao și de grupul pe care l-a prezidat. Însă ar fi o greșeală din partea conducerii chineze să creadă că este ceva durabil, este de părere semnatarul articolului. A funcționat în principal pentrucă ascensiunea economică și prosperitatea Chinei din ultimii ani i-au insuflat Partidului Comunist Chinez o nouă energie. Când însă această strategie va eșua, viziunea liberală a lui Zhao va fi în sfârșit răzbunată, conchide semnatarul articolului.

TSUNAMI A AFECTAT EXPORTUL DE ARME AL RUSIEI

Pierderile pe care valurile tsunami le-au provocat Complexului Militaro-Industrial al Rusiei s'ar putea ridica la 1,5 miliarde de dolari, notează publicația săptămânală rusă cu profil militar, *Nezavisimoe Voennoe Obozrenie*.

Valurile gigantice care s'au abătut asupra țărilor din Asia de Sud-Est în ajunul Anului Nou ar putea *"ajusta"* în mod serios calculele pe care și le-au făcut reprezentanții uneia dintre cele mai profitabile ramuri ale industriei ruse - exportul de armament.

Comentariile exportatorilor ruși, care și-au făcut apariția imediat după tragicele evenimente, au fost confirmate și de declarații oficiale ale autorităților din țările afectate. Cel puțin, aceasta este situația în cazul Indoneziei, țara care a avut cel mai mult de suferit de pe urma calamităților naturale. La data de 7 Ianuarie, ministrul indonezian al Apărării, Juwono Sudarsono, a declarat că în locul celor 12 bombardiere rusești SU-30 - iar afacerea era estimată la o sumă de 890 de milioane de dolari - Indonezia va cumpăra avioane americane *"Hercules"* și elicoptere, necesare în vederea lichidării urmărilor valurilor tsunami.

În opinia lui Konstantin Makienko, expert al Centrului de analize strategice și tehnologii din Rusia, este de așteptat ca și Thailanda să-și înghețe pentru câțiva ani intențiile de a achiziționa SU-30MK. În ceea ce privește Malayezia, pronosticurile nu sunt atât de pesimiste. Această țară a fost afectată mai puțin decât alte state din regiune. În afară de aceasta, în cazul Malayeziei nu este vorba despre discutarea unor acorduri de perspectivă, ci despre un contract încheiat încă în 2003, care prevedea achiziționarea a 18 bombardiere SU-30MK, pentru o sumă de peste 900 de milioane de dolari. Lucrările de modernizare a avionului SU-30 pentru un model mai performant - SU-30MK - se desfășoară deja și, potrivit acordurilor semnate, primele livrări ale noilor avioane ar trebui să înceapă în 2006.

În opinia experților, pierderile pe care le va înregistra Complexul Militaro-Industrial al Rusiei s'ar putea ridica la 1,5 miliarde de dolari. Această sumă este una substanțială pentru exporturile militare ruse, deoarece, potrivit directorului Serviciului Federal pentru Cooperare Tehnico-Militară (SFCTM), Mihail Dmitriev, în 2004 s'a înregistrat un export de armament în valoare de 5,6-5,7 miliarde de dolari. De altfel, o serie de experți nu exclud că, în perspectivă, exportul militar rusesc s'ar putea diminua în mod considerabil, dacă nu vor fi soluționate asemenea probleme-cheie precum rămânerea în urmă din ce în ce mai evidentă în ceea ce privește partea tehnică și diminuarea calității producției. De altfel, tocmai diversificarea livrărilor de armament, cea mai mai parte dintre acestea revenind azi, Chinei și Indiei, era recunoscută de conducerea SFCTM și a *"Rosoboronexport"* drept condiție absolut necesară pentru menținerea tendințelor pozitive pe care le înregistrase colaborarea tehnico-militară.

PETROLUL, ARMA PRIN CARE PUTIN VREA SĂ CUCEREASCĂ LUMEA

Șirul surprizelor legate de soarta companiei petroliere Yukos, al cărei fost patron, Mihail Hodorkovski, până nu demult omul cel mai bogat din Rusia, se află la închisoare de mai bine de un, este departe de a lua sfârșit.

La numai câteva zile după adjudecarea, în urma unei licitații, a principalei unități de producție a Yukos, Yugans kneftegas, de către firma-fantomă BaikalFinansGrup, de care nimeni nu a știut vreodată, s'a anunțat că această din urmă firmă a fost achiziționată de către compania petrolieră de stat Rosneft, ceea ce echivalează cu renaționalizarea unei importante părți a industriei rusești a țițeiului.

Mai mult, Rosneft este în curs de a fuziona cu Gazprom, cea mai mare companie de gaze din lume, gigantul rezultat din această fuziune, Gazpromneft, cu capital preponderent de stat, urmând să dețină, astfel, pârghiile de control asupra grosului rezervelor de țiței și gaze, respectiv sectorul energetic al țării.

Președintele Putin personal a luat, în cursul unei conferințe de presă, apărarea acestui șir de tranzacții, pe care le-a descris ca perfect legale.

"Știți foarte bine cum s'au petrecut privatizările dela începutul anilor '90, participanții la jocul pieței recurgând la diferite subterfugii, dintre care unele violau legile existente. Acum, statul a recurs la mecanismele legale ale pieței, pentru a-și asigura interesele", a declarat el.

Înverșunarea cu care liderul dela Kremlin a urmărit desființarea companiei Yukos este socotită o formă de represalii împotriva lui Hodorkovski, pentru criticile aduse guvernului rus, ca și pentru finanțarea partidelor din opoziție.

Putin a descris aceste măsuri de retorsiune ca înscriindu-se în campania împotriva corupției, fostul patron al lui Yukos fiind învinuit de fraude și evaziune fiscală în valoare de zeci de miliarde de dolari.

Robert Ebel, director al programului cu privire la energie din cadrul Centrului pentru Studii Strategice și Internaționale, dela Washington, susține, însă, că, de fapt, *"Putin încearcă să se folosească de vastele resurse de petrol și gaze ale țării pentru a restabili puterea Rusiei în rândul națiunilor lumii"*.

Cu siguranță, afirma el, țelul strategic urmărit nu este numai pedepsirea lui Hodorkovski. *"Cred că Putin și-a dat seama de importanța petrolului ca mijloc nu doar de putere financiară, dar și de putere poli-ică. Este o pârghie însemnată de care se poate folosi. Or, nu există cale mai bună prin care să-și atingă țelul decât cu ajutorul petrolului și gazelor"*, spune Ebel.

Într'adevăr, compania în curs de creare Gazpromneft, care va include acum și principala filială a Yukos, va dispune de o capacitate de producție de 1,6 milioane barili de petrol pe zi, pe lângă imensa producție de gaze, devenind, astfel, un concurent serios al principalelor concerne petroliere mondiale.

Interesante sunt, din acest punct de vedere, și declarațiile făcute de Putin în cursul recentei sale călătorii în Germania, în sensul că nu exclude posibilitatea participarii Companiei Energetice de Stat Chineze (CNPC) la exploatarea resurselor petroliere rusești, în condițiile în care China a semnat deja un memorandum cu Gazprom pentru livrarea unei importante cantități de gaze.

O asemenea declarație surprinzătoare (până acum, Rusia a avut reticențe în a permite Beijingului acces la resursele sale energetice) este considerată o replică indirectă la vădita indispoziție a SUA și a Europei occidentale față de modul în care a fost organizată licitația pentru vânzarea principalei filiale a Yukos.

"Ceea ce Putin a spus în legătură cu China semnifică: nu ne pasă de voi, avem un alt partener, China" - opinează Viktor Kremeniuk, cercetător la Institutul SUA - Canada al Academiei de Științe a Rusiei.

Unii analiști nu exclud chiar ca autoritățile chineze să fi contribuit financiar la achiziționarea filialei Yukos de către firma-fantomă BaikalFinansGrup.

Într'adevăr, la ora actuală, China este cel mai mare consumator de petrol din lume după SUA, iar necesitățile sale energetice sunt în continuă creștere, prevăzându-se că până în 2020 necesarul ei de țiței se va dubla față de prezent.

Cronica Internaţională

PUTIN VREA SĂ JOACE PE CARTEA CHINEZĂ

Kremlinul vizează intensificarea relaţiilor cu Beijingul pentru a găsi o alternativă la relaţia cu Occidentul. Transporturi, petrol, exerciţii militare: în acest fel joacă Vladimir Putin cartea chineză. *"Crearea unui triunghi strategic ar fi un lucru bun"*, sunt de părere analiştii moscoviţi citaţi de Franco Venturini, într'o corespondenţă dela Moscova pentru cotidianul *Corriere della Sera*.

"Desigur voi, Occidentalii, aveţi privirea aţintită asupra efectului Ucraina, dar pentru a înţelege mişcările lui Putin ar trebui să priviţi şi mai departe, spre China". La Institutul pentru Extremul Orient din cadrul Academiei de Ştiinţe din Rusia, părerile sunt unanime: evenimentele dela Kiev au agravat frica atavică rusă de încercuire, iar Kremlinul vizează intensificarea relaţiilor cu Beijingul pentru a-şi asigura o alternativă strategică în cazul în care legăturile cu Occidentul ar intra cu adevărat în criză.

"Aceasta nu este prima alegere a lui Putin" - a avertizat un cercetător - *"dar dacă SUA vor exclude cu adevărat Rusia şi îşi vor extinde influenţa din Atlantic până în Irak, trecând prin Caucaz, cartea chineză va deveni valoroasă. Oricum la Moscova se poate dovedi util să o etaleze încă de pe acum, dacă nu pentru altceva, pentru a determina Europa să reflecteze bine la viitoarele ei extinderi"*.

Despre posibilitatea unei *"strângeri de mână"* strategice între Urs şi Dragon, se discută de mulţi ani. De obicei, cu o puternică doză de scepticism. Dar noutăţile din ultimele luni şi mai ales cele din ultimele zile, adesea trecute cu vederea în Occident, par făcute în mod expres pentru a acredita teza analiştilor moscoviţi.

Cu prilejul vizitei lui Vladimir Putin la Beijing, în luna Octombrie 2004, Rusia şi China au închis un contencios teritorial care dura de secole, delimitând cu o precizie extrem de riguroasă o graniţă cu o lungime de 4.300 km. La sfârşitul lunii Decembrie s'a anunţat că în a doua jumătate a anului 2005 se vor organiza inedite exerciţii militare comune în teritoriul chinez, iar expertul Pavel Felgenhauer a vorbit imediat de un *"gest calculat pentru a demonstra Occidentului că Rusia poate avea şi alţi aliaţi"*.

China, care cere abolirea embargoului european asupra vânzărilor de arme către ea, este de ani de zile principala importatoare de armament rus, dar dela cifra de afaceri de două miliarde de dolari în 2004 s'ar fi trecut, potrivit unor indiscreţii evident de neverificat, la comenzi chineze de cincişase miliarde. Apoi mai există problema petrolului siberian. Deşi China s'a angajat să investească circa 13 miliarde de dolari în sectorul energiei şi infrastructurilor corelate, în Rusia, Kremlinul pare decis să îi creeze o neplăcere: marele oleoduct în balotaj de ani de zile între China şi Japonia ar urma să meargă din Siberia de Est spre Pacific, favorizând astfel aspiraţiile nipone, în detrimentul celor chineze. *"Motivele acestei alegeri probabile sunt multiple - se explică la Moscova - şi confirmă faptul că Putin nu vrea să se lege la mâini. După Japonia şi Occident, prin Pacific, se poate ajunge şi la SUA, iar compania Yukos, astăzi <excomunicată>, favoriza ruta alternativă spre China"*. Poate că este aşa, dar ceva nu se potriveşte: Rusia şi-a propus să curteze China iar apoi îi refuză bunul cel mai de preţ, cel care este atât de râvnit de Beijing? Aici vine partea frumoasă, aspectul poate cel mai revelator privind intenţiile lui Vladimir Putin.

Surse oficiale nu exclud ca pe viitor o ramificaţie a oleoductului să ajungă şi în teritoriul chinez. Sunt însă alte elemente care contează prioritar. În 2005, China va primi 10 milioane de tone de petrol, comparativ cu cele 6 din 2004, iar în 2006, cantitatea garantată va fi de 15 milioane de tone. Aceasta înseamnă mai mult decât dublu în termen de doi ani. Nu numai pentru a face faţă acestor noi angajamente, căile ferate ruse au investit sume consistente pentru a întări legăturile cu China, destinate, printre altele, să favorizeze o creştere anuală prevăzută de ordinul a 20 la sută în schimburile comerciale. Şi, ca şi cum nu ar fi suficient, la 30 Decembrie 2004 a venit anunţul adevăratului şi mai consistentului *"premiu de consolare"* pentru prietenii chinezi. Întreg Occidentul a suscitat îngrijorări şi critici la lichidarea deloc transparentă a colosului petrolifer Yukos. Principala sa unitate productivă, Yuganskneftegaz, a trecut, în realitate, sub controlul total al statului rus şi va fi asimilată într'o nouă unitate şi ea de stat. 20 la sută din această companie, a informat ministrul Energiei, Hristenko, *"va putea fi vândut"* omologului chinez, de stat, CNPC.

Tratativele aproape s'au încheiat cu o satisfacţie reciprocă şi se pare că au primit un impuls puternic în ultimele săptămâni. Aşa se face că şeful confederaţiei industriale ruse, Arkadi Volski, a aprobat înţelegerea, făcând remarca: *"Chinezii plătesc cash"*, iar de data aceasta Moscova este cea care spune: *"Nu contează culoarea pisicii, important este să mănânce şoarecele"*. Totuşi, puţini observatori au văzut în participarea acordată Chinei un simplu act de convenienţă economică.

"Pentru acţiunea internaţională a Rusiei - a relevat specialistul în probleme chineze, Vladimir Portiakov - *cele două priorităţi rămân relaţia cu Occidentul şi cea cu fostele republici sovietice. Dar dacă problemele ar urma să devină prea grave pe aceste două coordonate, atunci intensificarea relaţiilor economice şi militare cu China şi-ar putea schimba natura. Cu atât mai mult cu cât presiunea demografică chineză asupra teritoriului rus este adesea exagerată, teama de China nu se justifică"*.

Şi mai tranşantă este părerea multor politologi. China, spun aceştia, se îndreaptă spre poziţia de a doua superputere mondială, unicul rival al SUA. Întreg scenariul mondial va fi dominat de afirmarea progresivă a acestei noutăţi, dar Rusiei nu îi convine un bipolarism sec. Putin vrea să intre în *"marele joc"* de mâine şi să reuşească să creeze un triunghi în care Kremlinul ar domina o latură. În acest fel, Putin şi-ar acoperi spatele împotriva temutelor excese strategice ale Americanilor şi între timp ar putea să nu îşi sacrifice relaţiile bune cu Occidentul, inclusiv cu America. *"Crearea unui triunghi strategic între Ursul rus, Dragonul chinez şi Vulturul american* - a remarcat analistul moscovit menţionat - *ar fi un lucru bun pentru echilibrele internaţionale şi explică mâna întinsă de Putin Beijingului. Dar pentru unii dintre noi, cel puţin pentru unii, ar fi şi mai bine un pătrat: cu Europa"*.

CONDOLEEZZA RICE, FEMEIA CARE VA SCHIMBA LUMEA

Casandra a plecat, a câştigat Condoleezza. Iar cu această schimbare se adevereşte teoria plină de speranţă a unora dintre cei mai acreditaţi politologi ai noştri: şi anume că al doilea mandat al lui George W. Bush ar fi mai moderat decât primul, afirmă Lucia Annunziata, autoarea articolului publicat în ziarul italian *La Stampa*.

În realitate, demisia lui Colin Powell - anticipată de mulţi analişti politici care nu nutreau, totuşi, mari speranţe surprinde doar sub aspectul rapidităţii cu care a avut loc. Într'adevăr, această *"viteză"* cu care s'a produs dezvăuie starea sufletească a Administraţiei, ne vorbeşte despre *"un preşedinte care nu a fost niciodată atât de optimist, determinat să profite de moment"* şi că, pentru a face aceasta, intenţionează să cureţe casa de cei care *"ridică dubii, stârnesc polemici"*.

Fireşte, generalul de culoare a stârnit nu puţine polemici şi dubii, îndeosebi când, înainte de războiul din Irak, i-a spus Preşedintelui Bush: *"Domnule preşedinte, aminţiţi-vă că după acest război Dvs. veţi fi stăpânul a 25 de milioane de persoane"*, vrând prin aceasta să spună că *"cine sparge, plăteşte"*. Prin urmare, iată, Casandra.

Cu Powell nu pleacă un porumbel: generalul era astfel doar în termeni relativi. Capul secretarului de Stat cade în mod mai prozaic asupra ideii potrivit căreia lumea nu se reconstruieşte cu îndoieli şi cu văicăreli.

Operaţiunea *"Curăţenie Dubioşi"* a demarat la mai multe niveluri: demisia lui Powell a fost precedată cu câteva ore de eliminarea a doi dintre cei mai importanţi conducători ai CIA, Stephen Kappes şi Michael Sulick, ambii însărcinaţi cu conducerea operaţiunilor secrete. Fireşte, nu erau porumbei. Ei au fost înlocuiţi, potrivit versiunii oficiale, pentru faptul că erau în dezacord cu noul director al CIA, Porter Goss.

Şi în spatele acestei mari curăţenii, care urmăreşte să facă în aşa fel încât toţi să gândească ca un singur om, se observă mâna unicei femei din Administraţie: Condoleezza Rice. Ea este cea care a adus în politica externă americană sentimentul intransigenţei, al fermităţii: ea este cea care a adăugat marii viziuni a *"noilor conservatori"* sentimentul tranşeei.

Condoleeza câştigă astăzi nu numai pentrucă îl va înlocui pe Powell, ci pentrucă a învins în faţa lui Powell în metoda de gestiune. Metodă care de fapt se rezumă într'o faimoasă afirmaţie a sa, imediat după ce a fost criticată de Comisie cu privire la 11 Septembrie: *"Nu-mi pasă căutaţi de puţin, merg mai departe"*.

Condoleezza este de-acum pe punctul de a deveni cea mai puternică femeie din lume: prin venirea sa la Departamentul de Stat adaugă la influenţa asupra preşedintelui operativitatea ce i-a fost negată în rolul ei precedent de consilier. Cu Negroponte în Irak şi cu ministrul Apărării care părăseşte postul, războiul se află efectiv în mâinile ei. Este prima Minervă - ca să rămânem la imaginile greceşti atât de dragi noilor conservatori - a epocii moderne.

O poziţie care o pune în situaţia de a putea aspira să devină în viitor primul preşedinte-femeie, şi de culoare, a Statelor Unite, după cum spune un site deja deschis de fanii săi: realizarea visului *"politically correct"* declinat la dreapta. Un zbor către cel mai înalt vârf al contaminărilor ideologico-politice.

Fireşte, mai întâi va trebui să refacă lumea. Agenda sa o cunoaştem - *"Marele Orient Mijlociu"*, confruntare cu Iranul, zero Palestina, zero Europa - şi nu este o moderată. La acestea mai putem adăuga nivelul de iritare pe care îl va provoca diverşilor teroriştii în lume pentrucă au ca duşman un Secretar de Stat femeie şi războinică. O combinaţie perfectă pentru un coctail micidial, conchide autoarea.

KGB ÎŞI SCOATE MASCA

Fostul KGB din URSS se află peste tot şi conduce Rusia. Serviciul Federal de Securitate (SFS), succesorul acelei tenebroase instituţii, nu îşi mai ascunde rolul de conducător pe care îl exercită, dela venirea la putere a lui Vladimir Putin în 2000, şi-l asumă acum făţiş, proclamându-se drept clasa aleasă pentru a îndeplini misiunea de păstrare a integrităţii statului, subliniază Pilar Bonet, în editorialul său publicat de ziarul *El Pais*.

Artizanul *"demascării"* moştenitorilor KGB, este generalul Viktor Cerkesov, unul din oamenii de încredere ai lui Putin, care a ajuns să deţină funcţia de şef adjunct al SFS şi de responsabil-şef al Sankt Petersburgului şi regiunii Leningrad între 1992 şi 1998. Într'un articol publicat de *Komsomolskaia Pravda*, Cerkesov, care conduce azi departamentul de Luptă împotriva Traficului de droguri, lansează un apel colegilor săi la unitate şi la reprimarea sentimentelor de *"lăcomie"* şi a altor *"tentaţii"* ale *"capitalismului subdezvoltat şi instabil"*.

Cerkesov are 54 de ani şi şi-a consacrat 30 de ani din viaţă serviciilor secrete ruse. Textul său, care respinge apologia simplistă a SFS, este un manifest al ideologiei obligatorii a lui Putin şi pledează pentru întărirea rolului aşa-numiţilor *"cekişti"* (termen folosit pentru a-i desemna pe funcţionarii serviciilor de securitate) în structurile statului şi împotriva marilor companii. Veteranii KGB se află azi în administraţia prezidenţială dela Kremlin, în ministere, în structurile vamale, la direcţia arhivelor, la Camera de Comerţ dar şi în conducerea companiilor petroliere şi telecomunicaţiilor, iar simpatizanţii lor reprezintă 94,1 la sută din instituţiile subordonate lui Putin, subliniază sociologul Olga Kriştanoskaia, specialistă în domeniu. Mai concret, 58,8 la sută provin din FSB şi 23,5 la sută din poliţie, spune ea.

"Apărarea statului, apologizată de veteranii KGB, este o idee populară în Rusia, dar aşa-numiţii <silokivi"> subminează baza ideologică pe măsură ce participă tot mai mult la jocul lor economic şi îşi bagă banii în buzunare", afirmă sociologul. Rusii simpli îşi dau seama că nu se află în faţa unei caste prea curate din punct de vedere moral, ci în faţa unei noi oligarhii, invidiată pentru averea acumulată pe spinarea altora. Potrivit lui Cerkesov, organele de securitate nu aspirau să conducă ţara (nici nu se pregătiseră pentru aşa ceva), dar soarta a decis altfel iar acum doresc să-şi asume rolul. *"Sunt sigur că nu vor da înapoi, nu vor renunţa la originea lor şi nici la regulile de comportament stabilite odată pentru totdeauna"*, spune sociologul rus.

Liderii comunişti ai URSS au grăbit dezmembrarea acelui stat cu *"marasmul"* său ideologic. Acum, pentru ca acelaşi proces să nu se repete pe teritoriul micşorat al Rusiei, Cerkesov îşi sfătuieşte colegii să nu se izoleze şi să evite să se transforme într'o clasă conducătoare ambiguă şi inutilă. *"În rândurile noastre nu trebue să existe loc pentru aroganţă, panică sau autodiscreditare. Este nevoie de solidaritate între camarazii grupului social care, din vrerea destinului, a devenit unul din pilonii societăţii ruse"*, afirmă el.

Necesară este, spune Cerkesov, şi *"o constantă epurare a grupului, pentru a împiedica pătrunderea în mijlocul său a virusilor antistatali şi antisociali cu care este contaminată societatea noastră"*.

"Singura alternativă" pentru a nu repeta *"ruşinosul destin"* al *"degeneratei"* clase conducătoare a URSS se află în *"autoeliminarea"*, în *"reprimarea spiritului de lăcomie"* şi *"tentaţiilor de care este plină epoca capitalismului nedezvoltat şi instabil"*.

Cerkesov nu menţionează nici măcar posibilitatea recurgerii la democraţie, sprijinindu-l pe scriitorul Aleksandr Zinoviev, potrivit căruia cei care au luptat împotriva comunismului au luptat împotriva patriei şi au devenit *"instrumente ale voinţei străine şi machiavelice"*. În trecere, generalul face aluzie la propria sa responsabilitate de a-i urmări pe disidenţi. O face pentru a-şi justifica acţiunile. Urmărindu-i pe disidenţi, Cerkesov nu doreşte, spune el, să-i *"facă pe alţii să-şi piardă viaţa"*. El acţionează ştiind că în *"majoritatea cazurilor"* lupta lor ideologică viza însăşi *"inima statului"*.

CRONICA VREMII

IMPONDERABILELE ISTORIEI

Ion BOIERU

Răsturnarea politică din România după alegerile din Noembrie 2004, care va duce la o schimbare radicală în structura vieţii sociale a comunităţii naţionale, se datorează unor *"imponderabile istorice"*, adică unor coordonate imprevizibile, insesizabile, care apar în dinamica istorică a existenţei naţionale şi duc la schimbări radicale, într'o formă surprinzătoare, cu o putere uriaşă de a influenţa mersul viitorului. Aceste coordonate apar ca din senin şi nimeni nu are puterea de a le opri, de a le schimba şi de a le denatura. (Numai un *"gânditor"* profund ca şeful de cadre Cozmâncă şi poate proletculturalul Mitrea sau poate *"micuţul Titulescu"*, nărăvit la cravata roşie, care nu recunoaşte că *"roşul"* a fost steagul comunist sub care poporul român a fost iobăgit ca nici o dată în istorie de proletcultura şi domnia satanică a comunismului, care a încercat să lichideze valorile spiritualităţii şi culturii naţionale, asta însemnând dispariţia identităţii şi nobilităţii române a neamului românesc).

Ceea ce ne interesează acum, după Noembrie 2004, este faptul esenţial că MARELE COLOS AL PROASTEI RÂNDUIELI PROCOMUNISTE A FOST DOBORÎT. Colosul fostului partid comunist, camuflat sub masca PSD, care era o înşelăciune tipică a neamului de bolşevici, care erau idolii comuniştilor români şi ai lui Ponta, *"mititelul Titulescu"*.

Sperăm că epoca neagră a istoriei naţionale a dispărut pentru totdeauna din istoria neamului românesc. Cele mai satanice figuri din viaţa neamului românesc au fost acelea ale militanţilor din partidul comunist: fără credinţa poporului român, fără demnitatea, omenia şi spiritualitatea specifică a neamului românesc. Comuniştii erau străini de virtuţile sub-conştientului naţional, adică nu aveau acces la tezaurul identităţii româneşti. Ei s'au depărtat de identitatea românească, îndată după eliberarea temporară a Românilor, în Decembrie 1989. Atunci, vagabondul bolşevic, Ilici Iliescu, prin tot felul de vrăjitorii politice, combinate cu falsuri, minciuni a înşelat buna credinţă a poporului (cu intelectuali şi cu toţi alţii), până în zilele noastre.

După ruptura de dictatura comunistă, prin răscoala din Decembrie 1989, logica oricărui om politic sau cetăţean român care a scăpat din iobăgia comunistă, nu mai putea să gândească la o schimbare a conducerii, formată tot din elemente provenite din cadrele partidului, care fusese răsturnat. Şi totuşi, acest lucru s'a întâmplat prin *"bolşevicul notoriu Ilici Iliescu"*, care s'a jucat de-a ţara, fără nici o reacţiune căci, împreună cu nomenclaturiştii vechi din partidul vândut Moscovei au pus mâna pe toate instituţiile Statului şi şi-au bătut joc de întreg neamul românesc. Nu este vorba de un joc de cuvinte, ci de o cumplit de tristă realitate. Despre care, abia acum ne cutremurăm, după ce, în Noembrie 2004, poporul român s'a trezit din amorţeala guvernării pesedisto-comuniste şi a dictaturii unor mediocrii ca Năstase, Cozmâncă, Mitrea (care pe lângă că erau mediocri, erau şi mafioţi), care au jefuit ţara de imense bogăţii; acum vor avea ocazia să se prezinte singuri să acuze de calomnie, pe acei care i-au acuzat peste tot, până acum. Mai ales, au libertatea de a-şi dovedi nevinovăţia, cu documente.

Atmosfera generală, de viaţă a poporului român, era apăsatoare pentrucă acesta era constrâns de presiuni de tot felul, exercitate de Partidul Totalitar, PSD, care nu avea nici un respect pentru viaţa omului român, sau pentru întreg neamul românesc, acesta fiind desconsiderat, ca o turmă de animale. Toată viaţa poporului era o bagatelă, pentru guvernanţii pesedişti. Această concepţie a pesediştilor era o moştenire din educaţia comunistă a tuturor membrilor din gloata PSD. Prin tot felul de manevre bolşevice, printr'o constrângere a conducerii de elemente provenite din cadrele lui Cozmâncă, pesediştii au reuşit să impună o ordine a populaţiei, cu caracter de cazarmă. Toată lumea avea impresia că trăieşte într'o cazarmă, fără drepturi şi libertăţi, în afară de cele oferite de nomenclatura de tip bolşevic, după normele de partid. Totul era dictat de statul sau cazarma lui Cozmâncă şi Mitrea. Stăpânirea politică instaurată de guvernarea PSD devenise insuportabilă, aşa că ieşirea poporului la Alegerile din Noembrie 2004 a devenit explicabilă şi salvatoare.

Conducerea guvernării pesediste se credea aşezată la putere pentru multă vreme, adică pentru totdeauna. Conştiinţa pesediştilor era dominată de ideea că este invincibilă, încât nu va mai putea vreun partid să abiă acces la puterea politică.

Această stare de spirit, de aiureală a răspândit un fel de îngrijorare şi spaimă în restul populaţiei, care devenise speriată de nebunia colectivă a guvernanţilor. Această spaimă a populaţiei a fost unul din resorturile psihologice care a întărâtat electoratul naţional să dea lovitura mortală Pesediştilor, căci nu mai era nici o formă de convieţuire cu legile şi conducerea lor haotică.

Astăzi, PSD trăieşte o dramatică zbatere de a-şi reface structura partidului, care-i răvăşit de conflicte interne, la toate nivelurile de organizare. Din blocul solid, de cetate inexpugnabilă, cu visuri de guvernare pe o durată de decenii, dacă nu de secole, ca cele din capul foştilor nomenclaturişti, precum şi a celor de teapa lui Ponta, mititelul din găleata politică a lui Titulescu, prietenul Moscovei şi a planurilor ei de *"dominare mondială"* a lumii.

După zvârcolirile spectaculoase din ultima vreme, colosul PSD se prezintă ca nişte puzderii politice care zboară halucinate prin diverse săli de confruntări ideologice, ca să afle în cel fel de constelaţie se pot încadra: socialism, comunism sau social-democraţie. O biată zdreanţă a politicii româneşti, adusă dela Moscova de Ilici Iliescu care, acum, a devenit şi el o zdreanţă în politica românească, rămasă moştenire dela PSD, căci nu are altceva de lăsat de pe urma activităţilor sale otrăvite de aberaţii, îngâmfare şi mediocritate. Părintele PSD, Ilici Iliescu este alungat pe hăurile pustietăţilor şi va fi reţinut de Dosarele Istoriei ca o nălucă lipsită de un sens al vieţii celei adevărate, hărăzite oricărui suflet de om. De aceea nu a creat nimic demn de remarcat.

ULTIMA ORĂ

"Cine-i vânatul, cine-i vânătorul în lupta anticorupţie?"

Uniunea Europeană aşteaptă ca autorităţile române să vină de hac corupţiei, în caz contrar existând riscul intrării în scenă a clauzei speciale, prin care aderarea României ar fi amânată cu un an, se arată într'un articol al cotidianului austriac *"Der Standard"*. Cu toate că salută primele măsuri luate în aceste sens de către instituţiile române de resort, *"Der Standard"* pune oarecum sub semnul întrebării succesul luptei împotriva corupţiei, în condiţiile în care însuşi numele preşedintele statului, Traian Băsescu, s'ar afla amestecat în vânzarea dubioasă a unor nave comerciale. *"In România domneşte o atmosferă cinegetică, dar nu prea este clar cine sunt vânătorii şi cine sunt cei vânaţi"*, susţine *"Der Standard"*.

Ziarul vienez precizează că "spălătorii de bani, cei care se fac vinovaţi de evazionism fiscal şi şefii grupurilor mafiote urmează să fie puşi după gratii - şi asta cât se poate de repede, fiindcă problema se află pe primele locuri pe lista lipsurilor, întocmită de UE."

"Der Standard" face referire la prima măsură oficială a guvernului liberal, condus de premierul Călin Popescu Tăriceanu: anularea decretului executivului socialist precedent, privind anularea datoriilor RAFO, în paralel cu anchetarea a 19 persoane pe motivul spălarii banilor. Austriecii nu uită însă să pună faţă în faţă declaraţiile lui Băsescu referitoare la trimiterea, fără milă, după gratii, a tuturor infractorilor economici, cu posibilul amestec al acestuia în calitate de căpitan de vas, reprezentant al unei societăţi navale şi fost ministru al transporturilor în vânzarea unor nave comerciale care a adus statului român o pagubă de ordinul miliardelor.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE/LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte

Din presa străină

UNDE ÎŞI PETRECE VACANŢA ELITA BOGATĂ DIN RUSIA

Pe un munte dintr'un colţ înzăpezit al Franţei, 20.000 de Ruşi s'au adunat luna trecută pentru a se distra, a mânca, a bea şi a face cumpărături, plini de bun bună dispoziţie, notează Meg Bortin într'un articol publicat de *The International Herald Tribune*.

Bineînţeles, printre activităţile preferate ale acestora se numără şi schiatul. Staţiunea Courchevel este situată în Alpii Francezi, în inima a ceea ce este considerat a fi cea mai vastă zonă pentru schiat din lume, însumând 600 de kilometri de pârtii pentru schi. De câţiva ani, cei mai bogaţi oameni din Rusia au *"invadat"* Courchevelul în primele două săptămâni ale lunii Ianuarie, Crăciunul fiind sărbătorit în Rusia pe 6 şi 7 Ianuarie, iar Anul Nou cu o săptămână mai târziu.

Însă schiul este aproape un *"bonus"* pentru mulţi dintre magnaţii, potentaţii şi oamenii de afaceri prosperi care îşi petrec sărbătorile în această staţiune, care sunt dispuşi să cheltuiască până la 30.000 de euro pe săptămână pentru a se bucura de un mic castel cu lift propriu, cu piscină, saună, centru de fitness, şeminee, o menajeră şi, pentru o sumă suplimentară, un bucătar.

Turiştii sosesc aici şi datorită multitudinii de magazine - dela Dior la Hermes - care s'au deschis în luna Decembrie. Standardul înalt al vieţii de aici este cel care îi atrage: două restaurante Michelin de două stele şi 15 hoteluri de patru stele - mai multe decât în alte două staţiuni montane franceze de elită, Megeve şi Chamonix, la un loc. Le fel de atrăgătoare este şi exuberanta viaţă de noapte, care abundă în petreceri ce durează nopţi întregi, chiar şi pentru cei care se vor trezi devreme a doua zi şi vor porni spre pârtia de ski.

În anii '90, *"intoxicaţi"* de brusca şi fabuloasa îmbogăţire, precum şi de nou-descoperita libertate de a călători, Ruşii au devenit rapid cunoscuţi pentru stilul lor de viaţă mult prea extravagant. Cu doar doi ani în urmă, Francezii au eliminat o reţea de prostituţie care oferea tinere din Moscova clienţilor din Paris, Cannes, Saint-Tropez şi Courchevel. Serviciile secrete franceze au supravegheat în mod repetat hotelurile staţiunii, căutând persoane implicate în spălarea *"banilor murdari"*, însă în prezent oficialii francezi din domeniul turismului susţin că această supraveghere nu mai este necesară. Acum, Ruşii se plimbă liniştiţi prin staţiune, în perechi sau mici grupuri; femeile preferă ţinute elegante sau echipamentul de schi, iar bărbaţii adoptă şi ei ţinute sportive.

"Discreţia este cea care atrage turiştii în staţiunea noastră", afirmă Jean-François Gauthier, directorul biroului pentru turism din Courchevel. Însă unele informaţii sunt aflate, în cele din urmă, de presă. Astfel, se ştie că Vladimir Potanin, unul dintre cei mai bogaţi oameni din Rusia, s'a aflat anul acesta în micuţa staţiune, însoţit de mulţi prieteni. De asemenea, Roman Abramovici, proprietarul clubului de fotbal britanic Chelsea s'a aflat şi el aici. Anul trecut, preşedintele rus, Vladimir Putin, a sosit cu elicopterul, pentru a schia şi a lua prânzul la Le Chalet des Pierres, un restaurant aflat pe vârful muntelui. Tatiana Elţina, fiica fostului preşedinte rus, Boris Elţin, a venit în această staţiune câţiva ani consecutiv.

Mult timp, începutul lunii Ianuarie a reprezentat un *"sezon mort"* pentru micuţa staţiune montană, întrucât turiştii britanici, francezi, italieni care o copleşeau în perioada sărbătorilor de iarnă plecau după Crăciun şi Anul Nou. Afluxul de turişti ruşi a constituit, în acest context, un motiv de bucurie. *"Courchevel este invadat de Ruşi timp de o singură săptămână"*, declară Claude Pinturault, proprietar şi director al hotelului de patru stele Annapurna. *"Înainte nu aveam nici un client între sărbători şi 15 Ianuarie. Prezenţa turiştilor ruşi reprezintă o afacere foarte bună pentru noi"*.

Camerele cu demipensiune costă la Hotelul Les Grandes Alpes, care şi-a dobândit de curând cea de-a patra stea, între 550 şi 1.250 de euro pe zi. Mult mai costisitor este Hotelul *"Byblos des Neiges"*, unul dintre hotelurile favorite ale Ruşilor, care a inaugurat în acest an un apartament de 220 de metri pătraţi, a cărui închiriere costă 6.500 de euro pe zi pentru două persoane, fiind incluse în acest preţ micul dejun şi cina.

În Courchevel au loc şi petreceri private, cum ar fi cea care avut loc săptămâna trecută, în cea mai agreată discotecă a staţiunii, Les Caves. Discoteca, precum şi restaurantul ei, au fost închiriate iar gărzile de corp au fost trimise acasă în seara respectivă: *"Ruşii îşi verifică singuri uşile. Este o petrecere particulară"*, a comentat gardianul localului.

În timp ce nimeni nu a îndrăznit să dezvăluie numele celui care a găzduit această petrecere, la care au participat aproape 600 de invitaţi, unul dintre directorii de hotel din zonă a declarat că cel care a organizat întregul eveniment a fost Potanin şi că Mihail Prohorov, mâna dreaptă a acestuia - cunoscut drept cel mai râvnit burlac al Rusiei - a fost cel care s'a ocupat de securitate. Însă Francezii se tem că Ruşii ar putea să fie fascinaţi de alte staţiuni şi locaţii, cum ar fi cele din Elveţia sau din Austria şi să considere Courchevel ca fiind depăşit. Cu toate acestea, prezenţa Ruşilor în Courchevel se face în continuare simţită. Instructorii şcolilor de schi învaţă limba rusă, dezvoltarea permanentă a staţiunii este evidentă şi există panouri inscripţionate în limba rusă.

Ruşii susţin că plănuiesc să se întoarcă în Courchevel - *"Pentrucă este fantastic"*, spune un turist din Moscova. *"Este cea mai mare staţiune şi este minunată"*, a adăugat el.